بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی
وقف عام

صبح جمعه
۱۴۰۵/۸/۲۹

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

۱

آزمون ۲۹ آبان‌ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۴۰ صبح **۱۰۰ سؤال در ۱۰۰ دقیقه**

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	انتخابی	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
		ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۳۱	۶۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی
سؤالات آزمون امروز
برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

کانال انسانی‌ها
در پیام‌رسان «بله»
برای عضویت، کد روبه‌رو را اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، شکیب رجبی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، سید محسن رضوی، رضا رنجبری، الهام محمدی، محمد مشهدبان، یاسین مهدیان، هومن نمازی، اکبر یحیوی
جامعه‌شناسی	زینب آذری، ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، جواد جلیلیان، علیرضا حیدری، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، علیرضا رضایی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، کوثر شاه‌حسینی، سینا غلامی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، نگین مرسلی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، هادی توکلی، فائزه رحیمی لهی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محیا مالکی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	محمد مشهدبان محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مائده ملکی، امیرمحمد کماسی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ـــــ	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، وجیهه نجفی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	محمد قربانی	امیرمحمد قلعه‌کاهی	ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی در شهریور ۱۳۸۴ وقف عام شد بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال
درس ۱: شمارش،
درس ۲: احتمال + تمرین‌ها
صفحه‌های ۱ تا ۲۷

۱- بین ۵ شهر A و B و C و D و E مطابق شکل زیر راه‌هایی وجود دارد که همه دو طرفه‌اند، به چند طریق می‌توان از شهر B به شهر E مسافرت نمود، اما از شهر C به هیچ عنوان گذر نکرد؟ (از هر شهر حداکثر یکبار عبور می‌کند.)

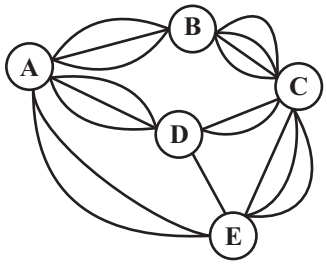

۱) ۹ ۲) ۱۵ ۳) ۱۸ ۴) ۳۶

۲- نهایی چند عدد سه‌رقمی وجود دارد که در هر یک از آن‌ها رقم ۵ حداقل یک‌بار به‌کار رفته باشد؟

۱) ۲۵۲ ۲) ۴۳۶ ۳) ۶۴۸ ۴) ۷۲۷

۳- نهایی دانشجویی باید از بین ۳ درس عمومی یک درس و از بین ۳ درس اختصاصی ۲ درس را انتخاب کند. دانشگاه برای هر درس ۳ استاد در نظر گرفته تا دانشجویان استاد مورد نظر خود را انتخاب کنند. با این شرایط چند حالت برای انتخاب این دانشجو وجود دارد؟

۱) ۸۱ ۲) ۲۴۳ ۳) ۲۵۰ ۴) ۱۸۰

۴- ۴ دانش‌آموز یازدهم و ۶ دانش‌آموز دوازدهم داریم. می‌خواهیم یک گروه دونفرهٔ فرهنگی و یک گروه دونفرهٔ هنری بسازیم، به‌طوری که در هر گروه یک دانش‌آموز یازدهم و یک دانش‌آموز دوازدهم باشد، این کار به چند طریق ممکن است؟

۱) ۹۰ ۲) ۱۸۰ ۳) ۳۶۰ ۴) ۷۲۰

۵- چند زیرمجموعهٔ ۳ عضوی برای مجموعهٔ $A=\{1,2,3,4,5,6\}$ می‌توان نوشت به‌طوری‌که اگر ۳ انتخاب شود ۴ انتخاب نشود؟

۱) ۶ ۲) ۱۰ ۳) ۱۶ ۴) ۲۰

محل انجام محاسبات

۶- با ارقام ۰ و ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ همهٔ اعداد سه‌رقمی بدون تکرار ارقام را می‌نویسیم. از بین اعداد یکی را به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آنکه زوج باشد، کدام است؟

۱) ۰/۵ ۲) ۰/۵۲ ۳) ۰/۴۶ ۴) ۰/۴

۷- نهایی برای ۵ دوست چقدر احتمال دارد ۵ نفر متولد یک ماه باشند؟

۱) $\frac{۱}{۱۲^۵}$ ۲) $\frac{۱}{۱۲^۴}$ ۳) $\frac{۵}{۱۲^۵}$ ۴) $\frac{۴}{۱۲^۵}$

۸- در جعبه‌ای ۸ سیب سالم و ۲ سیب لکه‌دار وجود دارد. ۲ سیب به تصادف از جعبه خارج می‌کنیم، احتمال آنکه حداقل یک سیب سالم باشد، چقدر است؟

۱) $\frac{۳۸}{۴۵}$ ۲) $\frac{۳۶}{۴۵}$ ۳) $\frac{۴۴}{۴۵}$ ۴) $\frac{۴۰}{۴۵}$

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۹- ۹ پرچم مختلف را به ۹ میلهٔ پرچم نصب کرده‌ایم و روی میله‌ها شماره‌های ۱ تا ۹ را حک کرده‌ایم. چنانچه این پرچم‌ها به‌طور تصادفی کنار هم قرار گیرند، احتمال اینکه میلهٔ پرچم‌ها با شماره‌های غیر اول در مکان‌های فرد باشند، کدام است؟

۱) $\frac{۱}{۲۴}$ ۲) $\frac{۱}{۴۸}$ ۳) $\frac{۱}{۶۳}$ ۴) $\frac{۱}{۱۲۶}$

۱۰- در یک پارک جنگلی، ۱۰ قوچ وحشی وجود دارد. ۶ تا از آن‌ها را می‌گیرند و پس از نشان‌دار کردن رهایشان می‌کنند. بعد از مدتی محیط‌بان‌ها به طور تصادفی ۶ تا از آن‌ها را می‌گیرند و می‌خواهند تعداد قوچ‌های نشان‌دار را بشمارند. احتمال آن که حداقل ۵ قوچ نشان‌دار باشند، کدام است؟

۱) $\frac{۱}{۷}$ ۲) $\frac{۱}{۱۴}$ ۳) $\frac{۲}{۲۱}$ ۴) $\frac{۵}{۴۲}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

در این بخش، از میان سؤالات ریاضی و آمار (۱) و ریاضی و آمار (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۱ تا ۲۰ «یا» به سؤال‌های ۲۱ تا ۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

کار با داده‌های آماری
(گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش به مرکز، معیارهای پراکندگی)
صفحه‌های ۷۱ تا ۹۸

۱۱- در یک پژوهش آماری، متغیرهای زیر از ۵۰۰ دانش‌آموز بررسی شده‌اند:

الف) رشتهٔ تحصیلی دانش‌آموزان

ب) میزان رضایت از مدرسه در مقیاس «خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد»

ج) دمای هوای شهر محل سکونت بر حسب درجه سلسیوس

د) تعداد رتبه‌های زیر هزار یک مدرسه در کنکور سراسری

کدام گزینه، نوع متغیرهای «الف» تا «د» را به‌ترتیب درست مشخص می‌کند؟

۱) کیفی اسمی ـ کیفی ترتیبی ـ کمی نسبتی ـ کمی فاصله‌ای
۲) کیفی ترتیبی ـ کیفی اسمی ـ کمی نسبتی ـ کمی فاصله‌ای
۳) کیفی ترتیبی ـ کیفی اسمی ـ کمی فاصله‌ای ـ کمی نسبتی
۴) کیفی اسمی ـ کیفی ترتیبی ـ کمی فاصله‌ای ـ کمی نسبتی

۱۲- در موارد زیر کدام روش گردآوری داده بیشتر از سایرین استفاده می‌شود؟

الف) معدل نهایی دانش‌آموزان رشتهٔ انسانی

ب) کیفیت غذای سِلف دانشگاه تهران

پ) بررسی پلاک‌های مخدوش اتومبیل‌های ورودی به طرح ترافیک توسط افسر راهنمایی و رانندگی در ورودی محدودهٔ طرح ترافیک

ت) تغییرات قیمت گوشت و مرغ در ۶ ماههٔ ابتدایی سال ۱۴۰۵

۱) مشاهده ۲) مصاحبه ۳) پرسشنامه ۴) دادگان‌ها

۱۳- می‌خواهیم وزن ماهی‌های یک حوضچهٔ پرورش ماهی را به منظور فروش آن‌ها تخمین بزنیم. هر ماهی درون حوضچه یک ... است و به کل ماهی‌های حوضچه ... گفته می‌شود.

۱) جامعه ـ واحد آماری
۲) واحد آماری ـ جامعهٔ آماری
۳) واحد آماری ـ آماره
۴) پارامتر ـ جامعهٔ آماری

۱۴- میانگین و میانهٔ ۷ دادهٔ آماری به‌ترتیب برابر با ۱۲ و ۱۰ است. اگر از هر یک از داده‌ها ۳ واحد کم کنیم و سپس دو برابر کوچکترین داده را به بزرگترین داده اضافه کنیم، میانگین جدید ۱۱ می‌شود، کدام گزینه می‌تواند میانهٔ جدید داده‌ها باشد؟

۱) ۷ ۲) ۸ ۳) ۹ ۴) ۱۰

۱۵- پنج داده آماری دارای واریانس صفر است. اگر به ۴ داده ۳ واحد و به یک داده ۸ واحد اضافه شود، واریانس جدید چند برابر انحراف معیار جدید خواهد بود؟

۱) ۲۰ ۲) ۴ ۳) ۲ ۴) صفر

محل انجام محاسبات

۱۶- داده‌های ۴,۴,۸,۶,۱۳,۱۵,۱۷,۱,۴,۵,۳,۱,۱۴ را در نظر بگیرید. با حذف داده‌های بین چارک اول و سوم، میانگین داده‌های باقی مانده کدام است؟

۱) ۸/۵ ۲) ۹/۵ ۳) ۷/۵ ۴) ۱۰/۵

۱۷- اگر منحنی نرمال (خم بهنجار) یک جامعهٔ آماری با واریانس ۹ به‌صورت زیر باشد، چند درصد داده‌ها بین ۷ تا ۱۶ می‌باشد؟

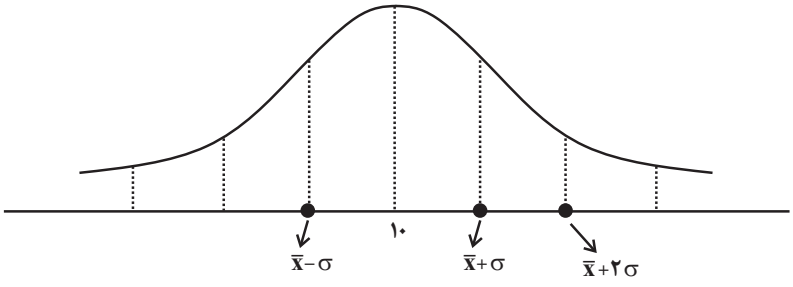

۱) ۶۸

۲) ۴۸

۳) ۸۲

۴) ۹۶

۱۸- اگر در یک سری از داده‌ها، دادهٔ دور افتاده داشته باشیم. شاخص مرکزی مناسب برای توصیف داده‌ها ... و معیار مناسب برای پراکندگی داده‌ها ... است.

۱) میانه ـ دامنهٔ میان‌چارکی ۲) میانه ـ انحراف معیار

۳) میانگین ـ دامنهٔ میان‌چارکی ۴) میانگین ـ واریانس

ثرنج بوک
تلاشی درمسیر موفقیت

۱۹- اگر انحراف معیار پنج داده برابر صفر باشد و با ترکیب داده‌های ۸، ۵ و ۱۱ با پنج دادهٔ اولیه، میانگین هشت داده تغییر نکند، انحراف معیار این هشت داده کدام است؟

۱) ۱/۲۵ ۲) ۱/۵ ۳) ۲/۲۵ ۴) ۲/۵

۲۰- دامنهٔ میان‌چارکی داده‌های مرتب شدهٔ ۹/۵ , b , ۷ , ۶ , ۵/۵ , a , ۲/۵ برابر ۳/۵ است. اگر میانگین این داده‌ها با میانه برابر باشد، واریانس داده‌های کوچکتر از میانه کدام است؟

۱) $\frac{۳}{۲}$ ۲) $\frac{۵}{۲}$ ۳) $\frac{۱}{۲}$ ۴) $\frac{۷}{۲}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۱ تا ۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۱ تا ۳۰ پاسخ دهید.

تابع
(اعمال بر روی توابع + تمرین‌های ترکیبی تابع)
صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴

۲۱- اگر $f(x)=\frac{۱}{x+۱}$ و $g=\{(۱,۲),(-۱,۰),(\frac{۱}{۲},۱),(۰,-۱)\}$ باشد مجموع مقادیر برد تابع $۲f-g$ کدام است؟

۱) $\frac{۳}{۷}$ ۲) $\frac{۷}{۳}$ ۳) $\frac{۶}{۵}$ ۴) $\frac{۵}{۶}$

۲۲- اگر توابع f و g به صورت $f=\{(\sqrt{۲},-۴),(۱,۳),(-۲,۵),(۶,۰)\}$ و $g=\{(۴,-۷),(۶,۳),(-۲,۱۰),(۱,-۶)\}$ باشند، برد تابع $\frac{f+g}{۲f}$ کدام است؟

۱) $\{\frac{۳}{۲}\}$ ۲) $\{-\frac{۱}{۲},-۲\}$ ۳) $\{-\frac{۱}{۲},\frac{۳}{۲}\}$ ۴) $\{۰,\frac{۳}{۲}\}$

۲۳- اگر $f(x)=\begin{cases}۲x+۱ & x\le ۰\\ x^۲+۲ & x>۰\end{cases}$ و $g(x)=\begin{cases}x-۴ & x<۱\\ ۲x+۱ & x\ge ۱\end{cases}$ باشد، مقدار عددی $\frac{(f+g)(۲)}{(f-g)(۰)}$ کدام است؟

۱) ۲ ۲) $\frac{۱۱}{۵}$ ۳) $\frac{۱۲}{۵}$ ۴) $\frac{۱۱}{۶}$

۲۴- اگر $f=\{(b,۴),(-۱,۳),(-۱,۳),(۲,۵)\}$، $g=\{(۴,۱),(۳,۷),(۲,a)\}$ و $f-g=\{(۴,d),(c,۸)\}$ باشد، حاصل $a-b+c-d$ کدام است؟

۱) -۲ ۲) -۸
۳) ۲ ۴) ۶

۲۵- با توجه به نمودار زیر، مقدار $g(۱)$ چقدر است؟

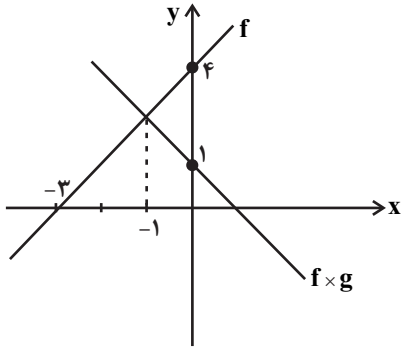

۱) $\frac{-۱}{۸}$
۲) $\frac{۱}{۲}$
۳) $\frac{۱}{۳}$
۴) $\frac{۱}{۴}$

محل انجام محاسبات

www.konkur.in

۲۶- دو تابع f و g به‌ترتیب از راست به چپ همانی و ثابت هستند. اگر $f(۱۵)+(f\times g)(۲)=g(x)\times g(۷)$ باشد، حاصل $g(\sqrt{۲})$ کدام است؟ (نمودار تابع ثابت از ناحیهٔ ۴ نمی‌گذرد.)

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) -۳ ۴) ۵

۲۷- اگر $f(x)=۲[x]$ و $g(x)=\text{sign}(x)$ باشند، حاصل $\dfrac{(f+g)(\frac{۳}{۲})}{(f-g)(-۰/۱)}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) $\frac{۳}{۲}$ ۲) $-\frac{۳}{۲}$ ۳) ۱ ۴) -۳

۲۸- اگر نمودار دو تابع f و g به شکل زیر باشد، آنگاه تابع $f+g$ به کدام شکل زیر است؟

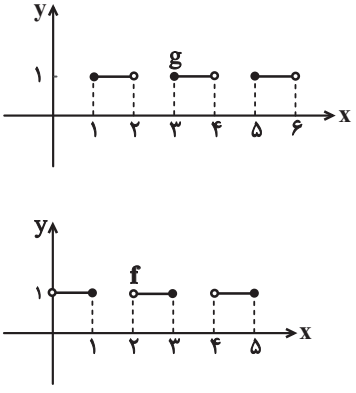

۱)
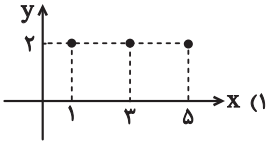

۲)
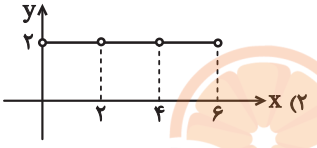

۳)
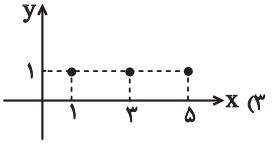

۴)

۲۹- اگر $f(x)=x^۲-۵x+۶$ و $g(x)=۳-x$، آنگاه نمودار تابع $\frac{f}{g}$ به کدام شکل زیر است؟

۱)
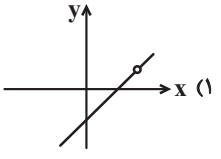

۲)
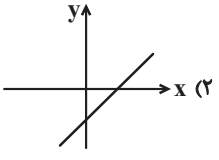

۳)
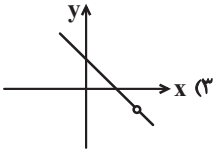

۴)
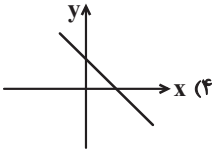

۳۰- اگر $f=\{(۲,۰),(۳,-۱),(۴,-۲)\}$ و $۲g=\{(۴,m^۲),(۳,m-n),(۵,۴)\}$ باشد و داشته باشیم $(f-۴g)(۴)=-۱۰$ و $(۲f-g)(۳)=۵$ آنگاه حداکثر مقدار $m+n$ چقدر است؟

۱) ۱۸ ۲) ۱۴ ۳) ۱۰ ۴) ۱۲

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
فصل یکم
صفحه‌های ۱۰ تا ۴۰

علوم و فنون ادبی (۱):
فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۱

آرایه‌های ادبی (مطالعهٔ تکمیلی):
تشبیه، استعاره و مجاز

بستهٔ اول: تاریخ ادبیات، سبک‌شناسی و مفهوم

۳۱- کدام عبارت در مورد نثر سده‌های پنجم و ششم نادرست می‌باشد؟

۱) نثر پارسی به سبب سابقه‌ای که در سده‌های گذشته داشت در این دوره ظهور کرد و پیشرفت چشمگیری داشت.

۲) سبک نثر موزون را خواجه عبدالله انصاری به کمال رساند و نصرالله منشی نخستین اثر نثر فنی را تألیف کرد.

۳) با شکل‌گیری دولت سلجوقی که در آن دبیران و نویسندگان خراسان و عراق را به کار گرفتند، نویسندگان به فارسی‌نویسی توجه زیادی کردند.

۴) در این دوره گسترش عرفان و تصوف دلیل دیگر توجه به فارسی‌نویسی بود و تألیف کتاب در موضوعات گوناگون علمی هم رواج یافت.

۳۲- سبک کدام بیت متفاوت است؟

۱) همه دیانت و دین ورز و نیکرایی کن / که سوی خلد برین باشدت گذرنامه

۲) باده خوریم روشن، تا روزگار باشد / خاصه که باده خوردن با بختیار باشد

۳) گر نمی‌یابی تو او را روز و شب / نیست او گم، هست نقصان در طلب

۴) همی به روی تو ماند بهار دیباروی / همه سلامت روی تو و بقای بهار

۳۳- کدام گزینه دربارهٔ نثر زیر درست نیست؟

«هرآینه آن کس که زشتی چیزی بشناخت اگر خویشتن در آن افکند، نشانهٔ تیر ملامت شود، چنان‌که دو مرد در چاهی افتند یکی بینا و دیگر نابینا، اگرچه هلاک میان هر دو مشترک است؛ اما عذر نابینا به نزدیک اهل خرد و بِصارت مقبول‌تر باشد.»

۱) کاربرد تشبیه و تضاد
۲) دورهٔ رواج این گونه نثر، قرن ششم هجری است.
۳) حذف فعل به قرینهٔ معنایی
۴) با بهره‌گیری از جمله‌های کوتاه، خود را به شعر نزدیک می‌کند.

۳۴- نهایی موارد گزینهٔ ... در ایجاد نهضت بازگشت ادبی تأثیر داشتند.

الف) توجّه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان

ب) تأسیس کتابخانهٔ اصفهان که سبب شد ارتباط اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود.

ج) رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی

د) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیهٔ تزاری

۱) «ج» ـ «ب» ۲) «ب» ـ «د» ۳) «د» ـ «الف» ۴) «الف» ـ «ج»

۳۵- با توجه به اطلاعات تاریخی موجود پیرامون دهخدا و قائم‌مقام فراهانی چند مورد صحیح است؟

الف) دهخدا از پیشگامان نثر جدید فارسی است، اما او شعر نمی‌سرود.

ب) «منشآت» مهم‌ترین اثر قائم‌مقام است و او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد.

ج) کسی که مسائل عصر را با کاربرد زبان، اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف نوشت و موجب اقبال عامه به نثر شد، قائم‌مقام بود.

د) مجموعه طنزهای سیاسی ـ اجتماعی دهخدا با عنوان «چرند و پرند» در روزنامهٔ سروش منتشر می‌شد.

هـ) «امثال و حکم» و «لغت‌نامه» حاصل زحمات پژوهشی دهخداست و او با روزنامهٔ صوراسرافیل همکاری داشت.

۱) دو ۲) یک ۳) چهار ۴) سه

۳۶- نهایی کدام گزینه دربارهٔ «ایرج میرزا» و اشعار او درست نیست؟

۱) در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده مهارت بسیار داشت.

۲) در شعر او اندیشه‌های نوگرایانه دیده می‌شود.

۳) به پیروی از سبک قدما، در سرودن شعر به مضامین کهن و سنتی پایبند بود.

۴) در ترجمه‌های منظوم، از شیوه‌های نو و ابتکاری استفاده می‌کرد.

۳۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

۱) مکن تا توانی دل خلق ریش / وگر می‌کُنی می‌کَنی بیخ خویش

۲) چنین است گردنده کار جهان / که ماتم کند سور را در زمان

۳) نگه کن در همه روزی به فردات / مکن بد تا نبینی بد مکافات

۴) میندار سنگ گران از برت / که چون بازگردد فتد بر سرت

۳۸- ابیات هم‌مفهوم کدامند؟

الف) صحبت حکام ظلمت شب یلداست / نور ز خورشید جوی بو که برآید

ب) عجب مدار اگر جان حجاب جانان است / ریاضتی کن و بگذار نفس غوغا را

ج) عطا از خلق چون جویی گر او را مال‌ده گویی / به سوی عیب چون پویی که او را غیب‌دان بینی

د) گر از میدان شهوانی سوی ایوان عشق آیی / چو کیوان در زمان خود را به هفتم آسمان بینی

۱) «الف» ـ «ج» ۲) «ب» ـ «ج» ۳) «الف» ـ «د» ۴) «ب» ـ «د»

۳۹- نهایی کدام بیت معادل تصویری مناسبی برای بیت زیر است؟

«بگشود گره ز زلف زرتار / محبوبهٔ نیلگون عماری»

۱) منم ابر و تویی گلبن که می‌خندی چو می‌گریم / تویی مهر و منم اختر که می‌میرم چو می‌آیی

۲) شبم روشن شده است و من ز خوبی / ندانم بدر خوانم یا هلالت

۳) ز دوستان تو آموخت در طریقت مهر / سپیده‌دم که صبا چاک زد شعار سیاه

۴) خون می‌کند عرق ز شفق هر صباح و شام / از بس که آفتاب خجل از لقای توست

۴۰- مفاهیم «اصالت ـ بی‌وفایی جهان ـ تفویض ـ فنا» به‌ترتیب از کدام بیت‌ها دریافت می‌شود؟

الف) چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار

ب) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی / که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

پ) حرفی است این که خضر به آب بقا رسید / زین چرخ دل‌سیه، دم آبی ندید کس

ت) آتش آن نیست که از شعلهٔ او خندد شمع / آتش آن است که در خرمن پروانه زند

۱) «الف» ـ «پ» ـ «ب» ـ «ت» ۲) «ت» ـ «الف» ـ «پ» ـ «ب»

۳) «ت» ـ «پ» ـ «الف» ـ «ب» ۴) «الف» ـ «ب» ـ «پ» ـ «ت»

بستهٔ دوم: آرایه‌های ادبی

۴۱- شاعر در کدام بیت، مشبّه را بر مشبّه‌به برتری نداده است؟

۱) ای دل من نگین تو مهر تـو مهـر آن نگـین / عمر شـد و نمـی‌رود نقـش تـو از نگـین مـن

۲) باد چو بـوی زلـف او داد بـه خـاک کـوی او / تاجر از این زمین برد مشک بـه جانـب خُـتَن

۳) گـر بـه چمـن درآیـد او یـاد نیـاورد کسـی / بـا حرکـات قـامتش جنـبش سـرو و نـارون

۴) از نفسـش مشـام مـا نافـهٔ مشـک مـی‌شـود / شاید اگـر بـرون بـری مجمـر عـود از انجمـن

۴۲- در کدام بیت نوع استعاره متفاوت است؟

۱) کی بنگرد به رحمت چشم خـوش تـو مـا را / نـرگس همـی‌نیـارد انـدر نظـر گیـا را

۲) گـر سـایهٔ جمالـت بـر خـاک تیـره افتـد / چـون آفتـاب ذره روشـن کنـد هـوا را

۳) بـازآ کـه عاشـقانت جامـه سـیاه کردنـد / چـون نـاخن عروسـان از هجـر تـو نگـارا

۴) قهـرت شکسـت پـایم گشـتم مقـیم کویـت / لطفـت گرفـت دسـتم بـردم بـه سـر وفـا را

۴۳- تعداد استعاره در کدام ابیات، یکسان است؟

الف) باز چشمم درفشان از لعل گوهربار کیست؟ / اشک من زین‌گونه گلگون از گل رخسار کیست؟

ب) مزن آتش به مـن ای آه در آن کـوی مبـاد / دود خیزد ز سر این خـس و خاشـاک آن‌جـا

ج) اگر به نـرگس مسـتش نظـر کـنم از شـرم / هـزار قطـره گلابـش ز ارغـوان بچکـد

د) می‌کند ابر بهاری چو من از حسرت دوست / بـر سـر فـرش زمـرد گهـر از دیـده نثـار

۱) «ج» ـ «الف» ۲) «د» ـ «ب» ۳) «ب» ـ «ج» ۴) «الف» ـ «د»

۴۴- تعداد استعارهٔ مصرّحه در مقابل کدام بیت درست آمده است؟

۱) بـه چهـرش زلـف، بـر عنبـر عبیـر اسـت / بـه رویـش خـال، بـر آتـش سـپند اسـت (۴ تا)

۲) یـاقوت لبـت تـا بـه شـکرخنده درآمـد / خـون دل لعلـش ز حسـد در خفقـان اسـت (۲ تا)

۳) شـکر در اهتمـام پـر طـوطی اسـت / قمـر در سـایهٔ پـر غـراب اسـت (۳ تا)

۴) ز طـاووس زریـن زبـون گشـت زاغ / گـل سـرخ بشـکفت از ایـن سـبزباغ (۴ تا)

۴۵- در همهٔ ابیات، هر دو نوع جناس وجود دارد؛ به‌جز .... .

۱) او چو پری ز دلبـری کـرده مـرا ز دل بـری / خسته‌دل من آن پری بسـته بـه بنـد و سلسـله

۲) در تب و تابم ز زلفین تو گـویی چـون کـنم / چـون کند گویی که سرگردان ز طبطـاب اوفتـد (طبطـاب: نوعی چوگان)

۳) خواجو از عشق تو چون از سر هستی بگذشـت / بـه وفـات آمـد و بـر خـاک درت کـرد وفـات

۴) گفتم: چه باشد رأی تو؟ گفتی: سر و سودای تـو / سودا بسی پختی ولی بـا پختـه‌هـا خامـت کـنم

۴۶- در کدام ابیات، هر دو نوع «جناس» به چشم می‌خورد؟

الف) عهد و پیمان فلک را نیست چندان اعتبار / عهد با پیمانه بندم، شرط با ساغر کنم

ب) که باز حرف گلوگیر توبه را سر کرد؟ / که در بدیههٔ مینا می روانی نیست

ج) دیدی آن ترک خَتا دشمن جان بود مرا / گرچه عمری به خطا دوست خطابش کردم

د) چون کف دریا پریشان‌سیر شد دستار من / بس که چون دریا، کف از شور جنون بر سر زدم

هـ) می‌کند «جامی» روان سوی تو شعری تر چو آب / ز آن که با آب روان طبع لطیفت مایل است

۱) «د» ـ «هـ» ۲) «ب» ـ «د» ۳) «الف» ـ «هـ» ۴) «ج» ـ «ب»

۴۷- هر دو آرایهٔ مقابل هر بیت، به‌جز بیت گزینهٔ ... درست است.

۱) گنه به ارث رسیده است از پدر ما را / خطا ز صبح ازل، رزق آدمی‌زاد است (تلمیح، تشبیه بلیغ)

۲) ای لب میگون تو هم شکر و هم شراب / وی دل پرخون من هم نمک و هم کباب (تشبیه گسترده، اشتقاق)

۳) زبان را درکش ای سعدی ز شرح علم او گفتن / تو در علمش چه دانی باش تا فردا علم گردد (جناس، مجاز)

۴) یوسف گم‌گشته بازآید به کنعان غم مخور / کلبهٔ احزان شود روزی گلستان غم مخور (تضمین، استعاره)

۴۸- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

«بوی خوش این نسیم از شکن زلف اوست / شعشعهٔ این خیال زان رخ چون «والضّحا»ست»

۱) تشبیه، استعارهٔ مکنیه، تلمیح

۲) تضمین، تشبیه گسترده، اضافهٔ استعاری

۳) استعاره، تشبیه بلیغ، جناس

۴) تلمیح، اشتقاق، مجاز

۴۹- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات درست است؛ به‌جز:

۱) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم (مجاز به علاقهٔ شباهت، سه جناس)

۲) نه از او زاد کس، نه او از کس / قل هو الله دلیل و حجّت بس (تلمیح، تضمین)

۳) دلم از گنج رخسارش تماشا آرزو دارد / ولی می‌ترسم از یاد خیال زلف چون مارش (تشبیه بلیغ، تشبیه گسترده)

۴) اشک من رنگ شفق یافت ز بی‌مهری یار / طالع بی‌شفقت بین که در این کار چه کرد (تشبیه، اشتقاق)

۵۰- کدام ابیات دارای استعاره، تشبیه و تلمیح‌اند؟

الف) پاره گردانند زلیخای صبا / صبحدم بر یوسف گل پیرهن

ب) لب‌های تو خضر اگر بدیدی / گفتی لب چشمهٔ حیات است

ج) ما بی‌خودیم و مدعیان‌اند بی‌خبر / زان می که داده است به ما ساقی الست

د) اگر عکس رخ و بوی سر زلفت نبودندی / که بنمودی شب دیجور نور از طور موسی را

هـ) تنها نه منم مست ز خم‌خانهٔ عشقت / کز جرعهٔ جامش در و دیوار خراب است

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «ب» ـ «ج» ۳) «ج» ـ «د» ۴) «الف» ـ «د»

ترنج‌نوک تلاشی در مسیر موفقیت

بستهٔ سوم: موسیقی شعر

۵۱- در کدام بیت، هر دو واژهٔ قافیه، «وجه‌شبه» تشبیه موجود در بیت است؟

۱) در عشق تو چشمم از جهان دوخته باد / وز مهر تو جان چو مهر افروخته باد

۲) چو از کوه، خورشید سر برفروخت / قبا بست و زیر قبا مشک سوخت

۳) شمعی است دل مراد افروختنی / چاکی است ز هجر دوست بردوختنی

۴) یقین بر اسیران دلت سوخته است / که رویت چنین سرخ و افروخته است

۵۲- قافیهٔ کدام ابیات براساس قاعدهٔ «۱» آمده است و همچنین وزن آن‌ها «دولختی» است؟

الف) همین علی کافتاب ضو برد از رای او / از همه والاتر است همت والای او

ب) ما را که به خاک در کوثر پی آب روست / افتاد عطش در دل چون شعله که در مینوست

ج) در این زمانه نخواهم شد آشنای کسی / چرا که رنگ ندارد برم حنای کسی

د) از سبزه بر گل خط می‌فزایی / دل می‌فریبی جان می‌ربایی

۱) «الف» ـ «د» ۲) «ب» ـ «د» ۳) «ج» ـ «ب» ۴) «ب» ـ «الف»

۵۳- کدام ابیات با واژه‌های «بِخورد ـ خرامان» به‌ترتیب، هم‌قافیه‌اند؟

الف) در آشیانهٔ ویران خویش خرسندیم / چه خوشدلی‌ست در آباد دیدنِ زندان

ب) دلم بیمار و لب خاموش و رخ زرد / همه سوز و همه داغ و همه درد

ج) چه شد که ای گل من! این چنین تو پژمردی / چراغ محفل من از چه زود افسردی

د) گفتا به شمر کافر گریان چو بی‌قراران / بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران

هـ) وقت خود آن لحظه غنیمت شمرد / هرچه که می‌خواست از آن خانه برد

و) تافت سالیان خورشید، بر عمارت بابل / بر خرابهٔ او نیز، هست همچنان تابان

۱) «هـ ، ب» ـ «الف، د» ۲) «ب، ج» ـ «و» ۳) «هـ» ـ «و، الف» ۴) «ج» ـ «د»

۵۴- وزن عروضی بیت زیر، کدام است؟

«قصّه چه کنم دراز بس باشد / چون نیست گشایشی ز گفتارم»

۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

۲) فاعلاتن مفاعلن فعلن

۳) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۴) مفعول مفاعلن مفاعیلن

۵۵- وزن کدام بیت «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن» است؟

۱) جام می‌گیرم و از اهل ریا دور شوم / یعنی از اهل جهان پاک‌دلی بگزینم

۲) باغ بهشت و سایهٔ طوبی و قصر و حور / با خاک کوی دوست برابر نمی‌کنم

۳) آن که به پرسش آمد و فاتحه خواند و می‌رود / گو نفسی که روح را می‌کنم از پِیَش روان

۴) من به گوش خود از دهانش دوش / سخنانی شنیده‌ام که مپرس

۵۶- وزن کدام بیت فقط به‌صورت ناهمسان قابل دسته‌بندی است؟

۱) گرت چو نوح نبی صبر هست در غم طوفان / بلا بگردد و کام هزارساله برآید

۲) معنی آب زندگی و روضهٔ ارم / جز طرف جویبار و می خوشگوار چیست؟

۳) وه که در عشق چنان می‌سوزم / که به یک شعله جهان می‌سوزم

۴) ای قصر دل‌افروز که منزلگهِ حسنی / یا رب مکناد آفت ایّام، خرابت

۵۷- وزن کدام بیت در مقابل آن درست ذکر شده است؟

۱) روز ار دو هزار بار می‌آیی / هر بار چو جان به کار می‌آیی: مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلن

۲) بهر کنارش همی کنار گشایم / هیچ‌کس آن بحر را ندید کناری: مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع

۳) قحطی زد و دیارِ دمشقم سوخت / دانه به دانهٔ خانهٔ عشقم سوخت: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلن

۴) من هم اول که دیدمت گفتم / حذر از چشم مست خونخوارت: فعلاتن مفاعلن فعلاتن

۵۸- وزن عروضی کدام گزینه با بیت زیر برابر است؟

«معشوقه به زر نرم شود، گر تو نداری / خاموش نشین، این‌همه تقریر چه باشد؟»

۱) در عشق پشیمانی آیین محبت نیست / عاشق نبرد هرگز در عشق پشیمانی

۲) دست از پی گرفتن و پای از پی شدن / این خوی آدمیست تو چون کردی اقتدا؟

۳) بربسته‌ام از هرچه به جز چهر تو، دیده / بگسسته‌ام از هرچه به جز مهر تو، پیوند

۴) لرزید از این ماتم به عالم، عرشِ اعظم / پشتِ فلک گردید دوتا زین غصه و غم

۵۹- همهٔ موارد در رابطه با رباعی زیر درست هستند؛ به‌جز:

«قدت قدم ز بار محنت خم کرد / چشمت چشم چو چشمه‌ها پر نم کرد

خالت حالم چو روز من تیره نمود / زلفت کارم چو تار خود در هم کرد»

۱) مصراع دوم، با بیت «هر آن چشمی که می‌بیند به غیر چشم او چشمی / چو چشمش چشم تو بیند ز چشمش چشمه بگشاید» قرابت معنایی دارد.

۲) آرایه‌های «جناس ناهمسان افزایشی، کنایه، مجاز و مراعات نظیر» مشهود است.

۳) قافیه، مطابق قاعدهٔ «۲» و فاقد حرف الحاقی می‌باشد و وزن رباعی، قابلیت دسته‌بندی همسان دارد.

۴) وزن ابیات به‌صورت ناهمسان هم دسته‌بندی می‌شود و رباعی مردّف است و حرف روی، «م» می‌باشد.

۶۰- کدام مورد را نمی‌توان از ویژگی‌های ابیات زیر دانست؟

«بهارطلعت من چون کناره جست ز من / بهار عیش مرا شد خزان رنج دچار

دمن چو افسر کاووس پر ز گوهر و لعل / چمن چو پیکر طاووس پر ز نقش و نگار»

۱) ابیات با مصراعِ «چنان فراخ نشسته است یار در دل تنگ» در یک وزن سروده شده‌اند.

۲) با افزودن یک هجای بلند به رکن پایانی، هر مصراع از دو پارهٔ همگون تشکیل می‌شود.

۳) ابیات آراسته به مراعات نظیر، جناس و ۵ مورد تشبیه‌اند.

۴) بیت دوم با «پا به حرمت نه به روی خاک اگر داری خبر/ کاین غبار تیره، فرق خسروان کشور است» تناسب مفهومی دارد.

ترتیب بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های اول تا سوم
صفحه‌های ۲ تا ۳۱

۶۱- «جامعه‌شناسان تبیینی جامعه را صرفاً یک پدیدهٔ طبیعی پیچیده می‌دانند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمّی می‌بینند. آنها گمان می‌کنند که همهٔ جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند»

الف) از نظر جامعه‌شناسان تبیینی به چه دلیل برخی جوامع پیشرفته‌ترند؟

ب) این واقعیت که «انسان‌ها می‌توانند جوامع گوناگونی را پدید آورند» نادرستی کدام بخش این دیدگاه را نشان می‌دهد؟

۱) چون برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند. ـ انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی ندارند.

۲) چون برخی در رفع نیازهای خود تواناترند. ـ تفاوت میان جوامع تنها تفاوتی کمّی است.

۳) چون مسیرهای گوناگونی را برای رشد جوامع می‌توان متصور شد. ـ انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی ندارند.

۴) چون مسیرهای گوناگونی را برای رشد جوامع می‌توان متصور شد. ـ تفاوت میان جوامع تنها تفاوتی کمّی است.

۶۲- نهایی هر یک از پدیده‌های اجتماعی زیر در کدام‌یک از شاخه‌های جامعه‌شناسی بررسی می‌شوند؟

ـ روابط همسایگی

ـ ساختار اجتماعی

ـ ریخت‌شناسی شهری

ـ کنش اجتماعی

۱) خرد ـ کلان ـ کلان ـ خرد
۲) کلان ـ کلان ـ خرد ـ خرد
۳) خرد ـ کلان ـ خرد ـ کلان
۴) کلان ـ خرد ـ کلان ـ خرد

ترنج‌بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۶۳- پیامد یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه بر انسان چیست؟

۱) جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست.
۲) انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌یابند.
۳) انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارند.
۴) انسان‌ها بر جامعه مسلط شدند و جامعه مغلوب انسان شد.

۶۴- نهایی اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم فقط از کدام دانش می‌توان استفاده کرد؟

۱) دانش عمومی
۲) دانش علمی
۳) دانش ابزاری
۴) ذخیرهٔ دانشی

۶۵- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

ـ از چه رهگذری اتفاقات غیرمنتظره ما را از همکاری با دیگران باز نخواهند داشت؟

ـ در دیدگاهِ مُنکرِ «راه کشف واقعیت بودنِ دانش علمی»، دانش‌ها چه ویژگی‌ای دارند؟

ـ چه جوامعی هر روز باید بر حجم قواعد و قوانین نظارتی خود بیفزایند؟

۱) نظم اجتماعی ـ خلق و بازسازی واقعیت نیستند. ـ جوامعی که با تطمیع قادر می‌شوند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند.

۲) ساختار اجتماعی ـ کشف و بازخوانی واقعیت هستند. ـ جوامعی که در جلب مشارکت افراد براساس میل موفق عمل می‌کنند.

۳) آشنایی‌زدایی ـ کشف و بازخوانی واقعیت نیستند. ـ جوامعی که جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهند.

۴) نظم اجتماعی ـ خلق و بازسازی واقعیت هستند. ـ جوامعی که مناسبات میان جامعه و نظم اجتماعی را مبتنی بر قرارداد می‌دانند.

۶۶- به‌ترتیب چرا در اوایل قرن نوزدهم میلادی صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد و در دیدگاهی که دانش علمی (تجربی) تنها دانش معتبر است، دانش علمی برای حفظ هویت خود چه می‌کند؟

۱) محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی ـ دانش عمومی را در قلمرو علم جای می‌دهد.

۲) محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی ـ از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری می‌کند.

۳) هم‌تغییری در پدیده‌های اجتماعی ـ از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری می‌کند.

۴) هم‌تغییری در پدیده‌های اجتماعی ـ دانش عمومی را در قلمرو علم جای می‌دهد.

۶۷- نهایی هر عبارت به‌ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

ـ موجب صرفه‌جویی در وقت و انرژی افراد می‌شود

ـ علت پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی

ـ بنیان‌گذار جامعه‌شناسی

۱) دانش علمی ـ آگاهانه و ارادی بودن پدیده‌های اجتماعی ـ اگوست کنت

۲) دانش عمومی ـ در دسترس نبودن پدیده‌های اجتماعی ـ ماکس وبر

۳) دانش عمومی ـ آگاهانه و ارادی بودن پدیده‌های اجتماعی ـ اگوست کنت

۴) دانش علمی ـ در دسترس نبودن پدیده‌های اجتماعی ـ ماکس وبر

۶۸- «لمبروزو (۱۹۰۹ – ۱۸۳۶) در تحقیقاتی دربارهٔ رفتار جنایی، جمجمه‌ها، اسکلت‌ها، مدل‌های مومی و اشیای متعلق به مجرمان را جمع‌آوری کـرد. او می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهدهٔ ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد»

الف) از نظر نوع نگاه به موضوع، چه شباهتی میان تحقیق لمبروزو و رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی وجود دارد؟

ب) اگر بررسی رفتار جنایی با رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی باشد هدف چه خواهد بود؟

۱) جامعه را همچون طبیعت تصور کردن ـ پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۲) جامعه را دستاوردی انسانی دانستن ـ پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۳) جامعه را همچون طبیعت تصور کردن ـ یافتن معنا در پدیده‌های اجتماعی

۴) جامعه را دستاوردی انسانی دانستن ـ یافتن معنا در پدیده‌های اجتماعی

۶۹- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- چرا آگاهی‌ها و دانش‌های موجود در کنش‌های روزمره مانند راه رفتن، حرف زدن و ..... از نظر ما پنهان است؟

- چرا علم پزشکی با آنکه دربارهٔ انسان بحث می‌کند جزء علوم انسانی نیست؟

- در یک جهان اجتماعی دست برداشتن از بخشی از ذخیرهٔ دانشی به نفع بخش دیگر نتیجهٔ چیست؟

۱) به سبب آشنایی‌زدایی ـ زیرا موضوع آن عام‌تر از علوم انسانی است ـ حل تعارض‌ها

۲) به سبب عادت ـ زیرا فعالیت‌های غیرارادی کنش نیستند ـ راه یافتن دانش عمومی به حوزهٔ دانش علمی

۳) به سبب آشنایی‌زدایی ـ زیرا موضوع آن عام‌تر از علوم انسانی است ـ راه یافتن دانش عمومی به حوزهٔ دانش علمی

۴) به سبب عادت ـ زیرا فعالیت‌های غیرارادی کنش نیستند ـ حل تعارض‌ها

۷۰- به‌ترتیب، تعریف واژگان زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

ـ تبیین

ـ هم‌تغییر

ـ پوزیتیویسم

۱) بیان چرایی یک پدیده ـ تغییر در یک پدیدهٔ اجتماعی همراه با تغییر در پدیدهٔ دیگر ـ وحدت روش علوم

۲) بیان چگونگی یک پدیده ـ تغییر در یک پدیدهٔ اجتماعی همراه با تغییر در پدیدهٔ دیگر ـ وحدت موضوع علوم

۳) بیان چرایی یک پدیده ـ تغییر در یک پدیدهٔ اجتماعی همراه با تغییر در پدیدهٔ دیگر ـ وحدت موضوع علوم

۴) بیان چگونگی یک پدیده ـ تغییر در یک پدیدهٔ اجتماعی مستقل از پدیده‌های دیگر ـ وحدت روش علوم

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ «یا» به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل درونی»، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۸۶ تا ۱۰۷

۷۱- کدام‌یک، ویژگی‌های طبقهٔ سوم جوامع فئودالی را به‌درستی بیان می‌کند؟

۱) این طبقه همان طبقهٔ رعیت بود ـ از نظر اجتماعی مصرف‌کننده تلقی می‌شدند ـ از نظر قانونی دارای اعتبار بودند ـ از حیث هویت، پست تلقی می‌شدند.

۲) پیدایش آن‌ها به جوامع صنعتی باز می‌گردد- از حیث هویت، منفی و پست بودند ـ از لحاظ اجتماعی فاقد اعتبار بودند ـ این طبقه همان طبقهٔ متوسط بود.

۳) طبقه‌ای از مردم عادی بودند ـ از نظر قانونی دارای اعتبار بودند- این طبقه، اشراف را مفید معرفی می‌کرد- در جوامع ماقبل فئودالی غربی ایجاد شده بودند.

۴) طبقه‌ای از مردم عادی که رعیت نبودند ـ دارای هویت منفی و پست بودند- از نظر اجتماعی و قانونی فاقد اعتبار بودند- تحمل آن‌ها به‌خاطر فواید و کارکردشان بود.

۷۲- موارد کدام گزینه متناسب با عبارت «قانون ممنوعیت استفاده از حجاب در مدارس فرانسه» است؟

الف) در جهان‌های اجتماعی مختلف فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید متفاوت است.

ب) در یک جهان سکولار هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

ج) افراد در بدو تولد، هویت اجتماعیِ انتسابی خود را به صورت انفعالی می‌پذیرند.

د) در جهان سکولار فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند منع می‌شوند.

۱) «الف» ـ «ج»
۲) «الف» ـ «ب» ـ «د»
۳) «ج» ـ «د»
۴) «ب» ـ «ج»

۷۳- اسلام:

ـ چه مشاغلی را حرام اعلام کرده است؟

ـ اساس منع و ترغیب آن نسبت به حرفه‌ها چیست؟

ـ هدف آفرینش را چه چیزی می‌داند؟

۱) دلّالی ـ ثروت‌آوری مشاغل ـ گسترش جهان‌شمول اسلام

۲) رباخواری ـ ثروت‌آوری مشاغل ـ گسترش جهان‌شمول اسلام

۳) رباخواری ـ آثار مخرب یا سازندهٔ این حرفه‌ها بر تربیت و هویت انسان ـ تربیت انسان‌های متعالی

۴) دلّالی ـ آثار مخرب یا سازندهٔ این حرفه‌ها بر تربیت و هویت انسان ـ تربیت انسان‌های متعالی

۷۴- چه هنگام تزلزل فرهنگی رخ می‌دهد؟

۱) شیوهٔ زندگی افراد با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی ناسازگار باشد.

۲) عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند.

۳) جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۴) راه برای دگرگونی هویت فرهنگی جهان اجتماعی باز شود.

۷۵- به ترتیب مشوق متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی چیست و در ایران امروز نهاد خانواده با چه برهه‌ای از فرایند تحولات هویتی مواجه است؟

۱) تحول فرهنگی مثبت ـ تعارض فرهنگی
۲) کاستی و خلأ معنوی ـ بحران هویت
۳) تحول فرهنگی مثبت ـ بحران هویت
۴) کاستی و خلأ معنوی ـ تعارض فرهنگی

۷۶- به‌ترتیب نحوهٔ مواجههٔ «جهان اسلام با فرهنگ یونان و روم» و «جهان غرب با فرهنگ اسلامی طی جنگ‌های صلیبی» چگونه بوده است؟

۱) داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت کرد ـ با الحاق به جهان اسلام از معارف آن بهره جست

۲) تنها عناصر عقلی آن دو فرهنگ را اخذ کرد ـ بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد تحولات هویتی پیدا کرد

۳) تنها عناصر عقلی آن دو فرهنگ را اخذ کرد ـ با الحاق به جهان اسلام از معارف آن بهره جست

۴) داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت کرد ـ بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد تحولات هویتی پیدا کرد

تلاشی درمسیر موفقیت

۷۷- هر یک از تغییرات زیر، به‌ترتیب چه نوع تحرک اجتماعی‌ای محسوب می‌شود؟

الف) فردی که کارگر است و پس از مدتی سرکارگر می‌شود.

ب) فردی که مغازهٔ لباس‌فروشی دارد. پس از مدتی تغییر شغل می‌دهد و مغازهٔ لوازم خانگی راه‌اندازی می‌کند.

ج) فردی که رئیس ادارهٔ آموزش و پرورش استان تهران است و پس از مدتی ریاست ادارهٔ آموزش و پرورش شهر جهرم را به عهده می‌گیرد.

د) فردی که معلم درس جامعه‌شناسی است ولی پس از مدتی تصمیم می‌گیرد که معلم درس فلسفه و منطق باشد.

۱) صعودی ـ افقی ـ صعودی ـ نزولی
۲) صعودی ـ نزولی ـ نزولی ـ صعودی
۳) صعودی ـ افقی ـ نزولی ـ افقی
۴) افقی ـ نزولی ـ صعودی ـ افقی

۷۸- هر عبارت، به‌ترتیب نشانهٔ کدام مفهوم یا موضوع است؟

ـ مرتاض (سادو) در زبان سانسکریت به معنی انسان مقدس است. آن‌ها به شدت بر ریاضت و سختی خود تمرکز دارند.

ـ تحول جامعهٔ جاهلی به جامعهٔ نبوی و تحول جامعهٔ نبوی به جامعهٔ اموی

ـ تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق

ـ ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد

۱) کاستی و خلأ معنوی ـ تحولات هویتی مثبت و منفی ـ بحران هویت ـ علل درونی تحولات فرهنگی

۲) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی ـ تحول مثبت و تحول منفی هویتی ـ تزلزل فرهنگی ـ علل درونی تحولات فرهنگی

۳) فرهنگ دنیاگریز ـ تحول فرهنگی مثبت و تحول فرهنگی منفی ـ تعارض فرهنگی ـ علل درونی تحولات فرهنگی

۴) چشم‌پوشی از این جهان ـ تحول هویتی مثبت و تحول هویتی منفی ـ تعارض فرهنگی ـ علل بیرونی تحولات فرهنگی

۷۹- کدام گزینه به‌ترتیب جدول زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

د	دارای هویت حقیقی	رسانه‌ها	دارای هویت تاریخی
ویژگی دخل و تصرف جهان اسلام در دانش‌های یونان و روم	الف	ج	ب

ـ عرصهٔ مهم‌ترین منازعهٔ هویتی

ـ جهان اجتماعی که واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند.

ـ اعضای جهان اجتماعی که واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند.

ـ متناسب با هستی‌شناسی توحیدی

۱) ب ـ الف ـ د ـ ج ۲) ج ـ ب ـ الف ـ د ۳) ج ـ د ـ ب ـ الف ۴) ج ـ الف ـ ب ـ د

۸۰- «ناتوانی جهان اجتماعی در عبور و گذر از گذشتهٔ خود»، «دور ماندن انسان از حقیقت خود و حقیقت هستی» و «ناسازگاری در سطح عقاید و ارزش‌ها»، به‌ترتیب در رابطه با کدام موضوع است؟

۱) ازخودبیگانگی فرهنگی ـ خودباختگی فرهنگی ـ تعارض فرهنگی

۲) بحران هویت ـ ازخودبیگانگی تاریخی ـ مرگ فرهنگ

۳) خودباختگی فرهنگی ـ بحران هویت ـ تعارض فرهنگی

۴) خودباختگی فرهنگی ـ ازخودبیگانگی فطری ـ تزلزل فرهنگی

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۳

۸۱- چرا انسان مدرن نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارد؟

۱) به دلیل نگاه اساطیری
۲) به دلیل نگاه دنیوی
۳) به دلیل نگاه ماورائی
۴) به دلیل تغییرات شگرف در محیط‌زیست

۸۲- مراد از اصطلاح سیاسی «جهان دوم» چیست؟

۱) کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است.
۲) کشورهایی که خارج دو بلوک شرق و غرب ولی تحت نفوذ آنها قرار داشتند.
۳) کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
۴) کشورهایی که در نیم‌کرهٔ شمالی قرار داشتند.

۸۳- همهٔ عبارات زیر نادرست‌اند، به‌جز عبارت ..... .

الف) دو جنگ جهانی ریشه در فرهنگ غرب داشت و ظاهر دینی و مذهبی به خود گرفت.

ب) کشورها در ایجاد بحران‌ها سهم یکسانی دارند اما همه از پیامدهای نامطلوب آنها متأثر نمی‌شوند.

ج) بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو هویت اقتصادی دارند ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت‌اند.

د) در نیمهٔ اول قرن نوزدهم، با روشن شدن محدودیت‌های علوم تجربی، علم از داوری ارزشی دست برداشت.

۱) «د»
۲) «ج»
۳) «ب»
۴) «الف»

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۸۴- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

ـ با توجه به دو اصطلاح «استعمارگر و استعمارزده» مشکل کشورهای فقیر ناشی از چیست؟

ـ آغاز دو جنگ جهانی با درگیری کشورهای اروپایی خطا بودن کدام بخش از نظریهٔ کنت دربارهٔ جنگ را نشان می‌دهد؟

ـ گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی چه تأثیری بر نخبگان جهان غرب گذاشت؟

۱) فقط ضعف اقتصادی و صنعتی ـ فاتحان در گذشتهٔ تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ـ آنها را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

۲) خودباختگی فرهنگی و ضعف اقتصادی و صنعتی ـ جنگ در فرهنگ و جامعهٔ جدید غرب امری عارضی است ـ آنها را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

۳) خودباختگی فرهنگی و ضعف اقتصادی و صنعتی ـ جنگ در فرهنگ جدید غرب امری ذاتی نیست ـ بازار معنویت‌های کاذب را تعطیل کرد.

۴) فقط ضعف اقتصادی و صنعتی ـ بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد ـ آنها را به سوی هویت دینی خود فراخواند.

۸۵- هر عبارت به‌ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

ـ جهان را تا آستانهٔ جنگ جهانی سوم پیش برد

ـ نخستین بحران اقتصادی

ـ مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان

۱) بحران موشکی کوبا ـ ۱۸۲۰ در انگلستان ـ نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی

۲) جنگ ویتنام ـ ۱۹۲۹ در انگلستان ـ نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی

۳) جنگ ویتنام ـ ۱۹۲۹ در آمریکا ـ یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها

۴) بحران موشکی کوبا ـ ۱۸۲۰ در آمریکا ـ یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها

۸۶- کدام‌یک از موارد زیر از ویژگی‌های بحران اقتصادی نیست؟

الف) دوره‌ای و مقطعی است.

ب) آسیب‌های مربوط به آن متوجه قشر ضعیف جامعه است.

ج) بحرانی جهانی است.

د) در صورت عدم کنترل می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

۱) ب و ج ۲) الف و د ۳) ب ۴) ج

۸۷- با توجه به موارد زیر کدام گزینه درست است؟

الف) علت محدودیت علم به امور طبیعی

ب) معلول ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن

۱) وابستگی دانش تجربی به معرفت‌های غیر تجربی ـ ناتوانی جهان غرب در توجیه حضور جهانی خود

۲) روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی ـ تردید متفکران پست مدرن در اصول و مبانی فرهنگ غرب

۳) عدم استقلال معرفت‌های غیر تجربی ـ مخدوش شدن استقلال معرفت علمی، تجربی از معرفت‌های غیرتجربی

۴) ناکارآمدی علم تجربی نسبت به پدیده‌های غیر تجربی ـ پیامد گریز از سکولاریسم در جوامع غربی

۸۸- دربارهٔ نظریهٔ «جنگ تمدن‌ها»:

ـ چه کسی آن را مطرح کرد؟

ـ هدف آن چه بود؟

ـ موضوع آن چه بود؟

۱) اگوست کنت ـ تحمیلی جلوه دادن جنگ در جامعهٔ جدید غربی ـ بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.

۲) ساموئل هانتینگتون ـ غیرذاتی جلوه دادن جنگ در فرهنگ غربی ـ دیگر دولت ملت‌ها بازیگران اصلی صحنهٔ روابط بین‌المللی نیستند.

۳) ساموئل هانتینگتون ـ توجیه عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی ـ رقابت‌ها و درگیری‌ها بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ به وقوع خواهد پیوست.

۴) اگوست کنت ـ توجیه عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی ـ بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.

۸۹- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

ـ بر چه اساس دو جنگ جهانی ریشه در فرهنگ غرب دارند؟

ـ مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم چه بود؟

ـ جهان غرب برای برون‌رفت از بحران معرفتیِ بروزیافته در دوران رنسانس چه کرد؟

۱) طرف‌های درگیر در این دو جنگ در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی رفتار خود را توجیه می‌کردند ـ بحران‌های زیست‌محیطی ـ وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت.

۲) طرف‌های درگیر در این دو جنگ در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی رفتار خود را توجیه می‌کردند ـ بحران شمال و جنوب ـ عقل و تجربه را کنار گذاشت.

۳) هر دو جنگ منشأ دینی و ظاهر مذهبی داشتند ـ بحران معنویت ـ عقل و تجربه را کنار گذاشت.

۴) هر دو جنگ منشأ دینی و ظاهر مذهبی داشتند ـ بحران‌های زیست‌محیطی ـ وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت.

۹۰- چرا بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنهٔ آن افزوده می‌شود؟

۱) چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است؛ یعنی چالش فقر و غنا همیشه در فرهنگ غرب حضور دارد ولی بحران اقتصادی در برهه‌هایی از زمان به وجود می‌آید.

۲) سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

۳) آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی افراد جامعه را در برمی‌گیرد.

۴) در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

احساس، توجه، ادراک
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۷

۹۱- کدام عبارت در مورد فرایند شناختی انسان صحیح است؟

۱) محرومیت حسی باعث می‌شود فرد بتواند محرک‌های محیطی را با دقت و تمرکز بیشتری درک کند.

۲) دریافت اطلاعات از طریق چند حس (مانند چشم و گوش) به‌طور همزمان، باعث تداخل و ضعیف‌تر شدن ادراک می‌شود.

۳) انسان‌ها برای بقا و ادراک بهتر به تحریک حسی نیاز دارند و محرومیت حسی برای موجودات زنده آسیب‌زا است.

۴) «توجه» به معنای تفسیر و معنی‌بخشی به محرک‌های حسی است و «ادراک» به معنای انتخاب محرک خاص.

۹۲- سارا هنگام مطالعه، ابتدا صدای تلویزیون و رفت‌وآمد اعضای خانواده را نادیده می‌گیرد و کتاب درسی را برای مطالعه انتخاب می‌کند. او چند دقیقه با دقت به مطالب کتاب می‌پردازد، اما پس از مدتی ذهنش درگیر گفت‌وگوی اعضای خانواده می‌شود و دیگر نمی‌تواند مطالب را با دقت دنبال کند. رفتارهای سارا به‌ترتیب بیانگر کدام‌یک از مفاهیم روانشناختی است؟

۱) توجه و عدم تمرکز ۲) توجه و تمرکز ۳) حواس و عدم تمرکز ۴) حواس و تمرکز

۹۳- در خیابانی، هم‌زمان کتاب‌فروشی، ابزارفروشی و آرایشگاه وجود دارد. یک مکانیک که ذهنش درگیر تعمیر موتور است، فقط ویترین ابزارفروشی را با دقت می‌بیند و بعداً می‌گوید: «مگر در این خیابان کتاب‌فروشی هم بود؟» بر اساس مبحث «منابع توجه»، کدام عامل بیش از همه، این موقعیت را توضیح می‌دهد؟

۱) انتظار و سبک پردازش؛ زیرا او از قبل انتظار دیدن ابزار داشته است.

۲) حافظه؛ زیرا اطلاعات موجود در حافظه دربارهٔ ابزارهای مکانیکی، محرک‌های مربوط را برجسته کرده است.

۳) محرک‌های بیرونی؛ زیرا ویترین ابزارفروشی نورپردازی قوی‌تری داشته است.

۴) آگاهی کامل؛ زیرا او به همهٔ محرک‌های مسیر آگاه بوده، ولی فقط برخی را گزارش کرده است.

۹۴- یک دانش‌آموز شب قبل مطالعه، کتاب زیست را بالای سرش می‌گذارد و می‌خوابد؛ صبح همان کتاب را راحت‌تر یاد می‌گیرد. چند روز بعد، همان دانش‌آموز متوجه می‌شود صدای ساعت زنگ‌دار اتاق مطالعه‌اش را دیگر مثل روزهای اول نمی‌شنود و به مطالعه ادامه می‌دهد.
کدام گزینه این دو پدیده را به‌ترتیب و درست توصیف می‌کند؟

۱) خوگیری ـ آماده‌سازی ۲) آماده‌سازی ـ خوگیری

۳) آگاهی نسبی ـ آماده‌سازی ۴) آماده‌سازی ـ آگاهی کامل

۹۵- هر کدام از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب، با کدام‌یک از موارد مطرح‌شده همخوانی بیشتری دارد؟

الف) دانش‌آموزی هنگام مطالعه، تمام مطالب را بدون تغییر در شیوهٔ ارائه و در یک وضعیت ثابت مرور می‌کند و پس از مدتی احساس می‌کند نکات تازه‌ای در متن نمی‌یابد.

ب) مشاهدهٔ یک موضوع از زوایای متفاوت، با هدف جلوگیری از عادت ذهنی به تعداد دفعات متعدد ارائه

ج) تغییر در نحوهٔ عرضهٔ مطالب برای جلوگیری از ثابت ماندن وضعیت توجه

د) حسابداری یک نمودار مالی را چندین بار مشاهده کرده است، اما با وجود ثابت نماندن نمودار، به‌تدریج واکنش توجهی کمتری به آن نشان می‌دهد.

۱) آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه ـ یکنواختی و ثبات نسبی ـ خوگیری ـ یکنواختی و ثبات نسبی

۲) یکنواختی و ثبات نسبی ـ خوگیری ـ آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه ـ یکنواختی و ثبات نسبی

۳) خوگیری ـ آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه ـ یکنواختی و ثبات نسبی ـ خوگیری

۴) یکنواختی و ثبات نسبی ـ آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه ـ یکنواختی و ثبات نسبی ـ خوگیری

۹۶- میزان انگیختگی ذهنی، تحت تأثیر کدام موارد است؟

۱ ← عامل فیزیولوژیکی

۲ ← شرایط متنوع و جذاب

۳ ← عامل روان‌شناختی

۱) ۱ و ۲ ۲) ۱ و ۳ ۳) ۲ و ۳ ۴) همه موارد

۹۷- کدام گزینه نمونه‌ای از هشدار کاذب است؟

۱) نور تابیده و فرد آن را گزارش کند. ۲) نور تابیده ولی فرد آن را گزارش نکند.

۳) نور نتابیده ولی فرد اعلام کند که نور تابیده است. ۴) فرد برای مدت طولانی منتظر تابش نور باشد.

۹۸- چند گزاره دربارهٔ ساماندهی توجه صحیح است؟

ـ «وقتی توجه ارادی‌تر است یعنی دارای آگاهی بیشتری است.»

ـ «درگیری حواس مختلف برای انجام تکالیف موجب حواس‌پرتی می‌شود.»

ـ «هر چه دو تکلیف شبیه به یکدیگر باشند، انجام همزمان آن‌ها تبعات منفی کمتری دارد.»

ـ «حداکثر زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر یک ساعت است.»

ـ«خواندن یک مطلب علمی همراه با رویت تصاویر آن موجب یادگیری بهتر آن مطلب علمی می‌شود.»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۹۹- کدام گزینه در ارتباط با عبارت زیر صحیح می‌باشد؟

«آرش در حال مطالعه برای امتحان ریاضی است. او با یک مسئله مواجه می‌شود که در آن دو خط موازی پیکان‌های هم‌گرا و واگرا دارند. آرش در نگاه اول فکر می‌کند که خطوط موازی نیستند، اما با استفاده از خط‌کش متوجه می‌شود که آن‌ها موازی هستند. با این حال، وقتی دوباره به شکل نگاه می‌کند، همچنان احساس می‌کند که خطوط موازی نیستند.»

۱) آرش دچار «توهم» شده است؛ زیرا چیزی را ادراک می‌کند که وجود خارجی ندارد و توسط حواسش احساس نشده است.

۲) آرش دچار «خطای ادراکی» شده است؛ زیرا محرک خارجی وجود دارد اما ادراک او با آنچه احساس می‌کند متفاوت است

۳) آرش دچار «خطای شناختی» شده است؛ این خطا وارد نظام ذهنی او شده و نتایج وخیم‌تری از خطاهای ادراکی به بار آورده است.

۴) آرش دچار «خطای ادراکی» شده است؛ این خطا نوعی «توهم» محسوب می‌شود که در آن محرک خارجی وجود دارد.

۱۰۰- هریک از عبارت‌های زیر مربوط به کدام اصول گشتالت است؟

ـ اینکه واقعاً سکوت علامت رضایت باشد یا نه بستگی دارد که چهرهٔ فرد در آن لحظه چه هیجانی را نشان دهد.

ـ در صف اتوبوس، چند نفر که نزدیک هم ایستاده‌اند را یک گروه دوستانه می‌بینی، حتی اگر با هم غریبه باشند.

ـ در زمین بازی، بچه‌هایی که پیراهن قرمز پوشیده‌اند را یک تیم می‌بینی و بچه‌های آبی‌پوش را تیم دیگر.

ـ در خیابان، خط‌کشی‌های مسیر را که پشت یک درخت قطع شده‌اند، همچنان یک خط مستقیم و ادامه‌دار می‌بینی.

ـ به یک دایرهٔ ناقص نگاه می‌کنی که قسمتی از آن پاک شده است، اما آن را یک دایرهٔ کامل می‌بینی.

۱) شکل و زمینه ـ مشابهت ـ مجاورت ـ تکمیل ـ استمرار ۲) مجاورت ـ شکل و زمینه ـ مشابهت ـ استمرار ـ تکمیل

۳) شکل و زمینه ـ مجاورت ـ مشابهت ـ استمرار ـ تکمیل ۴) شکل و زمینه ـ مجاورت ـ استمرار ـ مشابهت ـ تکمیل

صبح جمعه
۱۴۰۵/۸/۲۹

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۲

آزمون ۲۹ آبان‌ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۴۰ تا ۱۱ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ و جغرافیا (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۳	انتخابی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
		تاریخ و جغرافیا (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۴	اجباری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۵	اجباری	منطق	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۶	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰

سؤالاتی که با نشانگر نهایی مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

فیلم تحلیل آموزشی سؤالات آزمون امروز

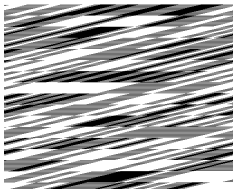

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

دفترچهٔ پاسخ تشریحی

برای مشاهدهٔ دفترچهٔ پاسخ تشریحی آزمون امروز، می‌توانید به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه نمایید.

دانش‌آموزان رشتهٔ علوم و معارف اسلامی، سؤالات اختصاصی «عربی» و «تاریخ» (ضمیمهٔ انتهای دفترچه) را از مسئول حوزه دریافت کنید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
مِن الأشعارِ المَنسوبةِ إلی الإمامِ علیٍّ(ع)
الوَجهُ النّافِعُ و الوَجهُ المُضِرُّ
(کل درس ۱ + متن و درس ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

عربی (۱):
المَعالِمُ الخَلّابَةُ
صِناعَةُ النِّفطِ
(درس‌های ۶ و ۷)
صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

بستهٔ اول: ترجمه و مفهوم

■■ عيّن الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۰۱ - ۱۱۰):

۱۰۱- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ لَمّا رأی المؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وَعدَنا اللهُ ﴾: هنگامی که گروه‌ها مؤمنان را دیدند، گفتند: این چیزی است که خدا به ما وعده داد!

۲) ﴿ و استغفِروا اللهَ إنّ اللهَ غفورٌ رحیمٌ ﴾: و از خدا آمرزش خواستند، زیرا خداوند آمرزندهٔ مهربان است!

۳) ﴿ یُعرَفُ المُجرمون بِسیماهم ﴾: تبهکاران را از روی چهره‌شان می‌شناسند!

۴) ﴿ و إذا قُرِئَ القُرآنُ فاستَمِعوا لَه ﴾: و هرگاه قرآن خوانده شد، به آن گوش فرادهید!

۱۰۲- نهایی ﴿ و جادِلهم بالّتي هي أحسَن إنّ ربّك هو أعلَمُ بِمَن ضَلَّ عن سبیله ﴾:

۱) به نیکوترین روش‌ها با آنان گفت‌وگو کن، زیرا خدایت قطعاً آگاه است به (حال) کسی که از راه او گم شده است!

۲) با ایشان با روشی که بهتر است بحث نما، بی‌گمان پروردگار تو به (حال) آن که از راهش گم شده، داناتر می‌باشد!

۳) با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است جدل کن، زیرا که پروردگار تو به (حال) کسی که راه او را گم کرده، آگاه‌تر است!

۴) با روشی که نیکوتر است بحث کن قطعاً پروردگارت به (حال) کسی که دیگران را از راهش گمراه کرده، داناتر است!

۱۰۳- « رُبّ نیّة صالحة للإعمار تتحوّل إلی وسیلة للقتل و التخریب؛ کَالعلم الّذي جاء لخدمة الإنسانیّة ثمّ أصبح سلاحاً یُهدّد وجودها!»:

۱) چه بسا نیت نیکی برای آبادانی که به ابزاری برای کشتار و ویرانی بدل می‌شود؛ همانند دانشی که برای خدمت به بشریت آمد، سپس سلاحی شد که هستی او را تهدید می‌کند!

۲) شاید نیت نیکی برای آبادانی به ابزاری برای قتل و نابودی تبدیل گردد؛ مانند دانشی که برای خدمت به بشریت آمده است سپس به سلاحی برای تهدید وجود تبدیل می‌شود!

۳) بسا نیت درستی که برای سازندگی است و به وسیله‌ای جهت قتل و تخریب مبدّل می‌شود؛ شبیه به علمی که در خدمت انسانیت بود، سپس سلاحی شد که وجودش را تهدید می‌نماید!

۴) چه بسا نیت شایسته‌ای برای سازندگی که به ابزار کشتار و ویرانی تبدیل شد؛ مثل دانشی که برای خدمت به بشریت آمد و سپس همچون سلاحی هستی وی را تهدید می‌کند!

۱۰۴- نهایی « اِقترح الخُبراء للفلّاحين أن يَستفيدوا من الدّينامیت لكي يُحوّلوا التّلال الصخريّة إلى سُهولٍ صالحة للزّراعة!»:

۱) پیشنهاد کارشناسان به کشاورزان این بود که از دینامیت استفاده کنند تا تپه‌های سنگی را به دشت قابل کشاورزی تبدیل نمایند!

۲) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد دادند که از دینامیت استفاده کنند برای اینکه تپه‌های سنگی را به سهولت قابل کشت کنند!

۳) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد کردند که از دینامیت استفاده نمایند تا تپه‌های سنگی به دشت‌هایی قابل کشت تبدیل شوند!

۴) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد کردند از دینامیت استفاده کنند برای اینکه تپه‌های سنگی را به دشت‌هایی قابل کشت تبدیل نمایند!

۱۰۵- نهایی « نَزعم أنّ إطعام المساكين ممّا نجتنب أكله يَحزنهم، فَنُطعمهم مِن أفضل الأطعمة كَي نُرضي مَن يُحبّ الحسنات!»:

۱) تصوّرمان آن است که اگر بیچارگان از غذایی که آن را نمی‌خوریم، بخورند، غمگین می‌شوند، پس آن‌ها را از غذاهای لذیذ خوراک می‌دهیم تا کسی را خشنود کنیم که نیکی‌ها را دوست دارد و ما را بدان فرمان می‌دهد!

۲) گمان می‌کنیم که خوراک دادن به درماندگان از آنچه که از خوردنش پرهیز می‌کنیم، آن‌ها را اندوهگین می‌کند، پس آن‌ها را از بهترین غذاها خوراک می‌دهیم تا کسی را که نیکی‌ها را دوست دارد، خشنود کنیم!

۳) گمان ما این است که اگر نگاه نیازمندان به غذایی که از خوردنش دوری می‌کنیم، بیفتد، اندوهگین می‌شوند، پس از برترین غذاها آن‌ها را خوراک می‌دهیم تا کسی را خشنود کنیم که دوستدار نیکی‌ها است!

۴) تصوّر می‌کنیم که غذا دادن به بینوایان از چیزی که آن را نمی‌خوریم، آن‌ها را غمگین می‌کند، پس آن‌ها را با غذاهایی خوشمزه خوراک می‌دهیم تا کسی که نیکی‌ها را بسیار دوست دارد، خشنود گردد!

۱۰۶- عيّن الصّحيح:

۱) أغلَقَ العمّالُ أبوابَ المَصنَع الكبيرة لِصيانته!: کارگران درهای کارگاه بزرگ را برای تعمیر آن بستند!

۲) قد وَقَفت الحافلاتُ في المَحطَّة حتّى تُنزِلَ النّساءَ!: اتوبوس‌ها در ایستگاه ایستاده‌اند تا زنان را پیاده کنند!

۳) شهدت بلادُنا إيران نُموّاً ملحوظاً في السّياحة!: کشورمان ایران، شاهد پیشرفت قابل توجّهی در گردشگری است!

۴) سَيُكتَبُ على جِدار المَصفى: حَفرُ الأرضِ غير مسموح!: بر روی دیوار پالایشگاه نوشته می‌شود: کندن زمین ممنوع است!

۱۰۷- عيّن الصّحيح (في المفهوم):

۱) ما عُمِّرت البُلدانُ بِمثل العَدل!: العَدل نتيجة تَقدُّمِ البُلدان و لا يظهرُ فيها إلّا بعد إعمارها!

۲) ﴿ هل جزاءُ الإحسانِ إلّا الإحسانُ ﴾!: علَى الإنسان أن يُقابِلَ إساءةَ الآخرينَ بالإحسان إليهم!

۳) الدّهرُ يَومان؛ يوم لَك و يوم علَيك!: علَى الإنسان ألّا يَفرحَ بِالنّعمة لأنّ الشّدّة تأتي بعدَها حتماً!

۴) ما عُبِدَ اللهُ بشيء أفضَل من أداء حَقّ المؤمِن!: لا عبادَة عندَ الله أفضَلُ مِن أن نُعطي المؤمنينَ حقوقَهم!

۱۰۸- عيّن الأقرب في المفهوم: ﴿ يقولونَ بأفواههم ما ليسَ في قلوبهم و اللهُ أعلَمُ بِما يكتمون ﴾

۱) سعديا گرچه سخندان و مصالح‌گويی — به عمل کار برآيد به سخندانی نيست

۲) واعظان کاين جلوه در محراب و منبر می‌کنند — چون به خلوت می‌روند آن کار ديگر می‌کنند

۳) به نيکنامی اندر جهان زياد و مباد — بجز به نيکی نام نکوش در افواه

۴) گوييا باور نمی‌دارند روز داوری — کاين همه قلب و دغل در کار داور می‌کنند

۱۰۹- عيّن الصّحيح: « لا لباسَ أجمَل من العافية! (أمير المؤمنين علی (ع))»

۱) من أراد الحصول على مظهر جميل بين النّاس، فَعَليه بالبساطة في اللّباس لأنّ القناعة بما عنده تؤتيه العافية الكاملة!

۲) التّزيّن بالثّياب النّظيفة مطلوب شرعاً، ولكن لا يجوز للإنسان أن يجعل جمال الثّوب سبباً لغفلته عن صحّة بدنه!

۳) إنّ سلامة الإنسان من الآفات و الأدواء في جسده و دينه هي أعظَم زينة باطنيّة و ظاهريّة تفوق كلّ ثوب فاخر!

۴) الثّوب الجميل لا يمنع وقوع المرض في البدن، فلذا يجب على المرء ألّا يهتمّ بكسوته بل بتوفير أسباب العلاج!

۱۱۰- عيّن الصّحيح (في المقصود):

« أعقَلُ النّاس أنظَرُهم في العَواقب!»

۱) إنّ قيمة كُلّ امرئٍ لا تتحدَّد بِما يَملكه مِن المال و الثّروة، بَل بما يُقدّمه من الخير و الإحسان إلى الآخرينَ!

۲) شخصٌ يَصبر على الشدائد الّتي تَمُرُّ به في هذه الحياة، ينال الدّرجات العالية و الأجر العظيم عند الله!

۳) من كان يَتفكّر في عاقبة عَمله قَبل الشّروع فيه، فقد نجا مِن المهالك و تَجنَّبَ النّدامة و الخسارة!

۴) مَن حَفظَ لِسانه عن الكلام الّذي لا فائدة فيه، فقد سَلِمَ مِن المشاكل الّتي تَنتجُ عن كلام العجلة!

بستهٔ دوم: درک مطلب و قواعد

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۱۱۱ – ۱۱۵) بما يُناسب النّص:

«تبني حشرة الأرَضة (النّمل الأبيض) تلالاً رمليّة قد يصل ارتفاعها إلى عدّة أمتار في المناطق الحارّة الجافّة، و الغريب في هذه البنايات ليس حجمها الكبير فقط، بل نظام التّهوية الّذي يعمل دون أيّ طاقة خارجيّة؛ حيث تحفر الأرضة قنوات عموديّة في مركز التّلّ تسمح للهواء السّاخن بالصّعود إلى الأعلى و الخروج من ثقوب دقيقة في القمّة، بينما يدخل الهواء البارد من فتحات قريبة من سطح الأرض ليحلّ محلّه. هذا الشّريان المُستمرّ يُحافظ على درجة حرارة ثابتة و رطوبة مناسبة لتربية صغارها و زراعة نوع من الفطريّات (قارچها) الّتي تتغذّى عليها.

قد ألهم هذا التّصميم البديع مهندسي العمارة الحديثة لبناء مُجمّعات سكنيّة تستخدم التّهوية الطّبيعيّة؛ ممّا أدّى إلى تقليل استهلاك الكهرباء للتّبريد بنسبة تتجاوز ثلاثين بالمئة في بعض المباني، دون الحاجة إلى أجهزة التّكييف التّقليديّة!»

۱۱۱- عيّن الخطأ:

۱) استفادَ علماء العمارة من هندسة تلال الأرضة لتصميم مبانٍ تعتمد على التّهوية الطّبيعيّة!

۲) تعتمد تلال الأرضة في نظام تبريدها على استخدام طاقة خارجيّة تُساعد على دفع الهواء!

۳) تحتاج الأرضة إلى حرارة ثابتة و رطوبة لتربية صغارها و تنمية الفطريّات الغذائيّة!

۴) إنّ الحجم الكبير للبنايات الّتي تبنيها حشرة الأرضة يُعدّ أمراً عجيباً في نوعه!

۱۱۲- لماذا يدخل الهواء البارد من الفتحات في تلال الأرضة؟؛ عيّن الصّحيح:

۱) لأنّ صغار الأرضة تسكن دائماً قرب فتحات التّلّ!

۲) لمنع الهواء السّاخن من الخروج إلى خارج التّلّ الرّمليّ!

۳) لتجفيف الفطريّات الّتي تموت إذا زادت الرّطوبة في المركز!

۴) ليحلّ محلّ الهواء السّاخن الّذي يرتفع و يخرج من ثقوب القمّة!

۱۱۳- أيّ عنوان أنسب للنّصّ؟

۱) تأثير الفطريّات المدفونة على التّهويّة الصّحراويّة!

۲) تاريخ اختراع أجهزة التّكييف في العصر الحديث!

۳) طرق القضاء على النّمل الأبيض في المناطق الجافّة!

۴) عمارة تلال الأرضة و التّطبيق المعماريّ المستلهم منها!

■ **عيّن المناسب للجواب في الإعراب و التحليل الصرفيّ (١١٤ و ١١٥):**

۱۱۴- عيّن الصّحيح:

« ارتفاع – عموديّة – يُحافظ – تَتغذّى »

۱) ارتفاع: اسم – مصدر من باب افتعال (لَه حرفان زائدان) – مذكّر – معرب / فاعل و مرفوع بعلامة الضمّة

۲) عموديّة: مفرد مؤنّث – نكرة – معرب / صفة، و مجرور بالتبعيّة من موصوفها، علامتها هي الكسرة

۳) يُحافظ: فعل مضارع – مزيد ثلاثي من باب مفاعلة – مجهول – متعدّ / فعل و نائب فاعل؛ خبر لمبتدئه

۴) تَتغذّى: مضارع – للمؤنّث – مزيد ثلاثي من باب تفعيل – معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

۱۱۵- عيّن <u>الخطأ</u>:

« ألهم – تستخدم – استهلاك – تتجاوز »

۱) ألهم: فعل ماض – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثي، مصدره: الهام – معلوم / فعل و فاعله: «هذا»؛ الجملة فعلية

۲) تستخدم: مضارع – مزيد ثلاثي، من مصدر «استخدام»؛ له ثلاثة حروف زائدة / فعل و فاعل؛ مفعوله: «التهوية»

۳) استهلاك: اسم – مصدر مزيد من باب استفعال – معرب / مضاف‌اليه و مجرور بعلامة الكسرة تظهر في آخره

۴) تتجاوز: فعل مضارع – للمفرد المؤنّث الغائب – مزيد ثلاثي من مصدر «تجاوز» / فعل و فاعله: «ثلاثين»

■■ عيّن المناسب للجواب في الأسئلة التالية (١١٦ – ١٢٠):

١١٦- عيّن عبارة لا يوجد فيها اسم نَصبُه بِالياء:

١) رأيتُ طلّاباً مؤدّبين يتكلّمون معاً في الحصّة الثالثة!

٢) أنشَد الشاعران الكبيران قصيدتَين عند مشاهدتهما إيوان كسرى!

٣) تَعلَّم الطلّابُ قوانين مفيدة في اليوم الأوّل من هذه السّنة الدراسيّة!

٤) تَعجَّب ولدي لمّا شاهَد سائحين يَنظرون إلى تلك المقبرة الصغيرة!

١١٧- عيّن فعلاً لا يُمكن أن يكون مجهولاً:

١) تُشاهدُ الحافلة القديمة أمام المُتحف!

٢) يُعَرّفُ التلاميذ في بداية السّنة الدّراسيّة!

٣) تُنزلُ البَضائع الثّقيلة من السّفينة سريعاً!

٤) تُصدّرُ النّفط إلى الأسواق العالَميّة عَبرَ الأنابيب!

١١٨- عيّن ما ليس فيه «نائب الفاعل»:

١) تُوجد أعمدة اتّصالات على امتداد الأنابيب!

٢) يَصعَدُ النّفطُ بِواسطَة الأنبوب إلى سَطح الأرض!

٣) يُصنَعُ مِن النّفط المَطّاط و العُطور و الأدوية!

٤) أُستخدمَت أدوات حَديثة لِتقليل الضّغط عَبرَ الأنابيب!

١١٩- عيّن العبارة الّتي الخبر فيها أكثر:

١) لا خير في الكذب، الّذين يتعوّدون على الكذب يفقدون ثقة النّاس بِهم!

٢) دواؤنا فينا و نحن ننظر إليه، و داؤنا منّا و نحن لا نشعر به!

٣) ليت فصل الرّبيع طويل في بلدنا، لأنّ الرّبيع قصير هنا!

٤) العظم قسم قويّ من الجسم عليه لحم!

١٢٠- عيّن الخطأ عن الإيضاحات:

١) لعلّ أحد موظّفي الفندق يتّصل بك غداً: تؤكّد العبارة على التّردّد!

٢) قالَ الغوّاصون: ليتنا نكتشفُ شيئاً جديداً: تدلّ على أمل المتكلّمين البعيد!

٣) أخذَ الصيّاد يَجمعُ لكنّ الأحطاب الكثيرة: هناك حرف من حروف مشبّهة بالفعل يرفع الإبهام!

٤) إنّ هذَين المعلّمينِ يُدرّسان اللّغة العربيّة: يؤكّد «إنّ» على جملة «هذين المعلّمينِ يُدرّسان اللّغة العربيّة»!

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس‌های اول تا سوم
صفحه‌های ۱ تا ۴۶

۱۲۱- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه صحیح است؟

الف) حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح‌حال رجال دورهٔ خاصی هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شوند.

ب) با وجود اینکه تاریخ‌نویسی درباری بود، گام‌های بلندی در حوزهٔ تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت.

ج) تنها به موضوعات مورد علاقهٔ نگارنده و افرادی که در اطراف وی بوده‌اند، توجه می‌شود.

د) با بهره‌برداری از منابع، اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها، به تاریخ‌نگاری می‌پردازد.

هـ) سبک نگارش در بسیاری موارد، سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد.

و) منابع نوینی پیش روی مورخان قرار گرفت و زمینهٔ تحولی عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری فراهم شد.

۱) مورد «الف» همانند «ج»، به خاطرات که از منابع مهم تاریخی در دورهٔ معاصر هستند، اشاره دارد.
۲) موارد «ج» و «هـ» در خصوص شیوه یا روش نگارش تاریخ در دورهٔ معاصر هستند.
۳) موارد «الف» و «ب» در خصوص شخصیت خاوری شیرازی نویسندهٔ کتاب تاریخ ذوالقَرنین صحیح هستند.
۴) عبارت «و» برخلاف «ب» در خصوص کتاب صدرالتواریخ صحیح است و «هـ» به بینش تاریخ‌نگاری سنتی می‌پردازد.

۱۲۲- کدام گزینه دربارهٔ سقوط صفویه، قدرت‌گیری نادرشاه و زوال افشاریه درست است؟

۱) سقوط اصفهان موجب آشفتگی و هرج و مرج شد؛ ناتوانی افغان‌ها در تسلط بر تمام قلمرو و ناآشنایی با اصول کشورداری، زمینهٔ قدرت‌گیری نادر را فراهم کرد؛ نادر با پیروزی بر عثمانی، سرزمین‌های اشغال‌شده را آزاد کرد و روس‌ها پیش از برخورد نظامی خارج شدند؛ اما اشتغال به جنگ، مالیات‌های اضافی و بدگمانی به نزدیکان، از علل زوال افشاریه بود.
۲) سقوط اصفهان موجب آشفتگی شد؛ افغان‌ها به‌دلیل آشنایی با اصول کشورداری، توانستند حکومت مقتدری تشکیل دهند؛ نادر روس‌ها را در جنگ شکست داد و سپس به‌سبب تقویت قوای نظامی، حکومتش پایدار ماند.
۳) نادر پس از پیروزی بر عثمانی و روسیه به سلطنت رسید؛ پس از مرگ او حکومت افشاریه بدون رقابت داخلی ادامه یافت و کریم‌خان نیز با ادامهٔ لشکرکشی‌ها موجب آبادانی شیراز شد.
۴) سقوط صفویه باعث قدرت‌گیری نادر شد؛ نادر با دست‌کشیدن از جنگ‌ها، حکومت خود را تثبیت کرد و کریم‌خان با ادامهٔ فتوحات نظامی، آرامش قلمرو زندیه را برقرار ساخت.

تلاشی درمسیر موفقیت

۱۲۳- کدام گزینه دربارهٔ تقدم و تأخر رویدادهای زیر درست است؟

الف) مردمِ اغلب بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل، انقلاب خود را آغاز کردند.

ب) دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد.

ج) جنگ آمریکا و انگلستان سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا، به پایان رسید.

د) جورج واشنگتن به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور کشور آمریکا انتخاب شد.

۱) «الف» قبل از «ب» و بعد از «د» روی داده است.
۲) «ب» قبل از «ج» و بعد از «الف» روی داده است.
۳) «ج» متقدم‌ترین رویداد و «الف» و «د» در یک زمان روی داده‌اند.
۴) «د» بعد از «ج» و قبل از «الف» روی داده است.

۱۲۴- نهایی کدام گزینه دربارهٔ تحولات سیاسی دورهٔ قاجار، به‌ترتیب دربارهٔ آقامحمدخان، قائم‌مقام و ناصرالدین‌شاه، صحیح است؟

۱) تلاش برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی ـ تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان ـ علاقه به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی
۲) تلاش برای گسترش نفوذ درباریان ـ حمایت از دخالت عناصر خارجی ـ مخالفت با پیشرفت‌های علمی و صنعتی اروپا
۳) انتخاب تهران به پایتختی ـ تأکید بر افزایش اختیارات درباریان ـ مخالفت با سفر به کشورهای اروپایی
۴) برچیدن حکومت زندیان بدون ایجاد حکومت مرکزی ـ اجرای کامل اصلاحات ـ پذیرش کاهش اختیارات شاه

۱۲۵- نهایی در عصر قاجار، ایران به موجب کدام عهدنامه متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی بدهد؟

۱) عهدنامهٔ گلستان
۲) عهدنامهٔ ترکمانچای
۳) عهدنامهٔ آخال
۴) عهدنامهٔ گلداسمیت

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها
درس دوم: مدیریت شهر و روستا
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

۱۲۶- فرض کنید در یک ناحیه، سکونتگاهی به‌دلیل ویژگی‌های مناسب محل استقرار و شرایط پیرامونی، به‌تدریج گسترش یافته است. افزایش جمعیت و فعالیت‌های اقتصادی، نیاز به خدمات متنوع‌تر را افزایش داده و در نتیجه، این سکونتگاه توانسته است جمعیت سکونتگاه‌های کوچک‌تر پیرامون خود را نیز برای دریافت برخی خدمات جذب کند. در سال‌های بعد، توسعهٔ فعالیت‌های صنعتی و خدماتی و افزایش مهاجرت از نواحی روستایی به رشد جمعیت شهری و پیدایش شهرهای بزرگ‌تر در منطقه منجر شده است. اگر تمام این تحولات را در چارچوب مطالب کتاب درسی بررسی کنیم، کدام گزینه تحلیل دقیق‌تر و کامل‌تری ارائه می‌دهد؟

۱) مناسب بودن محل استقرار به‌تنهایی عامل اصلی رشد سکونتگاه است؛ بنابراین افزایش جمعیت، تنوع خدمات و گسترش حوزهٔ نفوذ، همگی پیامد مستقیم ویژگی‌های طبیعی محل هستند و ارتباط چندانی با عوامل انسانی ندارند.

۲) رشد سکونتگاه حاصل تأثیر متقابل ویژگی‌های محل استقرار و شرایط پیرامونی با عوامل انسانی است؛ افزایش جمعیت و فعالیت‌ها می‌تواند به افزایش تنوع خدمات و ارتقای جایگاه سکونتگاه در سلسله‌مراتب منجر شود، خدمات تخصصی‌تر، حوزهٔ نفوذ گسترده‌تری ایجاد می‌کنند و در مقیاس وسیع‌تر، توسعهٔ فعالیت‌های شهری و مهاجرت می‌تواند روند شهرنشینی و رشد شهرهای بزرگ را تقویت کند.

۳) هرچه جمعیت یک سکونتگاه افزایش یابد، بدون توجه به نوع و تنوع خدمات، جایگاه آن در سلسله‌مراتب و حوزهٔ نفوذش به همان نسبت افزایش می‌یابد؛ بنابراین رشد شهرنشینی نیز صرفاً نتیجهٔ افزایش جمعیت شهرهاست.

۴) گسترش حوزهٔ نفوذ و رشد شهرنشینی عمدتاً نتیجهٔ نزدیکی جغرافیایی سکونتگاه‌ها به یکدیگر است و عواملی مانند نوع خدمات، فعالیت‌های اقتصادی، مهاجرت و تفاوت میان شهر و روستا نقش تعیین‌کننده‌ای ندارند.

تلاشی درمسیر موفقیت

۱۲۷- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه درخصوص «مگالاپلیس» درست است؟

الف) مگالاپلیس در نتیجهٔ گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل پدید می‌آید و حومه‌های یک مادرشهر به حومه‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.

ب) مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحدهٔ آمریکا (از بوستن تا واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو - یوکوهاما) از اولین مگالاپلیس‌های جهان هستند.

ج) مهم‌ترین ویژگی‌های مگالاپلیس شامل تمرکز و انبوهی جمعیت روستایی، تمرکز مؤسسات مالی و پولی و تمرکز صنایع دانش‌بنیان است.

د) مگالاپلیس‌ها معمولاً شکل خطی و کریدوری و برخی نیز شکل خوشه‌ای و کهکشانی پیدا کرده‌اند و برخی، آن را منطقه‌ای برون‌شهری نامیده‌اند.

۱) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» با جغرافیای مگالاپلیس مطابقت دارند.

۲) موارد «الف» و «د» برخلاف «ب» و «ج» با جغرافیای مگالاپلیس مطابقت دارند.

۳) موارد «الف»، «ب» و «د» برخلاف «ج» با جغرافیای مگالاپلیس مطابقت دارند.

۴) موارد «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» با جغرافیای مگالاپلیس مغایرت دارند.

۱۲۸- کدام موارد، قسمت‌های «الف»، «ب» و «ج» در تصویر زیر را به‌ترتیب کامل می‌کنند؟

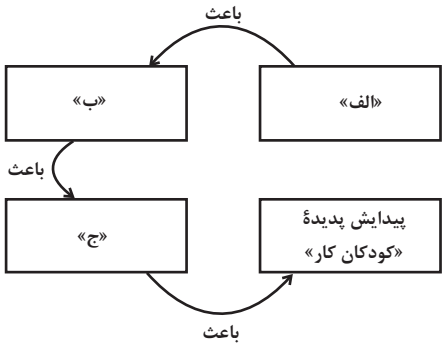

۱) نابرابری اقتصادی و فقدان درآمد کافی و مسکن مناسب ـ شکل‌گیری فقر شهری و محله‌های فرسوده و فاقد خدمات ـ افزایش جرایم و انحرافات اجتماعی

۲) ورود مهاجران ساده و فاقد تخصص و مهارت به شهرها ـ کمبود فرصت‌های شغلی رسمی متناسب با جمعیت ـ رشد بخش غیررسمی اقتصاد شهری

۳) فقر شهری و محله‌های فرسوده و فاقد خدمات ـ نابرابری اقتصادی و فقدان درآمد کافی و مسکن مناسب ـ افزایش جرایم و انحرافات اجتماعی

۴) رشد بخش غیررسمی اقتصاد شهری ـ کمبود فرصت‌های شغلی رسمی متناسب با جمعیت ـ ورود مهاجران ساده و فاقد مهارت و تخصص به شهرها

۱۲۹- نهایی کدام گزینه به‌ترتیب، در مورد عبارت‌های زیر درست است؟

الف) درآمد روستاییان عمدتاً به آن وابسته است.

ب) علت گسترش بیکاری در برخی نواحی روستایی با گسترش انقلاب سبز

ج) از ارکان تحقق روستای پایدار

۱) تجارت ـ گران بودن فناوری و ماشین‌آلات ـ فعال‌کردن اقتصاد روستا

۲) کشاورزی ـ ماشینی‌کردن کشاورزی ـ خدمات اجتماعی و فرهنگی

۳) تجارت ـ ماشینی‌کردن کشاورزی ـ فعال کردن اقتصاد روستا

۴) کشاورزی ـ گران بودن فناوری و ماشین‌آلات ـ خدمات اجتماعی و فرهنگی

۱۳۰- نهایی پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

ـ در کدام ویژگی آمایش سرزمین، بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود؟

ـ شوراها برای چه امری پدید آمده‌اند؟

ـ وظیفهٔ هماهنگی و پشتیبانی مالی، فنی و علمی از شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را چه سازمانی برعهده دارد؟

۱) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق ـ مدیریت کارآمد مناطق شهری و روستایی ـ وزارت راه و شهرسازی

۲) توجه به عدالت در توسعه ـ جلب همکاری و مشارکت مردم ـ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

۳) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق ـ جلب همکاری و مشارکت مردم ـ وزارت راه و شهرسازی

۴) توجه به همهٔ ابعاد توسعه ـ مدیریت کارآمد مناطق شهری و روستایی ـ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

تاریخ (۱)

در این بخش باید از بین سؤالات تاریخ (۱) و جغرافیای ایران و یا تاریخ (۲) و جغرافیای (۲) یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ «یا» به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۹۰ تا ۱۱۷

۱۳۱- کدام موارد دربارهٔ ایران بعد از سقوط هخامنشیان درست است؟

الف) سلوکوس ابتدا شهری را که انطاکیه نام داشت، به‌عنوان پایتخت قرار داد.

ب) به احترام آرشک، جانشینان وی، عنوان آرشک را به نام خود افزودند.

ج) فتوحات مهرداد اول، وسعت قلمرو اشکانیان را به‌نهایت رساند و پایه‌های قدرت و سلطنت آنان استوار شد.

د) یکی از مسائل مهم در سیاست خارجی حکومت اشکانی، اختلافات و جنگ‌های مکرر با امپراتوری روم بود.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «د» ۳) «الف» و «ج» ۴) «د» و «ج»

۱۳۲- اگر شکل‌گیری حکومت ساسانی را در کنار تحولات سیاسی، اجتماعی و نظامی دوره‌های بعدی آن بررسی کنیم، کدام گزینه دقیق‌ترین تحلیل را ارائه می‌دهد؟

۱) اصلاحات اداری و مالی و تقویت سپاه در دورهٔ خسرو انوشیروان، مشکلات اجتماعی را به‌طور کامل برطرف کرد و بنابراین علت اصلی سقوط ساسانیان، فقط حملهٔ خارجی و برتری نظامی اعراب مسلمان بود.

۲) تقویت حکومت مرکزی در آغاز، قدرت ساسانیان را افزایش داد؛ اما تداوم جنگ‌های پرهزینه، تشدید فشارهای اقتصادی و اجتماعی و افزایش اختلافات داخلی، به‌تدریج توان حکومت را کاهش داد و در برابر حملهٔ اعراب مسلمان آسیب‌پذیر کرد.

۳) تمرکز قدرت در آغاز حکومت، موجب از میان رفتن اختلافات داخلی شد؛ اما شکست‌های نظامی در برابر امپراتوری روم، باعث شد ساسانیان بخش بزرگی از قلمرو خود را از دست بدهند و در نهایت سقوط کنند.

۴) گسترش قلمرو ساسانیان در دورهٔ خسروپرویز نشان داد که جنگ‌های طولانی همواره موجب افزایش قدرت حکومت می‌شوند و شکست‌های بعدی بیشتر نتیجهٔ کنار گذاشتن سیاست فتوحات بود.

۱۳۳- کدام گزینه از اطلاعاتی که هرودت و سایر نویسندگان یونانی از «سلسلهٔ هخامنشیان» ارائه داده‌اند، نیست؟

۱) اعضای خاندان‌های بزرگ از جمله خانوادهٔ شاهی، امتیازات ویژه‌ای داشتند که دیگران از آن محروم بودند.

۲) نظام حکومتی و تشکیلات اداری هخامنشیان، در دوران‌های پادشاهی هریک از شاهان، دارای امتیازاتی بود.

۳) شاهان هخامنشی، به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌رانند.

۴) نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در خوراک، پوشاک، آداب معاشرت و تحصیل وجود داشته است.

۱۳۴- با توجه به تاریخ ایران در دورهٔ ساسانیان، پیامدِ کدام موضوع نادرست بیان شده است؟

الف) نظام طبقاتی مبتنی بر اصالت نسَب و خون ← دشوار شدن تحرّک اجتماعی

ب) رسمیت یافتن دین زرتشتی ← گسترش و تثبیت نظام طبقاتی در جامعهٔ ایران

ج) نقش مؤثر موبدان زرتشتی در حکومت ← تلاش در جهت کاستن از نابرابری‌های اجتماعی

د) انسجام نظام دیوان‌سالاری ← تقویت نظام حکومتی موروثی محلی در سراسر قلمرو حکومت

۱) «ب» و «ج» ۲) «الف» و «د» ۳) «الف» و «ب» ۴) «ج» و «د»

۱۳۵- با توجه به اطلاعاتی که از «حکومت ساسانیان» در کتاب درسی تاریخ ایران و جهان باستان فراگرفته‌اید، کدام گزینه شامل مواردی است که در خصوص این سلسلهٔ باستانی صحیح می‌باشد؟

الف) اصلی‌ترین بخش این سپاه را سواره نظام سنگین اسلحهٔ زره‌پوش تشکیل می‌داد که به آن آسواران گفته می‌شد.

ب) تعدادی از کارکنان کارگاه‌های شاهی را زنان تشکیل می‌دادند و حتی مدیریت برخی از این کارگاه‌ها را برعهده داشته‌اند.

ج) در این دوره، گروهی از روحانیان کیش مانوی که با قوانین دینی و احکام عرفی آشنایی داشتند، عهده‌دار امور قضاوت بودند.

د) زن حق مالکیت و فعّالیت اقتصادی داشت و می‌توانست درآمد کسب کند و در اموال همسر خود شریک باشد.

هـ) در آن زمان، کتابچه‌هایی با موضوعات تخصصی دربارهٔ آموزش‌های نظامی وجود داشته که مربیان از آن‌ها برای آموزش سربازان استفاده می‌کرده‌اند.

۱) «ب»، «ج» و «هـ» ۲) «الف»، «د» و «هـ»

۳) «الف»، «ب» و «د» ۴) همهٔ موارد در خصوص ساسانیان صادق است.

جغرافیای ایران

فصل سوم: جغرافیای انسانی ایران
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۶۳ تا ۸۲

۱۳۶- اگر اطلاعات جمعیتی ما از کشور «الف» در سال ۱۴۰۴ طبق جدول زیر باشد، به‌ترتیب میزان رشد مطلق جمعیت، میزان مرگ و میر و مدت زمان دو برابر شدن جمعیت کشور «الف» در سال ۱۴۰۴، تقریباً چقدر است؟

میزان موالید در سال ۱۴۰۴	۹۵۰,۰۰۰
میزان افرادی که در سال ۱۴۰۴ از کشور «ب» به کشور «الف» مهاجرت کرده‌اند	۲۰,۰۰۰
میزان افرادی که در سال ۱۴۰۴ از کشور «الف» به کشور «ب» مهاجرت کرده‌اند	۷۰,۰۰۰
میزان رشد طبیعی جمعیت در سال ۱۴۰۴	۵ درصد
میزان کل جمعیت در سال ۱۴۰۴	۱۶,۰۰۰,۰۰۰

۱) ۵/۶ درصد ـ ۱۰۰,۰۰۰ ـ ۲۸ سال
۲) ۴/۶ درصد ـ ۱۰۰,۰۰۰ ـ ۲۸ سال
۳) ۵/۶ درصد ـ ۱۵۰,۰۰۰ ـ ۱۴ سال
۴) ۴/۶ درصد ـ ۱۵۰,۰۰۰ ـ ۱۴ سال

۱۳۷- در هرم سنی کشوری، قاعده، نسبتاً باریک و رأس نسبتاً پهن است؛ کدام برداشت با این شکل هرم متناسب است؟

۱) توجه بیشتر به وضعیت سالمندان
۲) توجه بیشتر به فرصت‌های تحصیلی جوانان
۳) افزایش جمعیت جوان
۴) افزایش جمعیت سالمندان

۱۳۸- کدام گزینه دقیق‌تر بیانگر رابطهٔ میان ویژگی‌های مهاجرت و آثار مهاجرت بر مبدأ و مقصد است؟

۱) مهاجرت گروهی نیروی انسانی به شهرها، صرفاً با افزایش جمعیت مقصد همراه است و تأثیر قابل‌توجهی بر ساختار اقتصادی و اجتماعی مبدأ ندارد.
۲) مهاجرت می‌تواند هم‌زمان با کاهش نیروی کار و جمعیت فعال در مبدأ، موجب تغییراتی در ترکیب هرم سنی و جنسی، قیمت زمین و مسکن و امکانات مقصد شود؛ بنابراین آثار آن به ویژگی مهاجران و مقصد و مبدأ وابسته است.
۳) آثار مهاجرت عمدتاً به کشور یا منطقهٔ مقصد محدود می‌شود، زیرا تغییرات جمعیتی مبدأ تنها در مهاجرت‌های اجباری و سیاسی رخ می‌دهد.
۴) هرچه مهاجرت گسترده‌تر و گروهی‌تر باشد، آثار اقتصادی و اجتماعی آن در مبدأ و مقصد یکسان خواهد بود، زیرا عامل اصلی در همهٔ مهاجرت‌ها، جابه‌جایی جمعیت است.

۱۳۹- یک جغرافی‌دان پس از پژوهش دربارهٔ «تاریخچهٔ تقسیمات کشوری در ایران»، نتایج پژوهش خود را به‌صورت زیر دسته‌بندی کرده است. هریک از این گزاره‌ها، به‌ترتیب به کدام سلسله یا سلسله‌ها تعلق دارد؟

الف) عناصر اصلی تقسیمات کشوری آن‌ها، به‌ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

ب) قلمرو جغرافیایی آنها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم بندی می‌شد که در مجموع به ۳۱ ایالت می‌رسید.

ج) کشور به سرزمین، خوره، تسوگ یا تسوج و رستاک تقسیم شده بود.

د) کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.

۱) صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه ـ سلوکیان ـ اشکانیان ـ هخامنشیان
۲) افشاریه، زندیه، قاجاریه و پهلوی ـ عباسیان ـ اشکانیان ـ سلوکیان
۳) صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه ـ عباسیان ـ ساسانیان ـ سلوکیان
۴) افشاریه، زندیه، قاجاریه و پهلوی ـ سلوکیان ـ ساسانیان ـ هخامنشیان

۱۴۰- کدام گزینه در رابطه با تقسیمات کشوری ایران درست است؟

۱) در سال ۱۳۵۷، مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ایران به ۲۴ استان تقسیم شد.
۲) از لحاظ نظام جغرافیایی، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع پایتخت می‌باشد.
۳) براساس آخرین تقسیمات کشوری تا پایان سال ۱۴۰۰، تعداد بخش‌ها از شهرها بیشتر بوده است.
۴) به‌طور کلی جمعیت دهستان‌ها از روستاها بیشتر است.

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۳۴

۱۴۱- کدام گزینه پیرامون سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی درست است؟

۱) الپتگین در میانهٔ قرن چهارم هجری قمری، در شهر غزنه، زمینهٔ ایجاد حکومتی محلی را فراهم کرد و سرانجام پسرش محمود در هنگامهٔ ضعف سامانیان در آنجا حکومتی مستقل تأسیس کرد.

۲) مبارزات اسماعیلیان در ایران و قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطهٔ سلجوقیان، منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد.

۳) هنگامی که خلیفهٔ عباسی از تأیید خوارزمشاهیان خودداری کرد، سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و قصد داشت به بغداد لشکرکشی کند ولی هجوم مغول، مانع از آن شد.

۴) در زمان آلب اَرسلان، جانشین طغرل، سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد، سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند، امپراتور را اسیر کردند و قلمرو خود را تا آسیای صغیر و دریای مدیترانه گسترش دادند.

۱۴۲- کدام گزینه در خصوص حکومت غزنویان و سلجوقیان، صادق و با حکومت خوارزمشاهیان بی‌ارتباط است؟

۱) کشاورزی مهم‌ترین و اصلی‌ترین فعالیت اقتصادی مردم به‌شمار می‌رفت.

۲) این دوره شاهد تداوم رشد فلسفه و علوم طبیعی در آغاز و سپس افول تدریجی این علوم بود.

۳) موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان در ایران، در این عصر بسیار زوال پیدا کرد.

۴) مقام‌های حکومتی در امور مذهبی دخالت کرده و از یک فرقه و مذهب جانب‌داری و با فرقه و مذهب دیگر دشمنی می‌کردند.

۱۴۳- کدام گزینه، وجه اشتراک و تفاوت حکومت‌های سربداران، سادات مرعشی، آل‌مظفر و قراقویونلو و آق‌قویونلو را دقیق‌تر نشان می‌دهد؟

۱) همگی حکومت‌های محلی پس از مرگ ابوسعید بودند و در نتیجهٔ رقابت شاهزادگان تیموری شکل گرفتند.

۲) سربداران، سادات مرعشی و آل‌مظفر از حکومت‌های محلی غیرمغولی دورهٔ پس از ایلخانان بودند، اما قراقویونلو و آق‌قویونلو در هنگام رقابت شاهزادگان تیموری، نواحی غربی و مرکزی ایران را تصرف کردند.

۳) همهٔ آن‌ها اتحادیه‌های ترکمان بودند که در پی ضعف ایلخانان، سراسر ایران را میان خود تقسیم کردند.

۴) سربداران و مرعشیان حکومت‌های غیرمغولی شیعه‌مذهب بودند و قراقویونلو و آق‌قویونلو نیز پس از پایان حکومت شاهرخ در شرق ایران مستقر شدند.

۱۴۴- با توجه به رویدادهای زیر، در کدام گزینه ترتیب زمانی آن‌ها به‌درستی ذکر شده است؟

الف) بنای شهرک رشیدیه، ربع رشیدیه و شهر سلطانیه

ب) تدوین مجموعه قوانینی موسوم به تزوکات

ج) پذیرش شیوه‌هایی از مالیات مرکب از سنت‌های ایرانی- اسلامی

۱) الف ← ب ← ج ۲) ج ← الف ← ب ۳) الف ← ج ← ب ۴) ج ← ب ← الف

۱۴۵- کدام موارد دربارهٔ فرهنگ و هنر در دورهٔ مغول- تیموری نادرست است؟

الف) یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت‌های صوفیانه بود.

ب) در عصر تیموری، شاهنامهٔ بایسنقری به دستور شاهرخ، پدر بایسنقر، خوشنویسی و مصور شد.

ج) ویژگی معماری ایلخانان و تیموریان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند بود.

د) شاهرخ، سلطان حسین بایقرا و امیر علیشیر نوایی، وزیر شاعر او، به زبان و ادب فارسی توجه زیادی نشان نمی‌دادند.

۱) «الف» ـ «ج» ۲) «ب» ـ «د» ۳) «الف» ـ «د» ۴) «ب» ـ «ج»

جغرافیا (۲)

فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۱۴

۱۴۶- با توجه به طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی، کدام شکل مفاهیم را به‌درستی نشان داده است؟

۱)
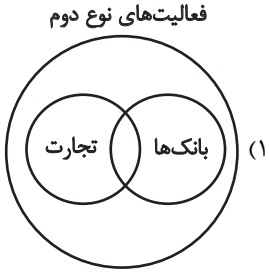

۲)
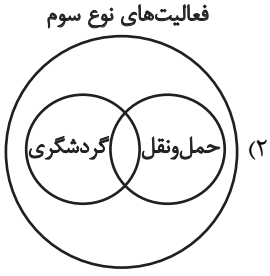

۳)
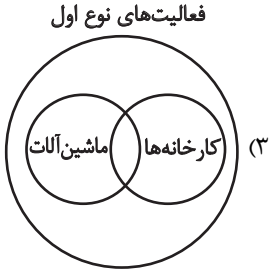

۴)
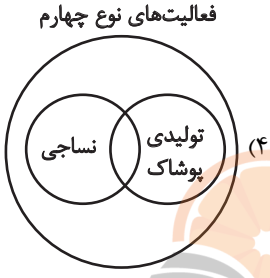

تلاشی درمسیر موفقیت

۱۴۷- کدام گزینه، جاهای خالی عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

« ایالات متحدهٔ آمریکا ...، از بزرگ‌ترین ... و همچنین ... در جهان است. کشور ... نیز در نتیجهٔ انقلاب سبز، در تولید ... به خودکفایی رسیده است.»

۱) برخلاف روسیه و همانند کانادا ـ تولیدکنندگان گندم ـ مراکز کشت غلهٔ تجاری ـ هند برخلاف پاکستان و همانند فیلیپین ـ برنج

۲) برخلاف کانادا و همانند روسیه ـ تولیدکنندگان ذرت ـ مراکز کشت غلهٔ تجاری ـ پاکستان برخلاف هند و فیلیپین ـ برنج

۳) برخلاف چین و همانند استرالیا ـ تولیدکنندگان گندم ـ مراکز دامداری تجاری ـ پاکستان برخلاف هند و همانند فیلیپین ـ برنج

۴) برخلاف استرالیا و همانند چین ـ تولیدکنندگان ذرت ـ مراکز دامداری تجاری ـ هند برخلاف پاکستان و فیلیپین ـ برنج

۱۴۸- کدام‌یک از گزاره‌های زیر، دربارهٔ شرکت‌های چندملیتی نادرست بیان شده است؟

الف) این شرکت‌ها، نقش مهمی را در تجارت جهانی ایفا می‌کنند و صاحب اغلب مزارع تک‌محصولی تخصصی یا پلانتیشن‌ها هستند. آن‌ها با احداث این مزارع در کشورهای مختلف، سرمایه‌گذاری می‌کنند.

ب) شعبهٔ اصلی یا بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفتهٔ صنعتی قرار دارد که طراحی و فناوری علمی اصلی تولید در آنجا صورت می‌گیرد، اما این شرکت‌ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند.

ج) این شرکت‌ها، گاهی می‌توانند موجب ورشکستگی بسیاری از کارخانه‌ها شوند؛ چراکه گاه، انحصار تولید یک کالا را دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت خارج می‌کنند.

د) فعالیت شرکت‌های چندملیتی در کشورهای کمتر توسعهٔ یافتهٔ صنعتی، آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود؛ زیرا در این کشورها، نظام مالیاتی و بیمهٔ کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی، وجود ندارد.

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «ج» ـ «د» ۳) «الف» ـ «د» ۴) «ج» ـ «ب»

۱۴۹- دو کشور «الف» و «ب» در اقتصاد جهانی نقش متفاوتی دارند. اقتصاد کشور «الف» بیشتر بر صادرات مواد اولیه، منابع انرژی و مواد معدنی استوار است؛ درحالی‌که کشور «ب» علاوه بر برخورداری از فناوری‌های پیشرفته، بخش عمده‌ای از درآمد خود را از تولید و صادرات کالاهای کارخانه‌ای به دست می‌آورد. با توجه به این تفاوت، کدام گزینه مناسب‌ترین نتیجه را دربارهٔ این دو کشور بیان می‌کند؟

۱) افزایش قیمت مواد اولیه در بازار جهانی، لزوماً برای کشور «الف» زیان‌آور است؛ زیرا وابستگی آن به صادرات مواد خام، قدرت خرید آن را کاهش می‌دهد.

۲) نوسان قیمت در بازار جهانی می‌تواند تأثیر بیشتری بر اقتصاد کشور «الف» داشته باشد؛ درحالی‌که تنوع بیشتر تولیدات صنعتی کشور «ب» به آن امکان حضور گسترده‌تر در مبادلات جهانی را می‌دهد.

۳) کشور «ب» به‌دلیل صنعتی بودن، در مبادلات جهانی نقش محدودتری دارد؛ زیرا توسعهٔ صنعتی موجب کاهش وابستگی کشورها به بازارهای خارجی می‌شود.

۴) کشور «الف» به‌دلیل برخورداری از منابع طبیعی فراوان، در برابر تغییرات بازار جهانی آسیب‌پذیری کمتری دارد؛ زیرا می‌تواند با افزایش استخراج منابع، کاهش قیمت‌ها را جبران کند.

۱۵۰- کدام گزینه تفاوت کشورهای «مرکز» و «پیرامون» در تجارت بین‌المللی را دقیق‌تر نشان می‌دهد؟

۱) کشورهای مرکز به‌دلیل وسعت بیشتر، همواره صادرکننده و کشورهای پیرامون، همواره واردکننده هستند.

۲) کشورهای مرکز بیشتر در تولید و صادرات کالاهای صنعتی و دارای ارزش افزودهٔ بالا نقش دارند؛ در حالی‌که کشورهای پیرامون بیشتر به صادرات مواد خام و کالاهای اولیه وابسته هستند.

۳) کشورهای پیرامون به‌دلیل صادرات مواد خام، درآمد بیشتری نسبت به کشورهای مرکز دارند.

۴) کشورهای مرکز فقط با کشورهای پیرامون تجارت می‌کنند و در تجارت میان خودشان نقشی ندارند.

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی، جهان ممکنات، جهان علّی و معلولی
درس‌های ۱ تا ۳
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

۱۵۱- کودکی شیء جدیدی را می‌بیند و با اشاره به آن می‌پرسد: «این چیست؟»؛ بروز این حالت در ذهن او مؤید کدام گزاره است؟

۱) ادراک وجود یک شیء برای آگاهی از چیستی آن کافی نیست.

۲) کشف حقیقت و چیستی اشیا در گرو کاوش‌های تجربی و حسی است.

۳) تا زمانی که ذات یک موجود شناخته نشود، حمل وجود بر آن محال است.

۴) شناخت هستی و وجود اشیا، همواره مقدم بر شناخت ذات و حقیقت آن‌هاست.

۱۵۲- نهایی کدام عبارت دربارهٔ «مکتب فلسفی تومیسم» درست است؟

۱) این فلسفه تکیهٔ کامل بر اندیشه‌های فلسفی ابن‌سینا و ابن‌رشد داشت.

۲) رواج این فلسفه موجب بازآشنایی بی‌واسطهٔ غرب با فلسفهٔ ارسطویی شد.

۳) عینیت وجود و ماهیت از ستون‌های بنیادین این فلسفه به شمار می‌رفت.

۴) این فلسفه هم‌اکنون نیز در فضای فکری و فلسفی اروپا در جریان است.

۱۵۳- نهایی رابطهٔ میان موضوع و محمول در قضایای «مثلث مقدار است» و «خط مقدارِ یک‌بُعدی است»، به‌ترتیب از نظر نسبت‌های سه‌گانه از چه نوعی است؟

۱) امکانی ـ امتناعی ۲) وجوبی ـ وجوبی ۳) امتناعی ـ امکانی ۴) وجوبی ـ امکانی

۱۵۴- کدام گزینه نادرست است؟

۱) ممکن‌الوجود بالذات در ذات خود هیچ ترجیحی برای بودن یا نبودن ندارد و نسبت آن با وجود و عدم یکسان است.

۲) ممتنع‌الوجود بالذات مفهومی است که پیوند هستی با ذات آن محال بوده و هرگز نمی‌تواند در خارج محقق شود.

۳) هرگاه علت برای ممکن‌الوجود بالذات فراهم شود، ذات آن تغییر کرده و تبدیل به واجب‌الوجود بالغیر می‌شود.

۴) واجب‌الوجود بالذات موجودی است که ضرورت وجودش از ناحیهٔ ذات خودش بوده و کاملاً مستقل است.

۱۵۵- در مقایسهٔ میان «علت و معلول» و «دلیل و نتیجه»، کدام عبارت درست است؟

۱) دلیل، سیر معرفتی ذهن برای اثبات یک گزاره است؛ بنابراین لزوماً همان علت وقوع رخداد در خارج نیست.

۲) تقدم علت بر معلول از سنخ تقدم زمانی است، در حالی که دلیل نسبت به نتیجه تقدم رتبی و وجودی دارد.

۳) پرسش از دلیل، کشف وابستگی‌های عینی در جهان خارج است، اما علت برای باورپذیری گزاره‌ها در ذهن است.

۴) رابطهٔ علّیت فرع بر درک دلیل است و تا دلیلی در ذهن اقامه نشود، علتی در خارج معلولی را ایجاد نمی‌کند.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۵۶- کدام مورد دربارهٔ «منشأ درک اصل علّیت» در دیدگاه دکارت، به‌درستی بیان شده است؟

۱) دانشمندان به سبب پذیرش پیشین اصل علّیت، دست به مشاهده و تجربه می‌زنند.

۲) انسان پس از شکل‌گیری ذهن و به کمک استدلال متوجه این اصل می‌شود.

۳) یافتن مصادیق عینی و طبیعی علّیت، نیازی به مشاهده و آزمایش ندارد.

۴) انسان همراه با شناختی از رابطه و قاعدهٔ علّیت متولد می‌شود.

۱۵۷- کدام مورد، شاهدی بر نابسندگی و نادرستی ادعای تجربه‌گرایان دربارهٔ «منشأ درک اصل علّیت» است؟

۱) اتکای ذهن به امتناع اجتماع نقیضین و استنتاج قاعدهٔ عقلی علّیت پس از بلوغ فکری و ادراکی

۲) التفات ناخودآگاه کودک به منشأ یک صدای ناگهانی، پیش از روبه‌رو شدن با تجارب مکرر حسی

۳) لزوم طراحی آزمایش‌های علمی مکرر برای شناسایی عوامل مؤثر در تغییرات طبیعی در خارج

۴) ناتوانی حواس ظاهری در مشاهده و ادراک مستقیم مفهوم «ضرورت» در پیوند میان دو پدیده

۱۵۸- نهایی کدام گزینه به دیدگاه خاص دیوید هیوم، دربارهٔ ضرورت میان علت و معلول اشاره دارد؟

۱) در جهان عینی تنها تقدم و تأخر رخدادها قابل احساس است و مفهوم «ضرورت» مابه‌ازای حسی ندارد.

۲) بدون وجود داده‌های حسی، ذهن اساساً قادر به درک مفهوم ضرورت میان پدیده‌ها نخواهد بود.

۳) انسان با تکیه بر تجربهٔ موارد مکرر پیشین، قادر به شناخت قوانین حاکم بر طبیعت می‌شود.

۴) «ضرورت» امری عینی در خارج نیست، بلکه یک الزام روان‌شناختی در فرد مشاهده‌گر است.

۱۵۹- کدام مورد، عبارت زیر را مطابق دیدگاه فیلسوفان مسلمان به‌درستی کامل می‌کند؟

«هنگامی که وزش باد موجب ریزش برگ درختان می‌شود، .....»

۱) انسان بر مبنای اصل امتناع اجتماع نقیضین، پی به رابطهٔ علّیت میان این دو می‌برد.

۲) روش کشف علت این حادثه همانند روش پی‌بردن به علت آفرینش هستی است.

۳) انسان تنها با تأمل و استدلال عقلانی می‌تواند به علّت پیدایش این رویداد پی ببرد.

۴) انسان با تکیه بر مشاهده و تجربه کشف می‌کند که علّت این حادثه، وزش باد است.

۱۶۰- کدام گزینه به‌ترتیب، بیانگر اشتراک‌نظر فیلسوفان مسلمان با «تجربه‌گرایان» و «دکارت» دربارهٔ منشأ شناخت اصل علّیت است؟

۱) انسان با شناخت اصل علّیت متولد نمی‌شود ـ برای پذیرش اصل علّیت، مشاهدهٔ حوادث طبیعی لازم نیست.

۲) شناخت رابطهٔ ضروری میان پدیده‌ها از تجربه آغاز می‌شود ـ عقل بدون استدلال، اصل علّیت را درک می‌کند.

۳) شناخت علت حوادث طبیعی به حس نیاز دارد ـ شناخت علّیت نیز مانند شناخت مصادیق طبیعی آن، اکتسابی است.

۴) مشاهدهٔ تکرار توالی پدیده‌ها برای پذیرش اصل علّیت کافی نیست ـ انسان پیش از هرگونه فعالیت تجربی، اصل علّیت را می‌شناسد.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقسام و شرایط تعریف
(درس ۴)
صفحه‌های ۲۷ تا ۳۸

۱۶۱- دربارهٔ تعریف، کدام گزینه نادرست است؟

۱) علت اصلی و واحد اختلافات انسان‌ها، ناشی از مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیق از آن‌هاست.

۲) آموختن نحوهٔ دقیق تعریف، ما را از دچار شدن به بسیاری از خطاهای ذهن بازمی‌دارد.

۳) در بحث و گفت‌وگوی میان افراد، داشتن تعریفی مشترک از یک مطلب اهمیت دارد.

۴) اصطلاحات علوم دیگر در علم منطق تعریف نمی‌شود.

۱۶۲- شخصی معنای واژهٔ «آبشار» را به‌خوبی می‌داند، اما دربارهٔ چیستی و حقیقت آن در طبیعت پرسش می‌کند. در این وضعیت، کدام شیوهٔ پاسخ‌گویی برای او فاقد کاربرد و فایده است؟

۱) ارائهٔ تعریف مفهومی با بیان ویژگی‌های اساسی
۲) ارائهٔ تعریف لغوی با بیان مترادف یا ریشهٔ واژه
۳) اشاره به یک نمونهٔ عینی و واقعی از آن در طبیعت
۴) ارائهٔ تصویری از پدیده به عنوان تعریف از طریق ذکر مصادیق

۱۶۳- در میان مفاهیم «شجاعت، شکل، حقیقت، آزادی، سراب، جلد» چند مورد را می‌توان از طریق ذکر مصادیق، تعریف کرد؟

۱) دو
۲) سه
۳) چهار
۴) پنج

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۶۴- کدام‌یک از تعاریف زیر، «تعریف مفهومی» است؟

۱) فیلسوف: دوستدار حکمت و دانش

۲) روزهای تلخ: زمان‌هایی مانند ایام بیماری یا جدایی

۳) نبی: انسانی که از عالم غیب خبر می‌دهد و معجزه می‌آورد.

۴) اسکودا: اتحادیهٔ سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران

۱۶۵- اگر تعریف مفهومی صحیح باشد، کدام‌یک از نسبت‌های زیر نادرست است؟

۱) نسبت مفهوم مجهول با کل تعریف، تساوی است.

۲) نسبت مفهوم مجهول با مفهوم خاص، تساوی یا عموم و خصوص مطلق است.

۳) نسبت مفهوم مجهول با مفهوم عام، عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من‌وجه است.

۴) نسبت میان مفاهیم موجود در تعریف، می‌تواند عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من‌وجه باشد.

۱۶۶- کدام گزینه، درست است؟

۱) تعاریف موجود در لغت‌نامه‌ها، همگی از نوع لغوی هستند.

۲) در تعریف لغوی می‌توان از مفاهیم جزئی، به‌عنوان تعریف استفاده کرد.

۳) شرط واضح‌بودن برخلاف سایر شروط تعریف، امری نسبی به شمار می‌رود.

۴) استفاده از الفاظ و واژه‌ها، در روش تعریف از طریق ذکر مصادیق کاربردی ندارد.

۱۶۷- کدام‌یک از گزاره‌های زیر، دربارهٔ «شرایط تعریف» درست است؟

۱) در نبود شرط چهارم، تعریف از مفهوم مجهول روشن‌تر نیست.

۲) تعریف فاقد وضوح، عملاً شروط مانع و جامع بودن را نیز از دست می‌دهد.

۳) عدم جامعیت و مانعیت در یک تعریف، به معنای بی‌ارتباط بودن آن با مجهول است.

۴) تعریف دوری تنها زمانی رخ می‌دهد که عین یا بخشی از مفهوم مجهول در تعریف بیاید.

۱۶۸- کدام‌یک از تعاریف زیر مانع است، اما جامع نیست؟

۱) عدد اول: عددی طبیعی و بزرگ‌تر از یک است که بر یک و خودش بخش‌پذیر باشد.

۲) فیلسوف: کسی است که دربارهٔ حقیقت انسان و جهان کتاب می‌نویسد.

۳) فلز: ماده‌ای است که رسانای الکتریسیته باشد.

۴) انسان: حیوان دانشمند است.

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۶۹- در کدام گزینه، هر دو تعریف فاقد یک شرط مشترک از شرایط تعریف صحیح هستند؟

۱) «تصور: پدیده‌ای ذهنی که بدون قضاوت باشد» ـ «عدد زوج: عدد صحیح مثبت بخش‌پذیر بر دو»

۲) «منطق: ابزاری برای جلوگیری از خطای اندیشه» ـ «ممتنع‌الوجود: آنچه فرض مصداق برای آن محال است»

۳) «تصدیق: هرگونه ادراک و آگاهی ذهنی انسان» ـ «مفهوم کلی: تصوری که در ذهن انسان شکل می‌گیرد»

۴) «تعریف لغوی: تبیین معنای واژه در زبان» ـ «مغالطهٔ اشتراک لفظ: هر نوع اشتباه در به‌کارگیری کلمات»

۱۷۰- اگر در تعریف، مفهوم عام M شامل تمام مصادیق مفاهیم مجهول A و B باشد، و مفاهیم N و K به‌ترتیب، ویژگی خاص A و B باشند، کدام عبارت درست است؟

۱) تعریف مفهوم **A** با استفاده از مفهوم **N**، ممکن است مانع نباشد.

۲) مفهوم **B** شامل تمام افرادی است که زیرمجموعهٔ مفهوم **M** هستند.

۳) اگر مفهوم **B** با استفاده از **K** تعریف شود، مانع از ورود اغیار خواهد بود.

۴) ترکیب ویژگی‌های **A** و **N** با یکدیگر، تعریف درستی از مفهوم **M** می‌سازد.

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی براساس اندیشه
(درس ۵)
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲

۱۷۱- دربارهٔ سقراط کدام مورد به‌درستی بیان شده است؟

۱) جامعهٔ آتن در آن زمان متأثر از اندیشه‌های او بود.
۲) سقراط عمر خود را صرف اصلاح جامعه کرد.
۳) آثار سقراط بیان‌گر حیات فلسفی او است.
۴) مخاطبان او محدود به جوانان و توانگران بود.

۱۷۲- رهگذار آشنایی با تفکر فلسفی سقراط، کدام است؟

۱) استفاده از گوهر عقل
۲) واقف‌بودن به نادانی خود
۳) توجه به اخلاق و فضیلت
۴) مراجعه به زندگی او

۱۷۳- با توجه به سخنان سقراط دربارهٔ فضیلت و رسالت خود، کدام عبارت درست است؟

۱) چون فضیلت، منشأ ثروت و امور سودمند است، برخورداری افراد از ثروت، دلیل قطعی بر بهره‌مندی آنان از فضیلت و کمال نفس است.
۲) چون بیدار ساختن مردم رسالتی الهی است، توصیهٔ سقراط این بود که پرسش‌های مخاطبانش به اموری با موضوع متعالی محدود شود.
۳) چون ثروت در شمار ثمرات فضیلت است، دعوت مردم به مقدم داشتن کمال نفس، با سودمند دانستن ثروت برای فرد و جامعه، سازگار است.
۴) چون سقراط توانگران و تهیدستان را مخاطب پندهای خود قرار می‌دهد، نیاز افراد به بیدار شدن و اصلاح نفس مستقل از میزان دانایی آنان است.

۱۷۴- کدام گزینه، تبیین درستی از ویژگی اصلی «روش سقراطی» است؟

۱) ابطال نظر مخاطب با پرسشگری و ارائهٔ پاسخ صحیح به مخاطب
۲) طرح پرسش جدید از دل پاسخ‌های مخاطب تا خودِ او به حقیقت برسد.
۳) هدایت مخاطب به سمت پذیرش تعریفی که از قبل در ذهن سقراط بود.
۴) اثبات این‌که برای مفاهیمی مثل شجاعت هیچ تعریف قطعی وجود ندارد.

۱۷۵- با توجه به زندگی و آرای سقراط، کدام عبارت درست نیست؟

۱) فضیلت مقدمه و منشأ دستیابی به ثروت و هر امر سودمندی برای انسان و جامعه است.
۲) او برهم‌زنندهٔ عادات فکری آتنیان بود و فلسفه را وادار کرد به زندگی، اخلاق و خیر و شر بپردازد.
۳) هدف سقراط از گشت‌وگذار در شهر این بود که جهالت افراد قدرتمند و سفسطه‌گر را به رخشان بکشد.
۴) با استفاده از روش گفت‌وگوی خود تلاش می‌کرد مردم را هدایت کند تا خودشان حقیقت را کشف و بیان کنند.

۱۷۶- سقراط در برابر اتهام «گمراه کردن جوانان» چگونه از خود دفاع کرد؟

۱) علت دنباله‌روی جوانان از خودش را برای دادگاه بیان کرد.

۲) ثابت کرد که از نظر او تربیت انسان از هر کار دیگری مهم‌تر است.

۳) نشان داد که ملتوس ادعایی را مطرح می‌کند که دربارهٔ آن اطلاعی ندارد.

۴) نشان داد که هیچ سعادتی برای شهرش بالاتر از خدمتی که وی می‌کند، نیست.

۱۷۷- از دیدگاه سقراط در جلسهٔ دادگاه، «راز پیام معبد دلفی» و یکی از «افتراهای کهن وارد بر او» به‌ترتیب، کدام است؟

۱) سقراط داناترینِ آدمیان در عصر خود است ـ فاسد کردن جوانان و گمراه ساختن آنان

۲) انسانِ دانا کسی است که بداند که نمی‌داند ـ کاوش و جست‌وجو در اسرار زمین و آسمان

۳) انسان‌ها تا چه اندازه در نادانی به سر می‌برند ـ بی‌ایمانی به خدایان و سخن از خدای جدید

۴) سقراط داناترین آدمیان در جامعهٔ آتن است ـ حق نشان دادن باطل و تعلیم آن به دیگران

۱۷۸- نوع برهانی که سقراط در رد ادعای بی‌ایمانی به کار گرفت، مشابه کدام گزینه است؟

۱) پی بردن به نقص فنی در موتور خودرو با شنیدن صدایی غیرعادی از کاپوت

۲) پیش‌بینی ذوب شدن برف‌های کوهستان به دنبال گرم شدن ناگهانی هوا

۳) پی بردن به کم‌نور شدن چراغ مطالعه به دلیل ضعیف شدن تدریجی باتری

۴) پی بردن به خراب شدن مواد غذایی به خاطر قطع طولانی‌مدت برق یخچال

۱۷۹- کدام گزینه، دیدگاه سقراط دربارهٔ مرگ و بدی را دقیق‌تر بیان می‌کند؟

۱) گریز از بدی دشوارتر از گریز از مرگ است؛ زیرا مرگ لزوماً شر نیست، اما بدی مایهٔ تباهی روح انسان است.

۲) گریز از مرگ دشوارتر از گریز از بدی است؛ زیرا مرگ پایان زندگی و بدی مانع رسیدن به حقیقت است.

۳) انسان باید برای حفظ جان خود از فرمان الهی سرپیچی کند، زیرا زندگی باارزش‌تر از دانش است.

۴) مرگ و بدی هر دو اموری شر هستند که هر دو به ذات و حقیقت انسان آسیب می‌زنند.

۱۸۰- کدام عبارت را می‌توان از دفاعیات سقراط نتیجه گرفت؟

۱) سقراط از مردم آتن می‌خواست که توجه به جسم و ثروت را کنار بگذارند و کمال نفس را اصل قرار دهند.

۲) استدلال سقراط در برابر ملتوس نشان می‌دهد که اثبات علت، پیش‌نیاز باورمندی به معلول‌ها و آثار آن است.

۳) در نظر سقراط، دشمنی بزرگان شهر با او، ناشی از حسادت به دانایی و علم او دربارهٔ جهان، مرگ و زندگی بود.

۴) در نظر سقراط، تشخیص قطعی اینکه مرگ بهتر است یا زندگی، خارج از توان انسان است و فقط خدا می‌داند.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بازیگران اصلی در میدان اقتصاد
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۴۳ تا ۶۸

۱۸۱- کدام گزینه درخصوص انواع بازار نادرست است؟

۱) در بازار انحصاری هیچ‌یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار و به‌عبارت دیگر قیمت‌گذار نیستند.

۲) در بازار انحصاری، به‌دلایل طبیعی، اقتصادی، قانونی یا حتی غیرقانونی، تعداد فروشنده یا خریدار به یک یا چند نفر محدود می‌شود.

۳) فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، مزایده و خریداران عمدهٔ کالا و خدمات مناقصه برگزار می‌کنند.

۴) در بازارهای رقابتی تعداد خریداران و فروشندگان به‌قدری زیاد است که حضور و رفتار هریک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک است.

۱۸۲- با توجه به جریان چرخشی ساده بین خانوارها و بنگاه‌ها، چند عبارت از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) در بازار محصولات، جریان پول از سمت بنگاه‌های اقتصادی به سوی خانوار است.

ب) در بازار عوامل تولید، جریان پول از سمت خانوار به سوی بنگاه‌های اقتصادی است.

ج) بنگاه‌ها صاحبان عوامل تولید هستند.

د) خانوارها نیروی انسانی، سرمایه و زمین را از طریق بازار محصولات در اختیار بنگاه‌ها قرار می‌دهند.

هـ) در بازار عوامل تولید، محصولات تولیدی عرضه می‌شوند.

و) درآمد خانوارها از طریق دریافت دستمزد و اجاره از طریق بازار عوامل تولید حاصل می‌شود.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۱۸۳- رابطهٔ قیمت و تقاضا در کالاهای جانشین و مکمل مانند آبمیوه و نوشابه، بنزین و خودرو، موبایل و هدفون بی‌سیم را در نظر بگیرید. کدام مورد درست است؟

۱) با افزایش قیمت آبمیوه، تقاضای نوشابه افزایش می‌یابد.

۲) با افزایش قیمت بنزین، تقاضای خودرو افزایش می‌یابد.

۳) با کاهش قیمت نوشابه، تقاضای آبمیوه افزایش می‌یابد.

۴) با کاهش قیمت موبایل، تقاضای هدفون بی‌سیم کاهش می‌یابد.

۱۸۴- کدام مورد، تفسیر اقتصاددانان نسبت به دو گزارهٔ زیر است؟

ـ با افزایش درآمد خانوار، تقاضای برنج مرغوب افزایش می‌یابد.

ـ با اختراع دستگاهی که هزینهٔ تولید پوشاک را کاهش می‌دهد، مقدار عرضهٔ پوشاک افزایش می‌یابد.

۱) گزارهٔ اول بیانگر قانون تقاضا و گزارهٔ دوم بیانگر قانون عرضه است.

۲) گزارهٔ اول رابطهٔ مثبت درآمد و تقاضای کالای معمولی را نشان می‌دهد و گزارهٔ دوم بیانگر تأثیر مثبت ابداعات و اختراعات بر عرضه است.

۳) گزارهٔ اول بیانگر تأثیر افزایش قیمت کالای معمولی بر تقاضای آن و گزارهٔ دوم بیانگر تأثیر کاهش قیمت کالا بر عرضهٔ آن است.

۴) گزارهٔ اول بیانگر تأثیر انتظارات بر تقاضا و گزارهٔ دوم بیانگر تأثیر افزایش قیمت محصول بر عرضهٔ آن است.

محل انجام محاسبات

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۸۵- با توجه به منحنی زیر:

الف) در کدام نقاط با کمبود عرضه و کمبود تقاضا مواجه هستیم؟

ب) کدام نقطه بهترین شرایط بازار را نشان می‌دهد؟

ج) در سطوح قیمت ۱۲,۰۰۰ و ۶,۰۰۰ تومان حداکثر درآمد تولیدکننده به‌ترتیب کدام است؟

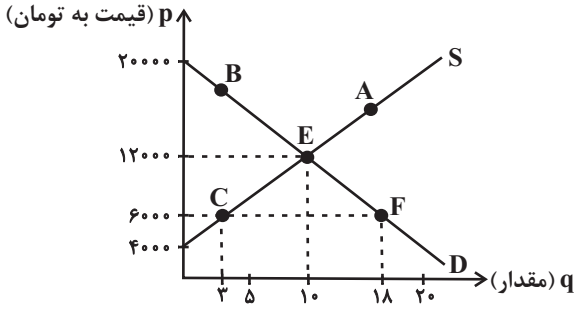

۱) الف) E ـ F، ب) A، ج) ۲۱۶,۰۰۰ تومان ـ ۱۰۸,۰۰۰ تومان

۲) الف) E ـ F، ب) A، ج) ۱۲۰,۰۰۰ تومان ـ ۱۸,۰۰۰ تومان

۳) الف) B ـ C، ب) E، ج) ۲۱۶,۰۰۰ تومان ـ ۱۰۸,۰۰۰ تومان

۴) الف) B ـ C، ب) E، ج) ۱۲۰,۰۰۰ تومان ـ ۱۸,۰۰۰ تومان

۱۸۶- کدام عملکرد دولت برای یک شرکت داروسازی بسیار ضروری است؟

۱) اعطای مجوزها

۲) وضع مقررات

۳) ارائهٔ کالاهای عمومی

۴) اجرای حقوق مالکیت

۱۸۷- هریک از عبارات زیر به کدام‌یک از انواع مالیات اشاره دارد؟

الف) در این نوع از مالیات، کسب‌وکارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب وکارها، پرداخت می‌کنند.

ب) این دسته از مالیات‌ها ممکن است براساس قیمت و ارزش کالاها یا براساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و...) تعیین و دریافت شوند.

ج) در این نوع از مالیات، مالیات نهایتاً توسط مصرف‌کنندهٔ نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفهٔ قانونی پرداخت آن به عهدهٔ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

د) در این نوع از مالیات، اساس و مبنای مالیات، ثروت مؤدی (پرداخت‌کنندهٔ مالیات) است.

۱) الف) مالیات بر حقوق، ب) عوارض گمرکی و خدماتی، ج) مالیات بر مصرف، د) مالیات بر دارایی

۲) الف) مالیات بر ارزش‌افزوده، ب) مالیات بر دارایی، ج) حقوق و عوارض گمرکی، د) مالیات بر مصرف

۳) الف) مالیات بر دارایی، ب) مالیات بر ارزش‌افزوده، ج) حقوق و عوارض گمرکی، د) مالیات بر مصرف

۴) الف) مالیات بر ارزش‌افزوده، ب) عوارض گمرکی و خدماتی، ج) مالیات بر مصرف، د) مالیات بر دارایی

محل انجام محاسبات

۱۸۸- با توجه به اثر هر یک از روش‌های درآمدزایی دولت، کدام‌یک از موارد زیر درست نیست؟

۱) درآمد ناشی از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر به دلیل نوسان قیمت و وابستگی به قیمت بازارهای بین‌المللی، درآمد قابل اطمینانی نیست.

۲) ایجاد بدهی از طریق قرض از مردم در هنگام سرمایه‌گذاری عمرانی با فروش اوراق مشارکت، یک نوع درآمد پایدار و مؤثر در اقتصاد کشور است.

۳) اگر درآمد حاصل از فروش دارایی‌ها به خلق دارایی جدید منجر نشود، حتماً نسل‌های آینده متضرر می‌شوند.

۴) درآمد حاصل از مالیات‌ها فراتر از کسب درآمد است؛ زیرا رفتار مصرف‌کنندگان را اصلاح می‌کند.

۱۸۹- با توجه به جدول زیر، پاسخ پرسش‌های «الف» و «ب» به‌ترتیب، کدام است؟ (واحد اعداد به میلیارد تومان است.)

مالیات بر خرید خودرو	۴۵۰
عوارض گمرکی	۲۱۰
مالیات بر ارث	۱۵۰
مالیات بر پارچه	۷۰
عوارض شهرداری	۳۰۰
مالیات بر درآمد	$\frac{۶}{۲}$ مالیات بر ارث
VAT	$\frac{۳}{۴}$ مالیات بر مصرف

الف) میزان پرداختی برای مهم‌ترین نوع مالیات چقدر است؟

ب) مجموع پرداختی برای مالیات بر ارزش‌افزوده چقدر است؟

۱) ۳۹۰ – ۴۵۰

۲) ۵۲۰ – ۶۰۰

۳) ۵۴۷ – ۱۵۰

۴) ۶۱۵ – ۶۰۰

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۹۰- مطابق جدول زیر محصولی در چهار مرحله تولید می‌شود. اگر نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده ۱۰ درصد باشد، مالیات بر ارزش‌افزودهٔ جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحلهٔ دوم و مالیات بر ارزش‌افزودهٔ خالص جمع‌آوری‌شده در مرحلهٔ سوم چند واحد پولی است؟

مرحله	ارزش محصول در هر مرحله (واحد پولی)
۱	۳۰۰,۰۰۰
۲	۴۴۰,۰۰۰
۳	۵۴۸,۰۰۰
۴	۶۹۸,۰۰۰

۱) ۱۰,۸۰۰ – ۴۴,۰۰۰

۲) ۵۴,۸۰۰ – ۵۴,۰۰۰

۳) ۱۰,۸۰۰ – ۵۴,۰۰۰

۴) ۵۴,۸۰۰ – ۴۴,۰۰۰

محل انجام محاسبات

صبح جمعه

۱۴۰۵/۸/۲۹

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام

آزمون ۲۹ آبان‌ماه ۱۴۰۵

سؤالات اختصاصی

دوازدهم علوم و معارف اسلامی

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ و جغرافیا (۳)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۳	انتخابی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
		تاریخ و جغرافیا (۲)	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، هادی توکلی، زهرا دامیار، فائزه رحیمی لهی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محیا مالکی، میلاد هوشیار، محمد مهدی یعقوبی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
درس‌های ۱ تا ۳
صفحه‌های ۱ تا ۵۰

عربی (۱):
درس‌های ۸ تا ۱۰
صفحه‌های ۹۵ تا ۱۳۲

بستهٔ اول: ترجمه و مفهوم

■■ عيّن الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۹۱ - ۲۰۰):

۱۹۱- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ لَمّا رأى المؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وَعدَنا اللهُ ﴾: هنگامی که گروه‌ها مؤمنان را دیدند، گفتند: این چیزی است که خدا به ما وعده داد!

۲) ﴿ و استغفِروا اللهَ إنّ اللهَ غفورٌ رحيمٌ ﴾: و از خدا آمرزش خواستند، زیرا خداوند آمرزندهٔ مهربان است!

۳) ﴿ يُعرَفُ المُجرمون بِسيماهم ﴾: تبهکاران را از روی چهره‌شان می‌شناسند!

۴) ﴿ و إذا قُرِئَ القُرآنُ فاستَمِعوا لَه ﴾: و هرگاه قرآن خوانده شد، به آن گوش فرادهید!

۱۹۲- نهایی ﴿ و جادِلهم بالّتي هي أحسَن إنّ ربّك هو أعلَمُ بِمَن ضَلَّ عن سبيلِه ﴾:

۱) به نیکوترین روش‌ها با آنان گفت‌وگو کن، زیرا خدایت قطعاً آگاه است به (حال) کسی که از راه او گم شده است!

۲) با ایشان با روشی که بهتر است بحث نما، بی‌گمان پروردگار تو به (حال) آن که از راهش گم شده، داناتر می‌باشد!

۳) با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است جدل کن، زیرا که پروردگار تو به (حال) کسی که راه او را گم کرده، آگاه‌تر است!

۴) با روشی که نیکوتر است بحث کن قطعاً پروردگارت به (حال) کسی که دیگران را از راهش گمراه کرده، داناتر است!

۱۹۳- « رُبّ نيّة صالحة للإعمار تتحوّل إلى وسيلة للقتل و التخريب؛ كالعلم الّذي جاء لخدمة الإنسانيّة ثمّ أصبح سلاحاً يُهدّد وجودها!»:

۱) چه بسا نیت نیکی برای آبادانی که به ابزاری برای کشتار و ویرانی بدل می‌شود؛ همانند دانشی که برای خدمت به بشریت آمد، سپس سلاحی شد که هستی او را تهدید می‌کند!

۲) شاید نیت نیکی برای آبادانی به ابزاری برای قتل و نابودی تبدیل گردد؛ مانند دانشی که برای خدمت به بشریت آمده است سپس به سلاحی برای تهدید وجود تبدیل می‌شود!

۳) بسا نیت درستی که برای سازندگی است و به وسیله‌ای جهت قتل و تخریب مبدّل می‌شود؛ شبیه به علمی که در خدمت انسانیت بود، سپس سلاحی شد که وجودش را تهدید می‌نماید!

۴) چه بسا نیت شایسته‌ای برای سازندگی که به ابزار کشتار و ویرانی تبدیل شد؛ مثل دانشی که برای خدمت به بشریت آمد و سپس همچون سلاحی هستی وی را تهدید می‌کند!

۱۹۴- نهایی « اِقترح الخُبراء للفلّاحين أن يَستفيدوا من الدّينامیت لكي يُحوّلوا التّلال الصخريّة إلى سُهولٍ صالحة للزّراعة!»:

۱) پیشنهاد کارشناسان به کشاورزان این بود که از دینامیت استفاده کنند تا تپه‌های سنگی را به دشت قابل کشاورزی تبدیل نمایند!

۲) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد دادند که از دینامیت استفاده کنند برای اینکه تپه‌های سنگی را به سهولت قابل کشت کنند!

۳) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد کردند که از دینامیت استفاده نمایند تا تپه‌های سنگی به دشت‌هایی قابل کشت تبدیل شوند!

۴) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد کردند از دینامیت استفاده کنند برای اینکه تپه‌های سنگی را به دشت‌هایی قابل کشت تبدیل نمایند!

۱۹۵- نهایی « نَزعم أنّ إطعام المساكين ممّا نجتنب أكلَه يَحزنهم، فَنُطعمهم مِن أفضل الأطعمة كَي نُرضي مَن يُحبّ الحسنات!»:

۱) تصوّرمان آن است که اگر بیچارگان از غذایی که آن را نمی‌خوریم، بخورند، غمگین می‌شوند، پس آن‌ها را از غذاهای لذیذ خوراک می‌دهیم تا کسی را خشنود کنیم که نیکی‌ها را دوست دارد و ما را بدان فرمان می‌دهد!

۲) گمان می‌کنیم که خوراک دادن به درماندگان از آنچه که از خوردنش پرهیز می‌کنیم، آن‌ها را اندوهگین می‌کند، پس آن‌ها را از بهترین غذاها خوراک می‌دهیم تا کسی را که نیکی‌ها را دوست دارد، خشنود کنیم!

۳) گمان ما این است که اگر نگاه نیازمندان به غذایی که از خوردنش دوری می‌کنیم، بیفتد، اندوهگین می‌شوند، پس از برترین غذاها آن‌ها را خوراک می‌دهیم تا کسی را خشنود کنیم که دوستدار نیکی‌ها است!

۴) تصوّر می‌کنیم که غذا دادن به بینوایان از چیزی که آن را نمی‌خوریم، آن‌ها را غمگین می‌کند، پس آن‌ها را با غذاهایی خوشمزه خوراک می‌دهیم تا کسی که نیکی‌ها را بسیار دوست دارد، خشنود گردد!

۱۹۶- عيّن الصّحيح:

۱) أغلَقَ العمّالُ أبوابَ المَصنَع الكبيرة لِصيانته!: کارگران درهای کارگاه بزرگ را برای تعمیر آن بستند!

۲) قد وَقَفت الحافلاتُ في المَحطَّة حتّى تُنزِلَ النّساءَ!: اتوبوس‌ها در ایستگاه ایستاده‌اند تا زنان را پیاده کنند!

۳) شهدت بلادُنا إيران نُموّاً ملحوظاً في السّياحة!: کشورمان ایران، شاهد پیشرفت قابل توجّهی در گردشگری است!

۴) سَيُكتَبُ على جِدار المَصفى: حَفرُ الأرضِ غير مسموح!: بر روی دیوار پالایشگاه نوشته می‌شود: کندن زمین ممنوع است!

۱۹۷- عيّن الصّحيح (في المفهوم):

۱) ما عُمِّرت البُلدانُ بِمثل العَدل!: العَدل نتيجة تَقدُّمِ البُلدان و لا يظهرُ فيها إلّا بعد إعمارها!

۲) ﴿ هل جزاءُ الإحسانِ إلّا الإحسانُ ﴾!: علَى الإنسان أن يُقابِلَ إساءةَ الآخرينَ بالإحسان إليهم!

۳) الدّهرُ يَومان؛ يوم لَك و يوم علَيك!: علَى الإنسان ألّا يَفرحَ بِالنّعمة لأنّ الشّدّة تأتي بعدَها حتماً!

۴) ما عُبِدَ اللهُ بشيء أفضَل من أداء حَقّ المؤمِن!: لا عبادَة عندَ الله أفضَلُ مِن أن نُعطي المؤمنينَ حقوقَهم!

۱۹۸- عيّن الأقرب في المفهوم: ﴿ يقولونَ بأفواههم ما ليسَ في قلوبهم و اللهُ أعلَمُ بِما يكتمون ﴾

۱) سعديا گرچه سخندان و مصالح‌گويی — به عمل کار برآيد به سخندانی نيست

۲) واعظان کاين جلوه در محراب و منبر می‌کنند — چون به خلوت می‌روند آن کار ديگر می‌کنند

۳) به نيکنامی اندر جهان زياد و مباد — بجز به نيکی نام نکوش در افواه

۴) گوييا باور نمی‌دارند روز داوری — کاين همه قلب و دغل در کار داور می‌کنند

۱۹۹- عيّن الصّحيح: « لا لباسَ أجمَل من العافية! (أمير المؤمنين علی (ع))»

۱) من أراد الحصول على مظهر جميل بين النّاس، فَعَليه بالبساطة في اللّباس لأنّ القناعة بما عنده تؤتيه العافية الكاملة!

۲) التّزيّن بالثّياب النّظيفة مطلوب شرعاً، ولكن لا يجوز للإنسان أن يجعل جمال الثّوب سبباً لغفلته عن صحّة بدنه!

۳) إنّ سلامة الإنسان من الآفات و الأدواء في جسده و دينه هي أعظَم زينة باطنيّة و ظاهريّة تفوق كلّ ثوب فاخر!

۴) الثّوب الجميل لا يمنع وقوع المرض في البدن، فلذا يجب على المرء ألّا يهتمّ بكسوته بل بتوفير أسباب العلاج!

۲۰۰- عيّن الصّحيح (في المقصود):

« أعقَلُ النّاس أنظَرُهم في العَواقب!»

۱) إنّ قيمة كُلّ امرئٍ لا تتحدَّد بِما يَملكه مِن المال و الثّروة، بَل بما يُقدّمه من الخير و الإحسان إلى الآخرينَ!

۲) شخصٌ يَصبر على الشدائد الّتي تَمُرُّ به في هذه الحياة، ينال الدّرجات العالية و الأجر العظيم عند الله!

۳) من كان يَتفكّر في عاقبة عَمله قَبل الشّروع فيه، فقد نجا مِن المهالك و تَجنَّبَ النّدامة و الخسارة!

۴) مَن حَفظَ لِسانه عن الكلام الّذي لا فائدة فيه، فقد سَلِمَ مِن المشاكل الّتي تَنتجُ عن كلام العجلة!

بستهٔ دوم: درك مطلب و قواعد

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۲۰۱ – ۲۰۵) بما يُناسب النّص:

«تبني حشرة الأرَضة (النّمل الأبيض) تلالاً رمليّة قد يصل ارتفاعها إلى عدّة أمتار في المناطق الحارّة الجافّة، و الغريب في هذه البنايات ليس حجمها الكبير فقط، بل نظام التّهوية الّذي يعمل دون أيّ طاقة خارجيّة؛ حيث تحفر الأرضة قنوات عموديّة في مركز التّلّ تسمح للهواء السّاخن بالصّعود إلى الأعلى و الخروج من ثقوب دقيقة في القمّة، بينما يدخل الهواء البارد من فتحات قريبة من سطح الأرض ليحلّ محلّ. هذا الشّريان المُستمرّ يُحافظ على درجة حرارة ثابتة و رطوبة مناسبة لتربية صغارها و زراعة نوع من الفطريّات (قارچها) الّتي تتغذّى عليها.

قد ألهم هذا التّصميم البديع مهندسي العمارة الحديثة لبناء مُجمّعات سكنيّة تستخدم التّهوية الطّبيعيّة؛ ممّا أدّى إلى تقليل استهلاك الكهرباء للتّبريد بنسبة تتجاوز ثلاثين بالمئة في بعض المباني، دون الحاجة إلى أجهزة التّكييف التّقليديّة!»

۲۰۱- عيّن الخطأ:

۱) استفادَ علماء العمارة من هندسة تلال الأرضة لتصميم مبانٍ تعتمد على التّهوية الطّبيعيّة!

۲) تعتمد تلال الأرضة في نظام تبريدها على استخدام طاقة خارجيّة تُساعد على دفع الهواء!

۳) تحتاج الأرضة إلى حرارة ثابتة و رطوبة لتربية صغارها و تنمية الفطريّات الغذائيّة!

۴) إنّ الحجم الكبير للبنايات الّتي تبنيها حشرة الأرضة يُعدّ أمراً عجيباً في نوعه!

۲۰۲- لماذا يدخل الهواء البارد من الفتحات في تلال الأرضة؟؛ عيّن الصّحيح:

۱) لأنّ صغار الأرضة تسكن دائماً قرب فتحات التّلّ!

۲) لمنع الهواء السّاخن من الخروج إلى خارج التّلّ الرّمليّ!

۳) لتجفيف الفطريّات الّتي تموت إذا زادت الرّطوبة في المركز!

۴) ليحلّ محلّ الهواء السّاخن الّذي يرتفع و يخرج من ثقوب القمّة!

۲۰۳- أيّ عنوان أنسب للنّصّ؟

۱) تأثير الفطريّات المدفونة على التّهويّة الصّحراويّة!

۲) تاريخ اختراع أجهزة التّكييف في العصر الحديث!

۳) طرق القضاء على النّمل الأبيض في المناطق الجافّة!

۴) عمارة تلال الأرضة و التّطبيق المعماريّ المستلهم منها!

■ **عيّن المناسب للجواب في الإعراب و التحليل الصرفيّ (۲۰٤ و ۲۰۵):**

۲۰۴- عيّن الصّحيح:

« ارتفاع – عموديّة – يُحافظ – تَتغذّى »

۱) ارتفاع: اسم – مصدر من باب افتعال (لَه حرفان زائدان) – مذكّر – معرب / فاعل و مرفوع بعلامة الضمّة

۲) عموديّة: مفرد مؤنّث – نكرة – معرب / صفة، و مجرور بالتبعيّة من موصوفها، علامتها هي الكسرة

۳) يُحافظ: مزيد ثلاثي من باب مفاعلة – مجهول – متعدّ – صحيح و سالم / فعل و نائب فاعل؛ خبر لمبتدئه

۴) تَتغذّى: للمؤنّث – مزيد ثلاثي من باب تفعيل – معلوم – معتلّ ناقص / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

۲۰۵- عيّن <u>الخطأ</u>:

« ألهم – تستخدم – استهلاك – تتجاوز »

۱) ألهم: فعل ماض – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثي، مصدره: الهام – صحيح و سالم / فعل و فاعله: «هذا»؛ الجملة فعلية

۲) تستخدم: مضارع – مزيد ثلاثي، من مصدر «استخدام»؛ له ثلاثة حروف زائدة / فعل و فاعل؛ مفعوله: «التهوية»

۳) استهلاك: اسم – مصدر مزيد من باب استفعال – معرب / مضاف‌اليه و مجرور بعلامة الكسرة تظهر في آخره

۴) تتجاوز: للمفرد المؤنّث الغائب – مزيد ثلاثي من مصدر «تجاوز» – معتلّ أجوف / فعل و فاعله: «ثلاثين»

■■ عيّن المناسب للجواب في الأسئلة التالية (٢٠٦ – ٢١٠):

٢٠٦- عيّن عبارة لا يوجد فيها اسم نَصبُه بِالياء:

١) رأيتُ طلّاباً مؤدّبين يتكلّمون معاً في الحصّة الثالثة!

٢) أنشَد الشاعران الكبيران قصيدتَين عند مشاهدتهما إيوان كسرى!

٣) تَعلَّم الطلّابُ قوانين مفيدة في اليوم الأوّل من هذه السّنة الدراسيّة!

٤) تَعجَّب ولدي لمّا شاهَد سائحين يَنظرون إلى تلك المقبرة الصغيرة!

٢٠٧- عيّن فعلاً لا يُمكن أن يكون مجهولاً:

١) تُشاهدُ الحافلة القديمة أمام المُتحف!

٢) يُعَرّفُ التلاميذ في بداية السّنة الدّراسيّة!

٣) تُنزلُ البَضائع الثّقيلة من السّفينة سريعاً!

٤) تُصدّرُ النّفط إلى الأسواق العالَميّة عَبرَ الأنابيب!

٢٠٨- عيّن ما ليس فيه «نائب الفاعل»:

١) تُوجد أعمدة اتّصالات على امتداد الأنابيب!

٢) يَصعَدُ النّفطُ بِواسطَة الأنبوب إلى سَطح الأرض!

٣) يُصنَعُ مِن النّفط المَطّاط و العُطور و الأدوية!

٤) اُستخدمَت أدوات حَديثة لِتقليل الضّغط عَبرَ الأنابيب!

٢٠٩- «... في الآفاق و الأنفس حتّى ... تجارب كثيرة!». عيّن الخطأ للفراغ:

١) سِير / تجد

٢) سِيروا / تجدوا

٣) سيري / تجدي

٤) سِرن / تجدن

٢١٠- عيّن ما ليس فيه فعل معتلّ:

١) فَرّ اللّصّ و نسِي أن يحمل حقيبته!

٢) اِسعَ و اعلم أنّ سعيك نافع!

٣) سرّتني الجائزة الّتي أخذتها من المدرسة!

٤) زادت واجباتكم فاكتبوها!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس‌های اول تا چهارم
صفحه‌های ۱۲ تا ۶۹

۲۱۱- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه صحیح است؟

الف) حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح‌حال رجال دورهٔ خاصی هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شوند.

ب) با وجود اینکه تاریخ‌نویسی درباری بود، گام‌های بلندی در حوزهٔ تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت.

ج) تنها به موضوعات مورد علاقهٔ نگارنده و افرادی که در اطراف وی بوده‌اند، توجه می‌شود.

د) با بهره‌برداری از منابع، اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها، به تاریخ‌نگاری می‌پردازد.

هـ) سبک نگارش در بسیاری موارد، سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد.

و) منابع نوینی پیش روی مورخان قرار گرفت و زمینهٔ تحولی عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری فراهم شد.

۱) مورد «الف» همانند «ج»، به خاطرات که از منابع مهم تاریخی در دورهٔ معاصر هستند، اشاره دارد.

۲) موارد «ج» و «هـ» در خصوص شیوه یا روش نگارش تاریخ در دورهٔ معاصر هستند.

۳) موارد «الف» و «ب» در خصوص شخصیت خاوری شیرازی نویسندهٔ کتاب تاریخ ذوالقَرنین صحیح هستند.

۴) عبارت «و» برخلاف «ب» در خصوص کتاب صدرالتواریخ صحیح است و «هـ» به بینش تاریخ‌نگاری سنتی می‌پردازد.

۲۱۲- کدام گزینه دربارهٔ سقوط صفویه، قدرت‌گیری نادرشاه و زوال افشاریه درست است؟

۱) سقوط اصفهان موجب آشفتگی و هرج و مرج شد؛ ناتوانی افغان‌ها در تسلط بر تمام قلمرو و ناآشنایی با اصول کشورداری، زمینهٔ قدرت‌گیری نادر را فراهم کرد؛ نادر با پیروزی بر عثمانی، سرزمین‌های اشغال‌شده را آزاد کرد و روس‌ها پیش از برخورد نظامی خارج شدند؛ اما اشتغال به جنگ، مالیات‌های اضافی و بدگمانی به نزدیکان، از علل زوال افشاریه بود.

۲) سقوط اصفهان موجب آشفتگی شد؛ افغان‌ها به‌دلیل آشنایی با اصول کشورداری، توانستند حکومت مقتدری تشکیل دهند؛ نادر روس‌ها را در جنگ شکست داد و سپس به‌سبب تقویت قوای نظامی، حکومتش پایدار ماند.

۳) نادر پس از پیروزی بر عثمانی و روسیه به سلطنت رسید؛ پس از مرگ او حکومت افشاریه بدون رقابت داخلی ادامه یافت و کریم‌خان نیز با ادامهٔ لشکرکشی‌ها موجب آبادانی شیراز شد.

۴) سقوط صفویه باعث قدرت‌گیری نادر شد؛ نادر با دست‌کشیدن از جنگ‌ها، حکومت خود را تثبیت کرد و کریم‌خان با ادامهٔ فتوحات نظامی، آرامش قلمرو زندیه را برقرار ساخت.

۲۱۳- کدام گزینه دربارهٔ تقدم و تأخر رویدادهای زیر درست است؟

الف) مردمِ اغلب بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل، انقلاب خود را آغاز کردند.

ب) دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد.

ج) جنگ آمریکا و انگلستان سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا، به پایان رسید.

د) جورج واشنگتن به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور کشور آمریکا انتخاب شد.

۱) «الف» قبل از «ب» و بعد از «د» روی داده است.

۲) «ب» قبل از «ج» و بعد از «الف» روی داده است.

۳) «ج» متقدم‌ترین رویداد و «الف» و «د» در یک زمان روی داده‌اند.

۴) «د» بعد از «ج» و قبل از «الف» روی داده است.

۲۱۴- نهایی کدام گزینه دربارهٔ تحولات سیاسی دورهٔ قاجار، به‌ترتیب دربارهٔ آقامحمدخان، قائم‌مقام و ناصرالدین‌شاه، صحیح است؟

۱) تلاش برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی ـ تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان ـ علاقه به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی

۲) تلاش برای گسترش نفوذ درباریان ـ حمایت از دخالت عناصر خارجی ـ مخالفت با پیشرفت‌های علمی و صنعتی اروپا

۳) انتخاب تهران به پایتختی ـ تأکید بر افزایش اختیارات درباریان ـ مخالفت با سفر به کشورهای اروپایی

۴) برچیدن حکومت زندیان بدون ایجاد حکومت مرکزی ـ اجرای کامل اصلاحات ـ پذیرش کاهش اختیارات شاه

۲۱۵- نهایی در عصر قاجار، ایران به موجب کدام عهدنامه متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی بدهد؟

۱) عهدنامهٔ گلستان
۲) عهدنامهٔ ترکمانچای
۳) عهدنامهٔ آخال
۴) عهدنامهٔ گلداسمیت

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها
درس دوم: مدیریت شهر و روستا
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

۲۱۶- فرض کنید در یک ناحیه، سکونتگاهی به‌دلیل ویژگی‌های مناسب محل استقرار و شرایط پیرامونی، به‌تدریج گسترش یافته است. افزایش جمعیت و فعالیت‌های اقتصادی، نیاز به خدمات متنوع‌تر را افزایش داده و در نتیجه، این سکونتگاه توانسته است جمعیت سکونتگاه‌های کوچک‌تر پیرامون خود را نیز برای دریافت برخی خدمات جذب کند. در سال‌های بعد، توسعهٔ فعالیت‌های صنعتی و خدماتی و افزایش مهاجرت از نواحی روستایی به رشد جمعیت شهری و پیدایش شهرهای بزرگ‌تر در منطقه منجر شده است. اگر تمام این تحولات را در چارچوب مطالب کتاب درسی بررسی کنیم، کدام گزینه تحلیل دقیق‌تر و کامل‌تری ارائه می‌دهد؟

۱) مناسب بودن محل استقرار به‌تنهایی عامل اصلی رشد سکونتگاه است؛ بنابراین افزایش جمعیت، تنوع خدمات و گسترش حوزهٔ نفوذ، همگی پیامد مستقیم ویژگی‌های طبیعی محل هستند و ارتباط چندانی با عوامل انسانی ندارند.

۲) رشد سکونتگاه حاصل تأثیر متقابل ویژگی‌های محل استقرار و شرایط پیرامونی با عوامل انسانی است؛ افزایش جمعیت و فعالیت‌ها می‌تواند به افزایش تنوع خدمات و ارتقای جایگاه سکونتگاه در سلسله‌مراتب منجر شود، خدمات تخصصی‌تر، حوزهٔ نفوذ گسترده‌تری ایجاد می‌کنند و در مقیاس وسیع‌تر، توسعهٔ فعالیت‌های شهری و مهاجرت می‌تواند روند شهرنشینی و رشد شهرهای بزرگ را تقویت کند.

۳) هرچه جمعیت یک سکونتگاه افزایش یابد، بدون توجه به نوع و تنوع خدمات، جایگاه آن در سلسله‌مراتب و حوزهٔ نفوذش به همان نسبت افزایش می‌یابد؛ بنابراین رشد شهرنشینی نیز صرفاً نتیجهٔ افزایش جمعیت شهرهاست.

۴) گسترش حوزهٔ نفوذ و رشد شهرنشینی عمدتاً نتیجهٔ نزدیکی جغرافیایی سکونتگاه‌ها به یکدیگر است و عواملی مانند نوع خدمات، فعالیت‌های اقتصادی، مهاجرت و تفاوت میان شهر و روستا نقش تعیین‌کننده‌ای ندارند.

تلاشی درمسیر موفقیت

۲۱۷- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه درخصوص «مگالاپلیس» درست است؟

الف) مگالاپلیس در نتیجهٔ گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل پدید می‌آید و حومه‌های یک مادرشهر به حومه‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.

ب) مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحدهٔ آمریکا (از بوستن تا واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو - یوکوهاما) از اولین مگالاپلیس‌های جهان هستند.

ج) مهم‌ترین ویژگی‌های مگالاپلیس شامل تمرکز و انبوهی جمعیت روستایی، تمرکز مؤسسات مالی و پولی و تمرکز صنایع دانش‌بنیان است.

د) مگالاپلیس‌ها معمولاً شکل خطی و کریدوری و برخی نیز شکل خوشه‌ای و کهکشانی پیدا کرده‌اند و برخی، آن را منطقه‌ای برون‌شهری نامیده‌اند.

۱) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» با جغرافیای مگالاپلیس مطابقت دارند.

۲) موارد «الف» و «د» برخلاف «ب» و «ج» با جغرافیای مگالاپلیس مطابقت دارند.

۳) موارد «الف»، «ب» و «د» برخلاف «ج» با جغرافیای مگالاپلیس مطابقت دارند.

۴) موارد «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» با جغرافیای مگالاپلیس مغایرت دارند.

۲۱۸- کدام موارد، قسمت‌های «الف»، «ب» و «ج» در تصویر زیر را به‌ترتیب کامل می‌کنند؟

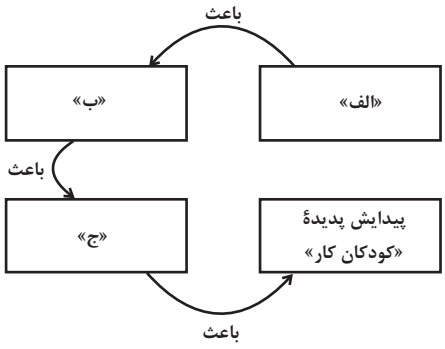

۱) نابرابری اقتصادی و فقدان درآمد کافی و مسکن مناسب ـ شکل‌گیری فقر شهری و محله‌های فرسوده و فاقد خدمات ـ افزایش جرایم و انحرافات اجتماعی

۲) ورود مهاجران ساده و فاقد تخصص و مهارت به شهرها ـ کمبود فرصت‌های شغلی رسمی متناسب با جمعیت ـ رشد بخش غیررسمی اقتصاد شهری

۳) فقر شهری و محله‌های فرسوده و فاقد خدمات ـ نابرابری اقتصادی و فقدان درآمد کافی و مسکن مناسب ـ افزایش جرایم و انحرافات اجتماعی

۴) رشد بخش غیررسمی اقتصاد شهری ـ کمبود فرصت‌های شغلی رسمی متناسب با جمعیت ـ ورود مهاجران ساده و فاقد مهارت و تخصص به شهرها

۲۱۹- نهایی کدام گزینه به‌ترتیب، در مورد عبارت‌های زیر درست است؟

الف) درآمد روستاییان عمدتاً به آن وابسته است.

ب) علت گسترش بیکاری در برخی نواحی روستایی با گسترش انقلاب سبز

ج) از ارکان تحقق روستای پایدار

۱) تجارت ـ گران بودن فناوری و ماشین‌آلات ـ فعال‌کردن اقتصاد روستا

۲) کشاورزی ـ ماشینی‌کردن کشاورزی ـ خدمات اجتماعی و فرهنگی

۳) تجارت ـ ماشینی‌کردن کشاورزی ـ فعال کردن اقتصاد روستا

۴) کشاورزی ـ گران بودن فناوری و ماشین‌آلات ـ خدمات اجتماعی و فرهنگی

۲۲۰- نهایی پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

ـ در کدام ویژگی آمایش سرزمین، بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود؟

ـ شوراها برای چه امری پدید آمده‌اند؟

ـ وظیفهٔ هماهنگی و پشتیبانی مالی، فنی و علمی از شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را چه سازمانی برعهده دارد؟

۱) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق ـ مدیریت کارآمد مناطق شهری و روستایی ـ وزارت راه و شهرسازی

۲) توجه به عدالت در توسعه ـ جلب همکاری و مشارکت مردم ـ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

۳) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق ـ جلب همکاری و مشارکت مردم ـ وزارت راه و شهرسازی

۴) توجه به همهٔ ابعاد توسعه ـ مدیریت کارآمد مناطق شهری و روستایی ـ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

تاریخ (۱)

در این بخش باید از بین سؤالات تاریخ (۱) و جغرافیای ایران و یا تاریخ (۲) و جغرافیای (۲) یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ «یا» به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۹ تا ۱۱
صفحه‌های ۸۵ تا ۱۰۶

۲۲۱- امام حسن (ع) در جریان جنگ با معاویه، به کدام‌یک از یاران خود مأموریت داد که مردم و کارگزارانش را برای نبرد آماده کند؟

۱) عدیّ‌بن حاتم ۲) عبیدالله‌بن عباس ۳) قیس‌بن سعد ۴) حجربن عدی

۲۲۲- کدام‌یک از کارگزاران معاویه در نخستین اقدام خود، دست معترضان به حاکمیت او را در مسجد بصره قطع کرد و در این شهر نوعی حکومت نظامی برقرار کرد؟

۱) بُسربن ابی ارطاه ۲) مُغیرةبن شعبه ۳) زیادبن أبیه ۴) سَمُرةبن جُندَب

۲۲۳- حضرت علی (ع)، مساوی قراردادن سهم عرب و غیرعرب از بیت‌المال را در جهت اصلاح امور در کدام‌یک از ابعاد زیر انجام دادند؟

۱) دینی ۲) اخلاقی ۳) اجتماعی ۴) اقتصادی

۲۲۴- چند مورد از گزاره‌های زیر دربارهٔ امام علی (ع) و حوادث دوران حیات آن حضرت نادرست است؟

الف) پیامبر اکرم (ص) در جریان «یوم‌الانذار» پس از اجابت دعوت، امام علی (ع) را به عنوان برادر، وصی و جانشین خویش معرفی فرمودند.

ب) در سفر سال دهم بعثت به طائف، امام علی (ع) به همراه زید بن حارثه در کنار پیامبر بود و در برابر هجوم کودکان و دیوانگانی که با پرتاب سنگ تحریک شده بودند، خود را سپر بلای رسول خدا کرد.

ج) خوابیدن امام در بستر پیامبر در شب هجرت که در آیهٔ ۲۰۷ سورهٔ بقره تمجید شده، تنها مأموریت واگذارشده به ایشان در فرایند هجرت به مدینه بود.

د) رسول خدا پیمان برادری (مؤاخات) را پس از هجرت به مدینه میان مسلمانان منعقد کرد و از آن زمان، امام علی (ع) را به عنوان برادر خویش خطاب فرمودند.

۱) یک مورد ۲) دو مورد ۳) سه مورد ۴) چهار مورد

۲۲۵- با توجه به واقعهٔ ذی‌الحجه سال ۳۵ هجری، کدام موارد از گزاره‌های زیر درست تدوین شده است؟

الف) مردم معترض پس از قتل عثمان، در حالی به خانهٔ امام علی (ع) هجوم آوردند که به بقایای شورای شش‌نفره مانند طلحه، زبیر و سعد بن ابی‌وقاص توجهی نداشتند.

ب) امام شرط پذیرش بیعت را «علنی بودن آن در مسجد» و «التزام صرف به کتاب خدا، سنت پیامبر و سیرهٔ دو خلیفهٔ پیشین» قرار داد.

ج) از دیدگاه اعتقادی، بیعت مردم در سال ۳۵ هجری، منشأ اصلی امامت و مشروعیت امام علی (ع) بود و غدیر خم نیز یک پیش‌زمینه برای آن به شمار می‌رفت.

د) امام پیش از پذیرش خلافت صراحتاً اعلام کرد که فضیلت صحابی بودن و سابقهٔ خدمت افراد محترم است، اما این امتیازات هرگز نباید به عنوان ملاک تبعیض در توزیع اموال و بیت‌المال قرار گیرد.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «د» ۴) «ج» و «د»

جغرافیای ایران

فصل سوم: جغرافیای انسانی ایران
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۶۳ تا ۸۲

۲۲۶- اگر اطلاعات جمعیتی ما از کشور «الف» در سال ۱۴۰۴ طبق جدول زیر باشد، به‌ترتیب میزان رشد مطلق جمعیت، میزان مرگ و میر و مدت زمان دو برابر شدن جمعیت کشور «الف» در سال ۱۴۰۴، تقریباً چقدر است؟

میزان موالید در سال ۱۴۰۴	**۹۵۰,۰۰۰**
میزان افرادی که در سال ۱۴۰۴ از کشور «ب» به کشور «الف» مهاجرت کرده‌اند	**۲۰,۰۰۰**
میزان افرادی که در سال ۱۴۰۴ از کشور «الف» به کشور «ب» مهاجرت کرده‌اند	**۷۰,۰۰۰**
میزان رشد طبیعی جمعیت در سال ۱۴۰۴	**۵ درصد**
میزان کل جمعیت در سال ۱۴۰۴	**۱۶,۰۰۰,۰۰۰**

۱) ۵/۶ درصد ـ ۱۰۰,۰۰۰ ـ ۲۸ سال
۲) ۴/۶ درصد ـ ۱۰۰,۰۰۰ ـ ۲۸ سال
۳) ۵/۶ درصد ـ ۱۵۰,۰۰۰ ـ ۱۴ سال
۴) ۴/۶ درصد ـ ۱۵۰,۰۰۰ ـ ۱۴ سال

۲۲۷- در هرم سنی کشوری، قاعده، نسبتاً باریک و رأس نسبتاً پهن است؛ کدام برداشت با این شکل هرم متناسب است؟

۱) توجه بیشتر به وضعیت سالمندان
۲) توجه بیشتر به فرصت‌های تحصیلی جوانان
۳) افزایش جمعیت جوان
۴) افزایش جمعیت سالمندان

۲۲۸- کدام گزینه دقیق‌تر بیانگر رابطهٔ میان ویژگی‌های مهاجرت و آثار مهاجرت بر مبدأ و مقصد است؟

۱) مهاجرت گروهی نیروی انسانی به شهرها، صرفاً با افزایش جمعیت مقصد همراه است و تأثیر قابل‌توجهی بر ساختار اقتصادی و اجتماعی مبدأ ندارد.
۲) مهاجرت می‌تواند هم‌زمان با کاهش نیروی کار و جمعیت فعال در مبدأ، موجب تغییراتی در ترکیب هرم سنی و جنسی، قیمت زمین و مسکن و امکانات مقصد شود؛ بنابراین آثار آن به ویژگی مهاجران و مقصد و مبدأ وابسته است.
۳) آثار مهاجرت عمدتاً به کشور یا منطقهٔ مقصد محدود می‌شود، زیرا تغییرات جمعیتی مبدأ تنها در مهاجرت‌های اجباری و سیاسی رخ می‌دهد.
۴) هرچه مهاجرت گسترده‌تر و گروهی‌تر باشد، آثار اقتصادی و اجتماعی آن در مبدأ و مقصد یکسان خواهد بود، زیرا عامل اصلی در همهٔ مهاجرت‌ها، جابه‌جایی جمعیت است.

۲۲۹- یک جغرافی‌دان پس از پژوهش دربارهٔ «تاریخچهٔ تقسیمات کشوری در ایران»، نتایج پژوهش خود را به‌صورت زیر دسته‌بندی کرده است. هریک از این گزاره‌ها، به‌ترتیب به کدام سلسله یا سلسله‌ها تعلق دارد؟

الف) عناصر اصلی تقسیمات کشوری آن‌ها، به‌ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

ب) قلمرو جغرافیایی آنها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم بندی می‌شد که در مجموع به ۳۱ ایالت می‌رسید.

ج) کشور به سرزمین، خوره، تسوگ یا تسوج و رستاک تقسیم شده بود.

د) کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.

۱) صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه ـ سلوکیان ـ اشکانیان ـ هخامنشیان
۲) افشاریه، زندیه، قاجاریه و پهلوی ـ عباسیان ـ اشکانیان ـ سلوکیان
۳) صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه ـ عباسیان ـ ساسانیان ـ سلوکیان
۴) افشاریه، زندیه، قاجاریه و پهلوی ـ سلوکیان ـ ساسانیان ـ هخامنشیان

۲۳۰- کدام گزینه در رابطه با تقسیمات کشوری ایران درست است؟

۱) در سال ۱۳۵۷، مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ایران به ۲۴ استان تقسیم شد.
۲) از لحاظ نظام جغرافیایی، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع پایتخت می‌باشد.
۳) براساس آخرین تقسیمات کشوری تا پایان سال ۱۴۰۰، تعداد بخش‌ها از شهرها بیشتر بوده است.
۴) به‌طور کلی جمعیت دهستان‌ها از روستاها بیشتر است.

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۱۰ و ۱۱
صفحه‌های ۹۰ تا ۱۱۶

۲۳۱- کدام عبارت در ارتباط با واژهٔ «یَرغو» درست است؟

۱) دادگاهی که در دورهٔ مغول‌ها به حل و فصل اختلافات حقوقی می‌پرداخت.

۲) مجموعهٔ قوانین مغولان تا قبل از آن که مسلمان شوند.

۳) کسی که به دعاوی حقوقی مغول‌ها رسیدگی می‌کرد.

۴) نام مجموعهٔ قوانین دورهٔ فرمانروایی تیمور بود.

۲۳۲- براساس کدام تحلیل می‌توان گفت هجوم مغولان به ایران، فاقد ماهیت فکری و فرهنگی بود؟

۱) مغولان از قبایل زردپوست بودند که به کمک چنگیزخان متحد و قدرتمند شده بودند.

۲) از نظر فرهنگی و تمدنی دارای پیشینهٔ مهمی نبودند و به شهر و شهرنشینی توجهی نداشتند.

۳) مغولان از اختلافات سیاسی و درگیری خوارزمشاهیان با خلافت عباسی استفاده کردند.

۴) مغولان مردمی نامسلمان بودند و رفتار ناجوانمردانه‌ای داشتند.

۲۳۳- چه عاملی موجب شد که سرزمین‌های وسیعی در قارهٔ پهناور آسیا به لحاظ سیاسی یکپارچه و متحد شوند؟

۱) توسعهٔ تجارت در مسیر جادهٔ ابریشم و راه‌های زمینی ۲) به‌وجود آمدن راه‌های دریایی در خلیج فارس و دریای مکران

۳) نقش فعال دیوان‌سالاران ایرانی در ادارهٔ امور حکومت ۴) کشورگشایی‌های چنگیز مغول و تیمور گورکانی

۲۳۴- کدام گزینه دربارهٔ نگارگری در عصر ایلخانی و تیموری، درست نیست؟

۱) هنر نگارگری و نقاشی عصر ایلخانی مستقل از سنت نقاشی ایرانی و چینی بود.

۲) در عصر ایلخانان هنر نگارگری بیشتر در کتاب‌آرایی و مصور ساختن کتاب‌های تاریخی نمود پیدا کرد.

۳) در عصر تیموریان مصور کردن کتاب‌ها از نجوم گرفته تا شاهنامه و دیوان‌های شعر به لحاظ کمّی و کیفی افزایش یافت.

۴) هنر نگارگری و نقاشی در زمان جانشینان تیمور به‌ویژه در خراسان گسترش یافت.

۲۳۵- کدام مورد دربارهٔ خانقاه و جایگاه آن در تاریخ ایران دوران اسلامی، درست است؟

۱) از قرن هفتم هجری به بعد، گرایش مردم به خانقاه بیشتر شد و قدرت شیوخ صوفی افزایش یافت.

۲) گسترش خانقاه با توسعهٔ زمینداری خاصه و خشونت و سخت‌گیری سیاسی در پیوند مستقیم بود.

۳) محل تجمع پیروان صوفیه مانند مشعشعیان بود و در اثر حملهٔ مغول، روند گسترش آن متوقف شد.

۴) نوعی زیارتگاه بود و از نظر پژوهشی یک منبع دستِ اول غیرنوشتاری دست‌ساختهٔ انسان به‌شمار می‌آید.

جغرافیا (۲)

فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۱۴

۲۳۶- با توجه به طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی، کدام شکل مفاهیم را به‌درستی نشان داده است؟

۱) فعالیت‌های نوع دوم: بانک‌ها، تجارت

۲) فعالیت‌های نوع سوم: حمل‌ونقل، گردشگری

۳) فعالیت‌های نوع اول: کارخانه‌ها، ماشین‌آلات

۴) فعالیت‌های نوع چهارم: تولیدی پوشاک، نساجی

تلاشی درمسیر موفقیت

۲۳۷- کدام گزینه، جاهای خالی عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«ایالات متحدهٔ آمریکا ...، از بزرگ‌ترین ... و همچنین ... در جهان است. کشور ... نیز در نتیجهٔ انقلاب سبز، در تولید ... به خودکفایی رسیده است.»

۱) برخلاف روسیه و همانند کانادا ـ تولیدکنندگان گندم ـ مراکز کشت غلهٔ تجاری ـ هند برخلاف پاکستان و همانند فیلیپین ـ برنج

۲) برخلاف کانادا و همانند روسیه ـ تولیدکنندگان ذرت ـ مراکز کشت غلهٔ تجاری ـ پاکستان برخلاف هند و فیلیپین ـ برنج

۳) برخلاف چین و همانند استرالیا ـ تولیدکنندگان گندم ـ مراکز دامداری تجاری ـ پاکستان برخلاف هند و همانند فیلیپین ـ برنج

۴) برخلاف استرالیا و همانند چین ـ تولیدکنندگان ذرت ـ مراکز دامداری تجاری ـ هند برخلاف پاکستان و فیلیپین ـ برنج

۲۳۸- کدام‌یک از گزاره‌های زیر، دربارهٔ شرکت‌های چندملیتی نادرست بیان شده است؟

الف) این شرکت‌ها، نقش مهمی را در تجارت جهانی ایفا می‌کنند و صاحب اغلب مزارع تک‌محصولی تخصصی یا پلانتیشن‌ها هستند. آن‌ها با احداث این مزارع در کشورهای مختلف، سرمایه‌گذاری می‌کنند.

ب) شعبهٔ اصلی یا بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفتهٔ صنعتی قرار دارد که طراحی و فناوری علمی اصلی تولید در آنجا صورت می‌گیرد، اما این شرکت‌ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند.

ج) این شرکت‌ها، گاهی می‌توانند موجب ورشکستگی بسیاری از کارخانه‌ها شوند؛ چراکه گاه، انحصار تولید یک کالا را دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت خارج می‌کنند.

د) فعالیت شرکت‌های چندملیتی در کشورهای کمتر توسعهٔ یافتهٔ صنعتی، آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود؛ زیرا در این کشورها، نظام مالیاتی و بیمهٔ کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی، وجود ندارد.

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «ج» ـ «د» ۳) «الف» ـ «د» ۴) «ج» ـ «ب»

۲۳۹- دو کشور «الف» و «ب» در اقتصاد جهانی نقش متفاوتی دارند. اقتصاد کشور «الف» بیشتر بر صادرات مواد اولیه، منابع انرژی و مواد معدنی استوار است؛ درحالی‌که کشور «ب» علاوه بر برخورداری از فناوری‌های پیشرفته، بخش عمده‌ای از درآمد خود را از تولید و صادرات کالاهای کارخانه‌ای به دست می‌آورد. با توجه به این تفاوت، کدام گزینه مناسب‌ترین نتیجه را دربارهٔ این دو کشور بیان می‌کند؟

۱) افزایش قیمت مواد اولیه در بازار جهانی، لزوماً برای کشور «الف» زیان‌آور است؛ زیرا وابستگی آن به صادرات مواد خام، قدرت خرید آن را کاهش می‌دهد.

۲) نوسان قیمت در بازار جهانی می‌تواند تأثیر بیشتری بر اقتصاد کشور «الف» داشته باشد؛ درحالی‌که تنوع بیشتر تولیدات صنعتی کشور «ب» به آن امکان حضور گسترده‌تر در مبادلات جهانی را می‌دهد.

۳) کشور «ب» به‌دلیل صنعتی بودن، در مبادلات جهانی نقش محدودتری دارد؛ زیرا توسعهٔ صنعتی موجب کاهش وابستگی کشورها به بازارهای خارجی می‌شود.

۴) کشور «الف» به‌دلیل برخورداری از منابع طبیعی فراوان، در برابر تغییرات بازار جهانی آسیب‌پذیری کمتری دارد؛ زیرا می‌تواند با افزایش استخراج منابع، کاهش قیمت‌ها را جبران کند.

۲۴۰- کدام گزینه تفاوت کشورهای «مرکز» و «پیرامون» در تجارت بین‌المللی را دقیق‌تر نشان می‌دهد؟

۱) کشورهای مرکز به‌دلیل وسعت بیشتر، همواره صادرکننده و کشورهای پیرامون، همواره واردکننده هستند.

۲) کشورهای مرکز بیشتر در تولید و صادرات کالاهای صنعتی و دارای ارزش افزودهٔ بالا نقش دارند؛ در حالی‌که کشورهای پیرامون بیشتر به صادرات مواد خام و کالاهای اولیه وابسته هستند.

۳) کشورهای پیرامون به‌دلیل صادرات مواد خام، درآمد بیشتری نسبت به کشورهای مرکز دارند.

۴) کشورهای مرکز فقط با کشورهای پیرامون تجارت می‌کنند و در تجارت میان خودشان نقشی ندارند.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۲۹ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مسئول دفترچه	حامد کریمی
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستاران مستندسازی	بیتا مرادی، پریا اقبالی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حامد کریمی، حمید گنجی، رامتین شمشکی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

برای مشاهدهٔ پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعدادتحلیلی

۳۰ دقیقه

*** در هر یک از چهار پرسش بعدی، عبارت مناسب را برای پایان‌بندی و تکمیل متن صورت سؤال انتخاب کنید.**

۲۵۱- الگوی گیاه‌خواریِ برنامه‌ریزی‌شده ممکن است مواد سودمندی مانند فیبر و برخی ویتامین‌ها و مواد معدنی را برای انسان فراهم کند. بااین‌حال، سودمندیِ آن به نامِ رژیم خوراکی محدود نیست و به تنوّع و بسندگیِ خوراک بستگی دارد. کسانی که خوراک جانوری نمی‌خورند باید به دریافتِ کافیِ پروتئین و برخی ریزمغذّی‌ها، به‌ویژه ویتامین ب۱۲، توجّه کنند. بنابراین . . .

۱) گیاه‌خواری یقیناً برای کسانی که مقدار کافیِ پروتئین را در رژیم غذایی خود نگنجانده‌اند، گزینهٔ مناسبی است.

۲) نمی‌توان به راحتی الگویی را که سال‌ها تکامل انسان بر مبنای آن بنا شده است کنار گذاشت و به گوشت‌خواری صرف روی‌آورد.

۳) گیاه‌خواری ممکن است الگوی خوراکی مناسبی باشد، اما هر الگوی گیاه‌خواری خودبه‌خود کامل و سودمند نیست.

۴) نمی‌توان گیاه‌خواری را برای هیچ انسانی تجویز نکرد، چرا که به تنهایی یک بستهٔ کامل مواد مورد نیاز بدن را فراهم می‌کند.

۲۵۲- تصمیمِ خلاف عادت دشوار است، چون عادت‌ها بخشی از رفتار را بی‌نیاز از سنجشِ دوباره پیش می‌برند. کنارگذاشتنشان از ما می‌خواهد پیامدهای تازه را بررسی کنیم و در برابر پاداشِ فوری مقاومت کنیم. از سوی دیگر، ناآشنایی با نتیجه ممکن است نگرانی را افزایش دهد. پس دشواریِ چنین تصمیمی لزوماً نشانهٔ نادرستیِ آن نیست؛ . . .

۱) گاهی فقط نشان‌دهندهٔ این است که راه تازه هنوز برای ما جا نیفتاده است.

۲) بلکه به معنایی درستی و سودمندی آن است.

۳) تصمیم درست معمولاً تصمیمی ساده‌تر است که ما چشمان خود را به روی آن بسته‌ایم.

۴) پاداش فوری آن است که تعیین می‌کند آیا تصمیمی درست است یا خیر.

۲۵۳- «شانس» معمولاً نامی است که به پیشامدی نامنتظر یا پیامدی دور از انتظار می‌دهیم. در بعضی رویدادها، مانند پرتاب تاس، بخت را می‌توان با احتمال سنجید؛ اما در زندگی روزمره، نتیجه‌ها اغلب از آمیزه‌ای از شرایط، انتخاب‌ها و رخدادهای پیش‌بینی‌ناپذیر پدید می‌آیند. بنابراین، شانس را می‌توان واژه‌ای برای توصیف نامعلومی دانست، . . .

۱) چیزی که در گذشته از وجود آن اطمینان کامل‌تری داشته‌ایم.

۲) آنچه برای رخ دادن یا رخ ندادن آن، ضریب احتمال برابری در نظر گرفته‌ایم.

۳) نه نیرویی که بتوان وجود مستقلش را به‌آسانی ثابت کرد.

۴) هرچند این واژه در طول زمان معانی مختلف دیگری نیز داشته است.

۲۵۴- پیوسته‌نویسیِ بسیاری از حروف فارسی، پیوند میان بخش‌های واژه را در نوشتار آشکار می‌کند و به خط روانی و پیوستگی و به زعم عدّه‌ای، زیبایی می‌بخشد؛ هرچند زیباییِ خط تا اندازه‌ای سلیقه‌ای است. از سوی دیگر، شکلِ پیوستهٔ حرف‌ها با جایگاه آن‌ها در واژه تغییر می‌کند و همین ویژگی ممکن است یادگیریِ خواندن را برای نوآموزان دشوارتر کند. بااین‌حال، دشواریِ فهم را نمی‌توان تنها به پیوسته‌نویسی نسبت داد؛ فاصله‌گذاری، شکل حروف و آشنایی خواننده با واژه نیز در این مهم اثر دارند. پس این شیوه . . .

۱) خصیصه‌ای مثبت در زبان فارسی است که بهره نگرفتن از آن، همچون هر بهره نگرفتن دیگری، حاصلی جز افسوس ندارد.

۲) روشی ایده‌آل برای یادگیری تجربی و عملی شناخت اصول زیبایی در هنر است.

۳) شیوهٔ معمولی در نوشتار زبان‌های اروپایی نیست، هرچند برای زیباترشدن نوشته، گاه آن را برمی‌گزینند.

۴) هم به پیوستگیِ دیداری کمک می‌کند و هم ممکن است در آغازِ یادگیری چالش‌برانگیز باشد.

۲۵۵- «فشار روانی ممکن است با برانگیختن واکنش‌های بدن، به گرفتگی ماهیچه‌ها، سردرد یا ناراحتی‌های گوارشی بینجامد. امّا باید مراقب بود که همهٔ دردها را تنها به فشار روانی نسبت نداد. در واقع اگر درد شدید، تازه یا ماندگار باشد، بررسی پزشکی اهمیت دارد؛ به‌ویژه آن‌که نسبت‌دادن شتاب‌زدهٔ درد به روان ممکن است علّت جسمانی را پنهان کند.»

در متن بالا می‌توان نوعی پیشفرض دید. این پیشفرض را کدام گزینه به‌درستی بیان کرده است؟

۱) بیشتر مردم از این‌که واکنش‌های عصبی ممکن است به دردهای بدنی منجر شود، اطّلاعی ندارند.

۲) بیماری‌های جسمی نیز ممکن است نشانه‌های مشابهی با فشار روانی پدید آورند.

۳) بیشتر مردم آگاهند که نباید دردهای واکنش‌های عصبی را با دردهای بدنی اشتباه بگیرند.

۴) آثار بیماری‌های جسمی و فشارهای روانی اشتراک چندانی با یکدیگر ندارند.

۲۵۶- سه تا از گزینه‌های زیر به نوعی در تأیید استدلال متن زیر هستند. گزینهٔ دیگر کدام است؟

«آزمون‌های هوشبهر، یا همان ضریب هوشی، ممکن است برخی توانایی‌های شناختی را در مقایسه با گروهی هم‌سن بسنجند؛ اما نتیجهٔ آن‌ها نمایندهٔ همهٔ جنبه‌های هوش، مانند خلاقیت یا توانایی اجتماعی، در همهٔ زمان‌ها و همهٔ مکان‌ها نیست.»

۱) نمرهٔ کسب‌شدهٔ هر فرد از آزمون، به ابزار آزمون، شرایط اجرا و ویژگی‌های فرد وابسته است.

۲) هوشبهر برآوردی سودمند است از میزان ثابت توانایی افراد که برای تحصیل در دانشگاه‌ها و یا استخدام افراد در سازمان‌ها مؤثّر است.

۳) هوشبهر اندازه‌ای کامل و تغییرناپذیر از توانایی ذهنی نیست، هرچند همهٔ افراد نمی‌توانند به یک اندازه آن را تغییر دهند.

۴) نمرهٔ آزمون‌های سنجش هوش‌بهر ممکن است با رشد، آموزش، سلامت یا تفاوت آزمون‌ها دگرگون شود، البته که این تغییر محدودیت‌هایی دارد.

۲۵۷- کدام گزینه در تأیید استدلال متن زیر نیست؟

«در ایران نشانه‌هایی از دایناسورها، از جمله ردّ پا و یافته‌های پراکندهٔ استخوانی گزارش شده است؛ امّا این یافته‌ها به‌تنهایی نشان نمی‌دهند که این جانوران در این سرزمین در چه گستره‌ای بوده‌اند و در مقایسه با دیگر مناطق کرهٔ زمین، کم‌شمار زیسته‌اند یا پرشمار.»

۱) سنگ‌های مناسب برای نگهداری و آشکارشدن فسیل‌ها در همهٔ سطوح زمین یکسان نیستند.

۲) بخش‌هایی از لایه‌های سنگی در طول زمان فرسوده یا پوشیده شده‌اند و آثار از روی آن‌ها محو شده است.

۳) جست‌وجو و پژوهش در همهٔ نواحی سطوح به یک اندازه انجام نشده است.

۴) پیشرفت‌های کاوش‌های زمین‌شناسی در قرن اخیر، یافتن آثار حیوانات ماقبل تاریخ را ساده‌تر کرده است.

۲۵۸- فروشنده‌ای کالایی را با بیست درصد سود برای فروش گذاشته بود ولی خریداری آن را با ده درصد تخفیف خرید. بار دیگر، خریدار به مغازه برگشت و کالا را پس داد، ولی فروشنده از مبلغی که از خریدار گرفته بود، ده درصد برای خود برداشت و پس نداد. فروشنده روی این کالا، بدون این‌که آن را فروخته باشد، چند درصد قیمت خرید خود سود برده است؟

۱) ٪ ۸
۲) ٪ ۹/۲
۳) ٪ ۱۰/۸
۴) ٪ ۱۲

۲۵۹- اگر هشت قنادی یکسان در دو روز نُه ساعتهٔ کاری هجده بسته پانزده‌تایی شیرینی تولید کنند، چند قنادی لازم است تا در یک روز هشت ساعتهٔ کاری سی بستهٔ شانزده‌تایی شیرینی تولید کنند؟

۱) ۲۴
۲) ۲۸
۳) ۳۰
۴) ۳۲

۲۶۰- سه سال قبل سنّ سحر چهار برابر سنّ رضا بود. سه سال بعد، سنّ سحر دو برابر سنّ او خواهد شد. اکنون اختلاف سن این دو چند سال است؟

۱) ۶
۲) ۷
۳) ۸
۴) ۹

۲۶۱- شیر «الف» مخزن خالی را به تنهایی در ۸ ساعت پر می‌کند. شیرهای «ب» و «ج» نیز با هم با عملکرد برابر در ۱۰ ساعت مخزن را خالی می‌کنند. اگر مخزن نیمه‌پر باشد و شیرهای «الف» و«ب» همزمان با هم باز شوند، حداقل زمانی که طول می‌کشد تا مخزن پر شود کدام است؟

۱) بین ۴ تا ۵ ساعت
۲) بین ۵ تا ۶ ساعت
۳) بین ۶ تا ۷ ساعت
۴) بین ۷ تا ۸ ساعت

* در سه پرسش بعدی متن سؤال را بخوانید و سپس در صورت امکان تعیین کنید مقدار «الف» بزرگتر است یا مقدار «ب». سپس طبق جدول زیر گزینهٔ پاسخ را معلوم کنید.

گزینهٔ «۱»	گزینهٔ «۲»	گزینهٔ «۳»	گزینهٔ «۴»
الف < ب	الف > ب	الف = ب	امکان مقایسه بین الف و ب نیست.

۲۶۲- سنّ علی سه برابر سنّ خواهر و دو برابر سنّ برادرش است.

الف) اختلاف سنّ خواهر علی و برادر علی

ب) یک پنجم سنّ علی

۲۶۳- ساعت عقربه‌ای و معمولی، زمان ′۴۵ : ۱۸ را نشان می‌دهد.

الف) زاویهٔ بزرگتر بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار

ب) سه برابر زاویهٔ کوچکتر بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار

۲۶۴- در مزرعه‌ای مجموعاً «۴۰ گوسفند و مرغ» و مجموعاً «۹۰ پا» هست.

الف) تعداد مرغ‌ها

ب) هفت برابر تعداد گوسفندها

۲۶۵- در یک سوی یک خیابان راست بلند به فاصلهٔ هر هجده متر درخت کاشته‌اند و در سوی دیگر به فاصلهٔ هر بیست‌ویک متر یک تیر چراغ برق گذاشته‌اند. خیابان حداقل چند متر طول داشته باشد تا چهار بار یک تیر چراغ برق و یک درخت در یک راستا قرار بگیرند؟ در شروع خیابان هم یک درخت هست و هم یک تیر چراغ برق.

۱) ۳۷۸
۲) ۷۵۶
۳) ۱۱۳۴
۴) ۱۵۱۲

۲۶۶- بازتاب تصویر زیر را نسبت به آینهٔ رسم‌شده کدام گزینه بهتر نشان می‌دهد؟

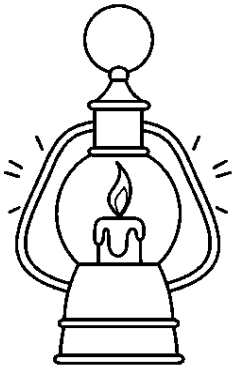

?

۱)
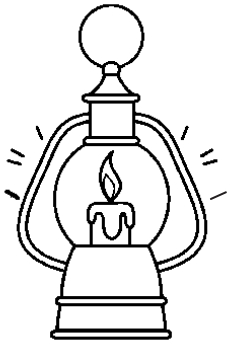

۲)

۳)
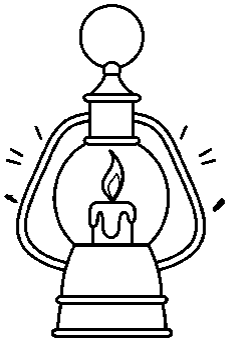

۴)

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۶۷- کدام شکل با دیگر شکل‌ها متفاوت است؟

۱)

۲) 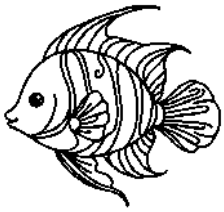

۳)

۴) 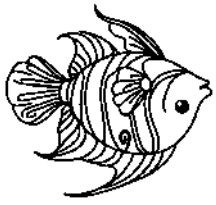

۲۶۸- کدام شکل از دوران دیگر شکل‌ها به‌دست نمی‌آید؟

۱) 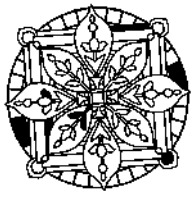

۲) 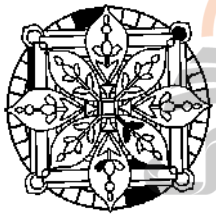

۳) 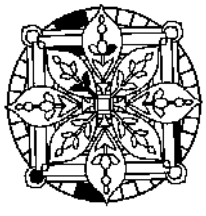

۴) 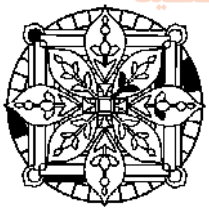

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۶۹- چند مثلث در شکل زیر هست که حداقل در بخشی از یک ضلع – و نه رأس – با بخشی از یکی از اضلاع چهارضلعی رنگی اشتراک داشته باشد؟

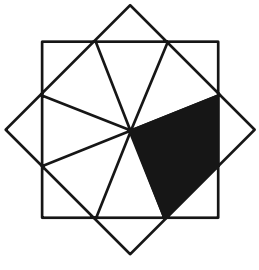

۱) ۶

۲) ۵

۳) ۴

۴) ۳

۲۷۰- چند ذوزنقه در شکل زیر هست؟

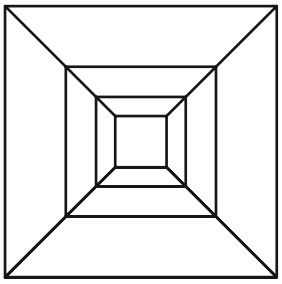

۱) ۱۲

۲) ۲۰

۳) ۲۴

۴) ۲۸

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

منابع مناسب هوش و استعداد
دوره دوم

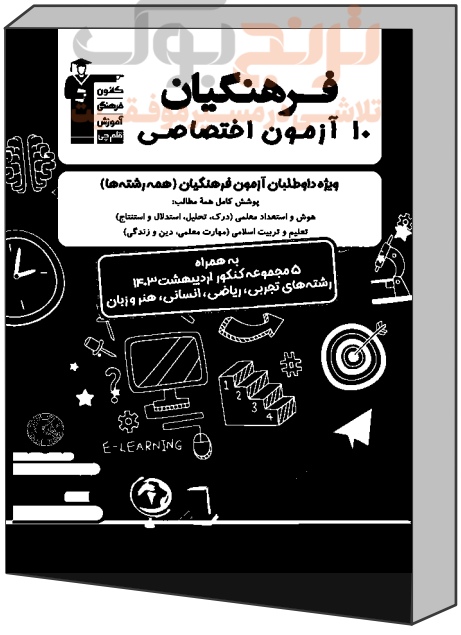

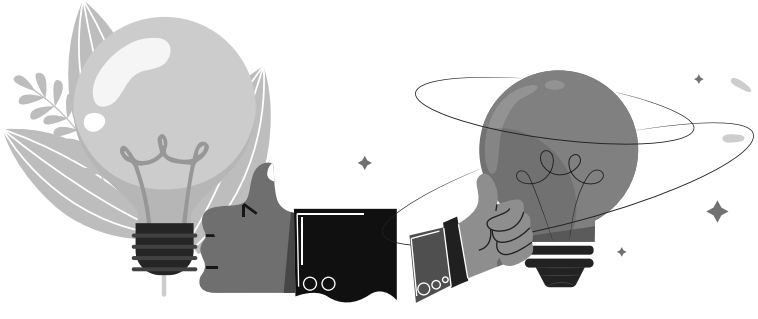

دانش‌آموز عزیز، سؤالات عمومی از شمارهٔ ۲۷۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به‌درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفترچهٔ سؤال

عمومی دوازدهم

رشتهٔ انسانی

۲۹ آبان ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۸۰-۲۷۱	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۹۰- ۲۸۱	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۳۰۰- ۲۹۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	ـــــ	۳۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، نازنین‌فاطمه حاجیلو، سعید جعفری، ابوالفضل عباس‌زاده، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی‌کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحت‌اله استیری، محمدهادی صادقی‌حسن‌آبادی، عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس مستندسازی
فارسی	نازنین‌فاطمه حاجیلو	نازنین‌فاطمه حاجیلو	محسن اصغری مرتضی منشاری	ـــــ	فریبا رئوفی، محسن جمشیدی، امیرمحمد کماسی، مهدی یعقوبیان
دین و زندگی	بهنام رسولی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار	محمدفرحان فخاریان محمدرضا سعیدی‌مقدم	سجاد حقیقی‌پور، سیدمجتبی رضازاده
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	ـــــ	ـــــ
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	رحمت‌اله استیری	محسن رحمانی، فاطمه نقدی	محدثه مرآتی	سپهر اشتیاقی

مدیران گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۶۴۳-۰۲۱

فارسی ۳

۱۰ دقیقه

ستایش / ادبیات تعلیمی
ادبیات پایداری
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحهٔ ۱۰ تا صفحهٔ ۴۵

۲۷۱- در کدام گزینه، همهٔ واژگان درست معنا نشده‌اند؟

۱) جزا: پاداش کار نیک ـ تقصیر: گناه
۲) خمّار: می‌فروش ـ مسلک: روش
۳) شرزه: فرومایه ـ ارغند: آویخته
۴) موافق: همراه ـ مُدام: شراب

۲۷۲- کدام گزینه، املای نادرست را انتخاب کرده است؟

۱) منت خدای را عزّ و جل که طاعتش موجب (قربت/ غربت) است.
۲) گفت: «آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه» گفت: «در سر عقل باید، بی‌کلاهی (آر/ عار) نیست»
۳) آن شب برادران جهاد و در (رأس/ راس) آن‌ها شهید ساجدی، آرام و قرار نداشتند.
۴) (ثریر/ سریر) ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد

۲۷۳- نقش دستوری بخش مشخص‌شده در کدام گزینه با واژهٔ مشخص‌شده در عبارت زیر یکسان است؟

«اگر بدین حال تو را محتسب اندر بازار بیند، بگیرد و حد زند.»

۱) گفت: «باید حد زند هشیار مردم مست را» گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست»
۲) از بهر تو صد بار ملامت بکشم گر بشکنم این عهد غرامت بکشم
۳) گفت: «تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب» گفت: «مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست»
۴) گفت: «از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم» گفت: «پوسیده است جز نقشی ز پود و تار نیست»

۲۷۴- با توجه به ابیات زیر، کدام گزاره در مورد ترکیب وصفی و اضافی نادرست است؟

الف) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهرِ دل‌بند
ب) ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه‌بخت فرزند
ج) زین بی‌خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند

۱) تعداد ترکیب‌های وصفی و اضافی در ابیات (ب) و (ج) متفاوت است.
۲) تنها یک ترکیب وصفی در بیت (الف) وجود دارد.
۳) ترکیب (پند فرزند) در بیت (ب) نوعی ترکیب اضافی بوده، در مصراع اول بیت (الف) نیز یک ترکیب اضافی وجود دارد.
۴) در مصراع دوم بیت (ب) دو ترکیب وصفی و در مصراع اول بیت (ج) هیچ ترکیب اضافی وجود ندارد.

۲۷۵- به‌ترتیب در هر عبارت زیر، کدام آرایهٔ داخل کمانک به‌کار رفته است؟

الف) هر نفسی که فرومی‌رود ممدّ حیات است و چون برمی‌آید مفرّح ذات. (جناس / تضاد/ استعاره)

ب) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد. (تلمیح / مجاز / حس‌آمیزی)

ج) باز اعراض فرماید، بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند، حق سبحانه و تعالی فرماید. (کنایه / ایهام / جناس)

د) یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده. (اضافهٔ تشبیهی / تضمین / حسن تعلیل)

۱) تضاد ـ مجاز ـ کنایه ـ حسن تعلیل
۲) تضاد ـ تلمیح ـ جناس ـ اضافهٔ تشبیهی
۳) جناس ـ حس‌آمیزی ـ کنایه ـ تضمین
۴) استعاره ـ مجاز ـ ایهام ـ اضافهٔ تشبیهی

۲۷۶- در کدام گزینه، دلیل وجود «حسن تعلیل» نادرست است؟

۱) تا چشم بشر نبیندت روی/ بنهفته به ابر چهر دلبند: پنهان شدن از نظر مردم، دلیل پشت ابر بودن قلّهٔ دماوند است.

۲) تا وارهی از دم ستوران/ وین مردم نحس دیومانند/ با شیر سپهر بسته پیمان: رهایی از ظلم و شرّ مردم، دلیل بلندی ارتفاع دماوند است.

۳) چون گشت زمین ز جور گردون/ سرد و سیه و خموش و آوند/ بنواخت ز خشم بر فلک مشت/ آن مشت تویی، تو ای دماوند: مشت‌زدن دماوند بر آسمان موجب شکل‌گیری آن است.

۴) تا درد و ورم فرونشیند/ کافور بر آن ضماد کردند: فرونشستن درد و رنج دماوند، دلیل وجود برف بر دامنه‌ها و قلهٔ کوه دماوند است.

۲۷۷- نام خالق چند اثر نادرست است؟

«گلستان: سعدی / ترجمهٔ کلیله و دمنه: نصرالله منشی/ قصیدهٔ دماوندیه: ملک‌الشعرا بهار/ روایت سنگرسازان ۲: عیسی سلمانی لطف‌آبادی/ شعر آزادی: ابوالقاسم عارف قزوینی/ شعر مست و هشیار: حافظ/ قصهٔ شیرین فرهاد: احمد عربلو»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۲۷۸- مفهوم مربوط به هر بیت زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت

ب) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت

ج) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

د) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت‌قدم نداشت

۱) خشنودی حاصل از دولتمندی ـ احترام به جامعه از خردمندی است ـ فقر مادی موجب فراغت است ـ ثابت‌قدمی شاعر در انصاف و عدل

۲) آسودگی حاصل از بی‌اعتنایی به مال دنیا ـ اهمیت و احترام به نظر جمع (جامعه) ـ فراغت در عین فقر مادی (قناعت) ـ ارادهٔ راسخ شاعر در عدل و انصاف

۳) غم شاعر، غم دنیا نیست ـ احترام به خردمندان در جامعه ـ بی‌توجهی به مال دنیا ـ انصاف و عدل شاعر

۴) غم شاعر، غم دنیا نیست ـ احترام به خردمندان در جامعه ـ بی‌ارزشی مال دنیا ـ همراهی نکردن مردم با شاعر

۲۷۹- با توجه به سه بیت زیر، پاسخ پرسش‌ها به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«ای دیو سپید پای‌دربند / ای گنبد گیتی، ای دماوند

تو قلب فسردهٔ زمینی / از درد، ورم نموده یک چند

ای مادر سرسپید بشنو / این پند سیاه‌بخت فرزند»

الف) معادل مفهومی «دیو» در بیت اول، کدام مورد در بیت سوم است؟

ب) چرا در بیت دوم، شاعر «دماوند» را افسرده و دردآلود می‌داند؟

۱) مادر- به دلیل فضای اجتماعی و سیاسی آن روزگار ۲) فرزند- به دلیل وضعیت جغرافیای طبیعی کوه

۳) مادر- به دلیل وضعیت جغرافیایی طبیعی کوه ۴) فرزند- به دلیل فضای اجتماعی و سیاسی آن روزگار

۲۸۰- معنی کدام گزینه در مقابل آن نادرست است؟

۱) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته: دانهٔ خرمایی با پرورش خداوند، درخت نخل بلندی شده است.

۲) گفت: «جرم راه رفتن نیست؛ ره هموار نیست»: گفت: «ایراد از راه رفتن من نیست؛ بلکه راه هموار نیست» (اوضاع جامعه نابه‌سامان است.)

۳) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت: در گذر زمانه، ملتی که نویسنده و شاعر نداشته باشد، فراموش می‌شود.

۴) از سیم به سر یکی کله‌خود: کلاه مقاومت و قدرت را در سر و قله‌ات داری.

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان **اقلیت‌های مذهبی**، شما می‌توانید در صورت این‌که حضوری امتحان می‌دهید سؤالات مربوطه را از مسئول حوزه دریافت کنید و در صورتی که آنلاین امتحان می‌دهید، سؤال‌ها را دانلود نمایید.

۱۰ دقیقه

تفکر و اندیشه
(هستی‌بخش، یگانهٔ بی‌همتا، توحید و سبک زندگی، فقط برای تو)
درس ۱ تا ٤
صفحهٔ ۲ تا صفحهٔ ۵۰

۲۸۱- این‌که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، در نگاه نخست چگونه به نظر می‌رسد و در چه صورتی خداوند چنین لذّتی را به ما خواهد چشاند؟

۱) آسان ـ اگر با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم.

۲) آسان ـ اگر با پاکی و صفای قلب حرکت کنیم.

۳) مشکل ـ اگر با پاکی و صفای قلب حرکت کنیم.

۴) مشکل ـ اگر با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم.

۲۸۲- به‌ترتیب عدم توانایی انسان در رؤیت خداوند مربوط به کدام عالم است و تلاش انسان برای رسیدن به بالاترین مرتبهٔ دیدن در کدام مورد به‌درستی تبیین شده است؟

۱) دنیا ـ بر اساس فطرت و درک حضور خدا

۲) دنیا ـ به‌وسیلهٔ قلب و ملاقات با خدا

۳) دنیا و آخرت ـ به‌وسیلهٔ قلب و ملاقات با خدا

۴) دنیا و آخرت ـ بر اساس فطرت و درک حضور خدا

ترنج بوک

۲۸۳- از لحاظ موضوعی، مفاد کدام عبارت قرآنی با سایر عبارت‌ها متفاوت است؟

۱) «و هو الواحد القهّار»

۲) «قل الله خالق کلّ شیء»

۳) «قل هو الله احد»

۴) «لا اله الّا الله»

۲۸۴- بر اساس مفاد کدام توحید، مخلوقات، جز به اجازهٔ خداوند نمی‌توانند در جهان تصرف کنند؟

۱) توحید در خالقیت

۲) توحید در مالکیت

۳) توحید در ولایت

۴) توحید در ربوبیت

۲۸۵- بیت «پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب/ تا در این پرده جز اندیشهٔ او نگذارم» با کدام حدیث هم‌مفهوم است؟

۱) «راهیابی شرک به دل انسان از راه‌رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان‌تر است.»

۲) «نیّت مؤمن از عمل او برتر است.»

۳) «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.»

۴) «مؤمنان با توجه به مراتب اخلاصشان، بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند.»

۲۸۶- کدام گزینه در مورد جامعهٔ توحیدی نادرست است؟ جامعهٔ توحیدی ...

۱) حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت نداده است، نمی‌پذیرد.

۲) با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نمی‌کند.

۳) از محرومان و مستضعفان صرفاً در کشور خود حمایت می‌کند.

۴) با ظالمان مبارزه می‌کند.

۲۸۷- کدام گزینه از ویژگی‌های افراد زیر نیست؟

«بسیاری از انسان‌ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن‌ها جایگاهی ندارد.»

۱) زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا باقی نگذاشته است.

۲) هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس‌هایشان می‌رساند، بت و معبودشان شده و آن‌ها را همچون خدا می‌پرستند.

۳) از ابزارهای جدید مانند سینما، تلویزیون، ماهواره، اینترنت و سایر رسانه‌ها در راهی که دارند بهره می‌گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده‌اند.

۴) آن‌ها جهان را ملک خود تلقی می‌کنند و هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند.

۲۸۸- از بیت «مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان/ هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود؟» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

۱) انسان مؤمن، باید بکوشد هم نیّت خود را خالص کند و هم عمل خود را همان‌گونه که خداوند دستور داده است، انجام دهد.

۲) لازمهٔ روحیهٔ حق‌پذیری، تسلیم در مقابل حق و ورود آسان به مسیر بندگی خالصانهٔ خداوند است.

۳) اگر کسی دچار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد.

۴) کسانی که راه دریافت حق را بر خود بسته‌اند و به جای پیروی از عقل، از هوی و هوس پیروی می‌کنند به بهشت راه نمی‌یابند.

۲۸۹- تشخیص حق از باطل، پیامد کدام است و مقاومت و پایداری در برابر دام‌های شیطان نیازمند کدام مورد است؟

۱) دریافت پاداش وصف نشدنی ـ روی آوردن به پیشگاه الهی

۲) وصول به درجاتی از حکمت ـ روی آوردن به پیشگاه الهی

۳) دریافت پاداش وصف نشدنی ـ افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند

۴) وصول به درجاتی از حکمت ـ افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند

۲۹۰- عبارت «فریب وسوسه‌های شیطان را نخوردن» نتیجهٔ چیست؟

۱) دستیابی به درجاتی از حکمت

۲) پیشروی انسان در اخلاص

۳) کمک خواستن از خداوند

۴) دریافت پاداش‌های وصف‌نشدنی

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

Sense of Appreciation
(درس ۱)
صفحهٔ ۱۵ تا صفحهٔ ۴۱

PART A: Vocabulary & Grammar
Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

291- You should speak a foreign language fluently if you are thinking about going abroad, …?

1) aren't you
2) should you
3) are you
4) shouldn't you

292- It's a secret and I … to talk about all its details, … let's forget about it.

1) allow/so
2) am not allowed/so
3) don't allow/but
4) am allowed/but

293- My sister believed that shorter hair made her look more attractive, … she rarely cut her hair.

1) but
2) and
3) so
4) or

294- Sara wrote about her family trip in her … and added several small pictures to remember the special moments.

1) inspiration
2) pressure
3) diary
4) advice

295- The coach was proud of his … players because they practiced hard and never gave up during training.

1) compound
2) suitable
3) sudden
4) dedicated

296- My sister really loves science because she enjoys … how things work and finding answers to many interesting questions.

1) inventing
2) discovering
3) providing
4) forgiving

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Pharaohs were ancient Egyptian rulers who were both the head of the government and the religious leaders of their people. The word "pharaoh" means "Great House," a reference to the palace where the pharaoh lived. As the religious leader of the Egyptians, the pharaoh was considered the intermediary between the gods and Egyptians. Egyptian pharaohs were expected to rule according to "Maat", which meant perfect balance and harmony in ancient Egyptian language. "Maat" was so important in Egyptian culture that all religious writings emphasized that the king had a responsibility to ensure Maat in Egypt.

The pharaoh made the laws, owned all the land in Egypt, collected taxes, and made war or defended the country against enemies. Many researchers believe Menes was the first ruler to unite upper and lower Egypt. This is why pharaohs hold the title of "Lord of the Two Lands". The pharaoh was typically a man, although there were some famous female leaders, like Hatshepsut and Cleopatra. Hatshepsut, in particular, is regarded as one of the most successful rulers. According to a famous Egyptologist, she is the first great woman in history of whom we are informed.

After their deaths, many pharaohs were surrounded by valuable items which were meant to be used in the afterlife. The Egyptians were of the opinion that all people would take a difficult journey after death, and that was why <u>they</u> filled their graves with useful objects to help them to reach their destination.

297- What is the best title for the passage?

1) The Only Female Pharaoh

2) The Lords of the Two Lands in Egypt

3) The Journey After Death in Egypt

4) The Importance of Writing in Egypt

298- Which of the following is true about ancient Egyptians according to the passage?

1) they had a language with no written form.

2) they were mostly rich people who were very religious.

3) they lived in a country where they could not farm the land.

4) they believed that life would not end after one died.

299- According to the passage, which of the following is WRONG?

1) Menes was the first to be called the Lord of the Two Lands.

2) It is possible to find valuable items in ancient Egyptians' graves.

3) Hatshepsut was the most successful pharaoh to rule ancient Egypt.

4) Pharaohs managed religious practices in ancient Egypt.

300- What does the underlined word "they" in paragraph 3 refer to?

1) useful objects

2) dead people

3) Pharaohs

4) Egyptians